ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES
SINCE : 2007
: www.thepunjabtimes.ca
: canadianpunjabtimes@gmail.com
Vol - 20 24 April, 2026 ੧੧ ਵੈਸਾਖ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੮ Ph.: 604-338-7310 FAX : 604-572-3638 /canadianpunjabtimes

New Location
Punjab Insurance Agency Inc.
Super Visa Insurance
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ
ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡਿਸੇਬਿਲਟੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮੋਰਟਗੇਜ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮਨੀ ਬੈਕ ਟਰਮ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡੈਂਟਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲਈ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਜਸਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ
778.317.6262
jasvirgrewal0596@gmail.com
#103, 15300 - 68 Ave (Near Dukh Nivaran Gurdwara Sahib), Surrey B.C.

ICC Accounting Services Inc.
ICC ACCOUNTING SERVICES INC.
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
Gurnek Bangar
(Pasla)
604-597-0991
778-895-7444
1-800-732-0519
: icc.accounting@yahoo.ca
: www.iccaccounting.com
: 8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀਆਂ ਨਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਜਲਦ ਹੋਵੇਗੀ ਹੜ੍ਹਤਾਲ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵੋਟ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨਰਸਿਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ (BCNU) ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਮੋੜ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਖੜੋਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਹੁਣ ਹੜਤਾਲ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪੱਖ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮੀਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਰਸਿਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਇੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅਸਫ਼ਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ, ਮੇਜ਼ ਤੋਂ ਪਾਸੇ ਹਟਣ ਅਤੇ ਹੜਤਾਲ ਲਈ ਵੋਟਿੰਗ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਹੁਣ

» ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ

ਸਿਰਫ਼ 5 ਸਾਲ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਭਿਆਨਕ ਅਤੇ ਬੇਰਹਿਮ ਕਤਲਕਾਂਡ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਰੈਡ ਸਕਾਰਪੀਅਨਜ਼ ਗੈਂਗ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਗਨਾ ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ

ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਸ ਕਾਂਡ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਨੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਟੀ ਗਈ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਸਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 19 ਅਕਤੂਬਰ 2007 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਆ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਰੀ ਦੀ ਬਾਲਮੋਰਲ ਟਾਵਰ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਂਟਹਾਊਸ ਵਿੱਚ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਰੀ ਲਾਲ, ਉਸ ਦਾ ਭਰਾ ਮਾਈਕਲ ਲਾਲ, ਐਡੀ ਨਾਰੋਂਗ ਅਤੇ ਰਿਆਨ ਬਾਰਟੋਲੋਮੀਓ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਗੁਨਾਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਐਡ ਸ਼ੈਲਨਬਰਗ ਵੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਮੋਹਨ ਉਸੇ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਐਡ ਸ਼ੈਲਨਬਰਗ ਉੱਥੇ

» ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 2 'ਤੇ

SARABHA
TRUCK REPAIR SERVICES LTD.
HEAVY DUTY TRUCK PARTS
GOVERNMENT APPROVED FACILITY
AMRIT GREWAL : 604-600-5835
JAS : 604-916-5835
SUKH : 778-241-5835
19770 98 Ave, Langley, BC

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.
WEDDING CARDS
FULL COLOR SIGNS
WINDOW DECALS
CHEQUES
OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
604-594-2324
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ
#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
Website : www.kohalyprinting.com
E-mail : info@kohalyprinting.com

MP Gregor Robertson
Vancouver Fraserview- South Burnaby
Open House
You're invited!
Saturday, April 25th
12:00 - 2:30pm
Unit 360 - 3150 E 54th Ave, Vancouver
Champlain Square

Keep Smiling Denture Clinic
• CARE HOME MOBILE SERVICE | ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
SEMCD
Complete Denture
Implant Denture
Partial Denture
ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ
ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ?
ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ।
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਪਲਾਨ ਦਾ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰੋ
IF YOU HAVE RECEIVED CANADIAN DENTAL CARE PLAN CARD. BOOK APPOINTMENT
Gagan Chahal R.D.
Registered Denturist
Book Your Appointment
778-600-0811 6834 King George Blvd Surrey BC 778-600-0810 2644 Cyril St Abbotsford BC

Looking For
WEDDING & ENGAGEMENT FILMS
BOOK NOW!
PACKAGES STARTING AT $350 ONLY*
ONE SOUL FILMS
Call or Text : 604-584-5577
*T&C Apply

ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਮੁਫ਼ਤ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਮੁਫਤ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ
ਇਹ ਸੇਵਾ ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ
10:00 ਤੋਂ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ CVITP ਦੇ ਵਰਕਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਟੈਕਸ ਫਾਇਲ ਕਰਨਗੇ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੰਬਰ 604-590-3232 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ।

ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਲਣੀ

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੌਰਾਨ 'ਮਿਲਣੀ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ, ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਈਬੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਰਕਤ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕੁਏਟ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ 'ਟੀ-ਪਾਰਟੀ' ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਇਕੱਠ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਵਿਸਾਖੀ ਅਤੇ 'ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮੰਥ' ਦੇ ਸ਼ੁਭ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਾਰਥਕ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਸੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ, ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨਿੱਕੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੰਤਰੀ ਜੈਸੀ ਸੁੰਨਰ ਅਤੇ ਸਪੀਕਰ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਮੰਤਰੀ ਜੈਸੀ ਸੁੰਨਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਔਰਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ। ਸਪੀਕਰ ਰਾਜ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਇੰਡੋ-ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਪੀਕਰ ਬਣਨ ਦੇ ਸਫ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਤਰੀ ਰਵੀ ਕਾਹਲੋਂ, ਰਵੀ ਪਰਮਾਰ, ਜਗਰੂਪ ਬਰਾੜ ਸਮੇਤ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਸਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਸਥਾ 'ਨਾਦ ਆਰਟਸ ਸੈਂਟਰ' ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਸੰਗੀਤਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ 'ਦੇਹ ਸ਼ਿਵਾ ਬਰ ਮੋਹੇ ਇਹੈ' ਦਾ ਸਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੰਸਰੀ, ਗਿਟਾਰ, ਜੈਂਬੇ, ਤਬਲਾ ਅਤੇ ਦਿਲਰੁਬਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣਾ 20ਵਾਂ 'ਨਾਦ ਫੈਸਟੀਵਲ' ਮਨਾਏਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 10 ਮਈ ਨੂੰ ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ ਅਤੇ 16 ਮਈ ਨੂੰ 'ਰਿਦਮਿਕ ਰੀਮੈਂਬਰੈਂਸ' ਵਰਗੇ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਸਿੱਖ ਹੈਰੀਟੇਜ ਮੰਥ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੀਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀਆਂ ਨਰਸਾਂ...

ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵੋਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 'ਹਾਂ' ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ 'ਹਾਂ' ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤੁਰੰਤ ਹੜਤਾਲ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਾਲਸੀ ਵਿੰਸ ਰੈਡੀ ਵੱਲੋਂ ਮਸਾਜ ਥੈਰੇਪੀ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਵੱਲ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਕੋਈ ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਨਰਸਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਰੈਡੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਮਸਾਜ ਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਹੂਲਤ 'ਤੇ 2027 ਵਿੱਚ 1427 ਡਾਲਰ ਅਤੇ 2028 ਵਿੱਚ 1145 ਡਾਲਰ ਦੀ ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀਮਾ ਹੋਰ ਵੀ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਐਕਚੂਰੀਅਲ ਗਣਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ 1 ਜਨਵਰੀ 2027 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਨਰਸਾਂ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਵੀਂ ਮਾਡਲ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਯੂਨੀਅਨ ਹੁਣ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਜੋਸੀ ਓਸਬੋਰਨ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀਆਂ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਹੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਗੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਰਸਾਂ ਹੜਤਾਲ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਹੜਤਾਲ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾ ਆਵੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ...

ਫਾਇਰਪਲੇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੇ ਗੈਂਗਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੇਕਨ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋਨਾਥਨ, ਜੈਰਡ ਅਤੇ ਜੇਮੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਜੋ ਕਦੇ ਮੈਟਰੋ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਗਤ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੈਂਗ 'ਰੈੱਡ ਸਕਾਰਪੀਅਨਜ਼' ਆਪਣੀ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਅਤੇ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੋਨਾਥਨ ਬੇਕਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਦੀ 2011 ਵਿੱਚ ਕੇਲੋਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਜੈਰਡ ਬੇਕਨ ਵੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਗੈਂਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਚਿਹਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਕੋਰੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੋਰੀ ਲਾਲ, ਸਗੋਂ ਉੱਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸਾਰੇ ਛੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਾ ਬਚੇ। ਜੇਮੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਫ੍ਰਸਟ ਡਿਗਰੀ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਤਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦੋਸ਼ ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਸਨ।

ਆਈਲੀਨ ਮੋਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ 22 ਸਾਲਾ ਬੇਟੇ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਮੋਹਨ ਦੀ ਇਸ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੇ ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਛੇ ਜਾਨਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਜਲਦੀ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨਾ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਘਾਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਈਲੀਨ ਪਿਛਲੇ 17 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਲਈ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨਰਮੀ ਦੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਸਹੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਂਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਕਨ ਅਜੇ ਵੀ ਗੈਂਗਵਾਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ 'ਕੰਬਾਈਨਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਯੂਨਿਟ' (CFSEU-BC) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੈਂਗ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਕਸ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਗੈਂਗ ਹਿੰਸਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਕਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸ ਕਾਲੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ। ਰੈੱਡ ਸਕਾਰਪੀਅਨਜ਼ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਵਰਗੇ ਗੈਂਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚੱਲੀ ਲੰਬੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕਈ ਜਾਨਾਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਮੀ ਬੇਕਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ 'ਸਮਾਂ ਕੱਟਣ' (Time Served) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਬਹਿਸ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਲੰਬੀ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗੈਂਗਵਾਰ 'ਤੇ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਲਹਾਲ, ਬੇਕਨ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਰਚੀ ਗਈ ਖ਼ੂਨੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਰੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਲੇ ਅਧਿਆਏ ਵਜੋਂ ਯਾਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਕਿ ਅਤੀਤ ਦੀਆਂ ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਵਾਪਰਨ। ਛੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਨਰਾਜ਼ ਹਨ।

ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ, 15 ਫੀਸਦੀ ਕੈਪ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਰੱਦ

ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫੌਰਨ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਛੋਟ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫੌਰਨ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ 10 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਾਲ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਲੇਬਰ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਿੱਲਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਔਟਾਵਾ ਵੱਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬੀਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੇਂਡੂ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵਧਾ ਕੇ 15 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਫਿਲਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤਾਂ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਰਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

ਪੋਸਟ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਫਿਊਚਰ ਸਕਿੱਲਜ਼ ਮੰਤਰੀ ਜੈਸੀ ਸਨਰ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਕਮੀਆਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ 'ਕਲੋਜ਼ਡ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ' ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਖਾਸ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਾਡੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈਏ।

ਜੈਸੀ ਸਨਰ ਨੇ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫੌਰਨ ਵਰਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਅਸਥਾਈ ਛੋਟਾਂ ਦੇਣ ਨਾਲ ਇਹ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੀਸੀ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਕਾਲਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਣ ਜੋ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਹੋਣ।

ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਸਮੀ ਕੰਮ, ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ (Primary Agriculture) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਫੌਰਨ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਹ 10 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਛੋਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

NEWTON DENTURE CLINIC INC.
Web: www.newtondentures.ca | Email: newtondentures@gmail.com
ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ।
ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ
"Over 20 years experience as Denturist"
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਣੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ

ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।
BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-590-9747
Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

SIDHU BROTHERS
ACCOUNTING SERVICE LTD.
- PAYROLL - PERSONAL INCOME TAX - CORPORATE INCOME TAX - GST/HST/WCB
We Also Provide Service to get Transport Authority (NSC#, DOT#, MC#, Single State Registration)
WE SPECIALIZED IN
ACCOUNTING FOR TRANSPORT COMPANIES

Jarnail Singh Sidhu
Cell : 604-808-1148
jsidhu61@gmail.com
TEL : 604-502-9988 FAX : 604-501-9900
Address : 12633-67B Ave. Surrey, BC V3W 1G2

ਗਲੈਡਵਿਨ ਔਪਟੀਕਲ
GLADWIN OPTICAL
ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ
EYE GLASSES
CONTACT LENSES
SUNGLASSES
» ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
» ਅਸੀਂ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈਂਜ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
» ਐਨਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
» ਅਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਫਰੀ ਚੈੱਕ-ਅਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

BHUPINDER OBEROI
ਸਾਡਾ ਐਡਰੈੱਸ ਨੋਟ ਕਰੋ
604-864-8803
#3 32700 George Ferguson Way
Abbotsford, B.C. V1T 4V6
ਸਰੀ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਟੈਸਟ ਫਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
604-594-6940
Surrey (Kwantlen Square)
Unit # 105, 12568-72 Ave, Surrey
FREE SIGHT TEST

ਕਿਲੋਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ’ਚ 4.4% ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ, 2026 ਲਈ 1.1 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬਜਟ ਪਾਸ

ਵੱਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਲੋਨਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਵਿੱਤੀ ਬਜਟ ਪ੍ਰਵਾਨ, ਪੁਲਿਸਿੰਗ ’ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਵੇਗੀ ਵੱਡੀ ਰਾਸ਼ੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕਿਲੋਨਾ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਾਲ 2026 ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬਜਟ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਬਜਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ’ਤੇ ਔਸਤਨ 4.4 ਫੀਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਔਸਤ ਸਿੰਗਲ-ਫੈਮਿਲੀ ਹੋਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਵਾਧਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਗਭਗ 115 ਡਾਲਰ ਸਾਲਾਨਾ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ 1.1 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬਜਟ ਕਿਲੋਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਬਜਟ ਹੈ, ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਸਤਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਲੋਨਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਵੱਧ ਰਹੀ ਆਬਾਦੀ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ’ਤੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਇਸ ਵਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਫੰਡ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਟਾਫ਼ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਦੂਜੇ ਸਮਾਨ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਬਜਟ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁੱਲ ਵਿੱਤੀ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ 10 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਰਾਹੀਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਯੂਜ਼ਰ ਫੀਸਾਂ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਫੰਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖਰਚਾ ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਯਾਨੀ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸਿੰਗ ਖਰਚੇ ਕੁੱਲ ਬਜਟ ਦਾ ਲਗਭਗ 30 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਸ ਦਰ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਬਿਜ਼ਨਸ ਲਾਇਸੰਸ ਅਫ਼ਸਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਿਰਜਣ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਭਰਨ ਲਈ ਵੀ ਫੰਡਿੰਗ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਿਲੋਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬਜਟ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਫਾਇਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਬਜਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁਣ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਿਵਾਰਕ ਹਿੰਸਾ ’ਚ 49% ਵਾਧਾ, ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ’ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਠੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਬਿੱਲ C-16, ਜਿਸ ਨੂੰ ‘ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਿੰਗ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਐਕਟ’ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਈਆਂ ਹਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਖਾਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਣਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲ 2018 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਰਿਵਾਰਕ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ 49 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਬਿੱਲ ਤਹਿਤ ‘ਕੋਅਰਸਿਵ ਕੰਟਰੋਲ’ (ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕੰਟਰੋਲ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ’ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਸਾਬਕਾ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਸਾਥੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ। 20 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਨ ਏਜਿੰਗ ਦੇ ਖੋਜਕਰਤਾ ਰਿਜ਼ਵਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਹਿੰਸਾ ਦੇ 7,622 ਮਾਮਲੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 34 ਫੀਸਦੀ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 57 ਫੀਸਦੀ ਔਰਤਾਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਜੇ ‘ਕੋਅਰਸਿਵ ਕੰਟਰੋਲ’ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧ ਵਜੋਂ ਟਰੈਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਵੇਲਜ਼ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਲਬਰਟਾ ਐਲਡਰ ਅਬਿਊਜ਼ ਅਵੇਅਰਨੈੱਸ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜੋਆਨ ਬਲਿੰਕੋ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨਾਲ ਅਕਸਰ ਦੇਖਭਾਲ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਧੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 45 ਤੋਂ 49 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੀ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ, ਸਮਾਜਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਆਈ ਤਬਦੀਲੀ ਇਸ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਖਾਮੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਕਸਰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਡੌਸਨ ਕਰੀਕ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜਲਦ ਹੋਵੇਗਾ ਪੂਰਾ

590 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਡੌਸਨ ਕਰੀਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਬਣ ਰਹੇ ਨਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਲਗਭਗ 92 ਫੀਸਦੀ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਮੁੱਖ ਉਸਾਰੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਰਾਹ ਵਿਲਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਅਸਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀਚੇ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੌਸਨ ਕਰੀਕ ਲਗਭਗ 12,000 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਬੀਸੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਆਈ.ਟੀ. ਸਰਵਰਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਲਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲੀਨਿਕਲ ਸਿਸਟਮ ਆਨਲਾਈਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਜੋ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀਆਂ ਮੈਡੀਕਲ ਟੀਮਾਂ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਸਿਖਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ 590 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜੁਲਾਈ 2023 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਹਸਪਤਾਲ 1960 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਲਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਵਾਂ ਹਸਪਤਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਹਸਪਤਾਲ ਨਾਲੋਂ 50 ਫੀਸਦੀ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਵਾਰਡ, ਇਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਰੂਮ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ’ਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਨੀਲੇ ਅਤੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲੈਡਿੰਗ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਯਾਨੀ ਨਾਰਦਰਨ ਲਾਈਟਸ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕਰੂ ਮੈਂਬਰ ਪੇਂਟਿੰਗ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣਗੇ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਉਪਕਰਣ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਾਰੀ ਜਲਦੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ 2027 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਲੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਲਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਹਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਕਸਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਮਾਰਤ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਡੌਸਨ ਕਰੀਕ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਇਸ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦਾ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ 35 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ 35 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੱਖਿਆ ਨਿਵੇਸ਼ ਪਲਾਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਲਾਨ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਵੀਂ-ਜੁਲਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨੌਰਥਵੈਸਟ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ (N.W.T.) ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਯੂਕੋਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਆਰਕਟਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ।

ਨੌਰਥਵੈਸਟ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਰ.ਜੇ. ਸਿੰਪਸਨ ਨੇ ਇਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਟੈਰੀਟਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਫੌਜ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗਾ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੈਕੇਂਜੀ ਵੈਲੀ ਹਾਈਵੇਅ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਟਾਲਟਸਨ ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ ਹੈ। ਸਿੰਪਸਨ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਟ੍ਰਾਂਸ-ਕੈਨੇਡਾ ਹਾਈਵੇਅ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀ ਲਾਗਤ ਘਟੇਗੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਯੂਕੋਨ ਦੇ ਆਗੂ ਇਸ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵ੍ਹਾਈਟਹੋਰਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 'ਨੌਰਦਰਨ ਆਪਰੇਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟ ਹੱਬ' ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਵ੍ਹਾਈਟਹੋਰਸ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕਿਰਕ ਕੈਮਰੂਨ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਯੂਕੋਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਕਿਊਰੀ ਡਿਕਸਨ ਨੇ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਭਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਯੂਕੋਨ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਲਾਈਨ ਜੋੜਨ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕੋਈ ਫੰਡ ਰਾਖਵੇਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ।

ਨੁਨਾਵਤ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਜੌਨ ਮੇਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਫੌਜੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਨ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਸਿੱਧਾ ਉੱਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਓਟਾਵਾ ਨੇ ਇਸ ਸਪੋਰਟ ਹੱਬ ਨੈੱਟਵਰਕ ਲਈ ਅਗਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ 2.67 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਖਰਚਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਫੌਜ ਦੀ ਆਰਕਟਿਕ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਨੇ ਉਡਾਣਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਰੱਦ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀਆਂ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੇ ਹਵਾਨਬਾਜ਼ੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਈਂਧਨ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਨੇ ਉਡਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰੀ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸੂਚੀ ਹੋਰ ਲੰਬੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਕਗਿਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਹਰ ਜੌਨ ਗ੍ਰੇਡੇਕ ਅਨੁਸਾਰ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਹੁਣ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਬੁਕਿੰਗਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਕਟ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਤੇਲ ਟੈਂਕਰਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਰੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੈੱਟ ਈਂਧਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੁੱਗਣੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਦਾ 85 ਫੀਸਦੀ ਈਂਧਨ ਖੁਦ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇੱਥੇ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਿਹਤਰ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਧੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ, ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਅਤੇ ਪੋਰਟਰ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਾਇਆ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਸਰਚਾਰਜ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਈਂਧਨ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਦੂਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਟਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ। ਫਲਾਈਟ ਸੈਂਟਰ ਕੈਨੇਡਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਫੈਡਰਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਾ ਸੰਕਟ, 26 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਨਤਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ ਮੈਂਡੀ ਗੁਲ-ਮਾਸਟੀ ਅਜਿਹੇ ਇਕੱਲੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਕਨਫਲਿਕਟ ਆਫ਼ ਇੰਟਰੈਸਟ' ਵੇਰਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਸਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਫ਼ਤਰ ਇਸ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਫ਼ਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਨਾ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਮਾਹਰ ਇਆਨ ਸਟੈਡਮੈਨ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਫੈਡਰਲ ਕਨਫਲਿਕਟ ਆਫ਼ ਇੰਟਰੈਸਟ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਸੰਪਤੀ, ਟਰੱਸਟਾਂ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਫਾਈਲ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਕਾਰਨ 120 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਗੁਲ-ਮਾਸਟੀ ਫਿਲਹਾਲ ਇਕੱਲੇ ਮੰਤਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਜੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਹਨ।

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 26 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਵੇਰਵੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਜਨਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ 14 ਲਿਬਰਲ, 9 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਅਤੇ 3 ਬਲਾਕ ਕਿਊਬੇਕੋਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ 26 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਜਗਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਹਲ ਵਰਗੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਟੈਡਮੈਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇਰੀ ਲਈ 500 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਟੈਡਮੈਨ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਫੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ। ਨੈਤਿਕਤਾ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣਨ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਫ਼ਤਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਵਾਂ ਡਾਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਬਕਾਇਆ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ ਹਿੰਸਾ: ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਲਦ ਹੋਵੇਗੀ ਜਨਤਕ : ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ

ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਚਨਬੱਧ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਭਿਆਨਕ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਾਂਚ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ ਦੇ ਮੇਅਰ ਡੇਰਿਲ ਕ੍ਰਾਕੋਵਕਾ ਨਾਲ ਹੋਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਜੈਸੀ ਵੈਨ ਰੂਟਸੇਲਰ ਨਾਮਕ ਮਹਿਲਾ ਨੇ ਛੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ ਲੀਲਾ ਵੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਇਸ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਬੀਸੀ ਦੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲਣ ਵਾਲਾ ਸਦਮਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

ਮੇਅਰ ਕ੍ਰਾਕੋਵਕਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਟੰਬਲਰ ਰਿਜ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਅਤੇ ਸਦਮੇ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਈਬੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਕਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਤਿਮ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਾਂਡ ਦੀ ਕੋਰੋਨਰ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਰੋਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਨਤਕ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਲਗਭਗ 2,600 ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਕਸਬੇ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਖਤਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ ਘਟੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਅਪਰਾਧ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਵਧਿਆ ਗ੍ਰਾਫ

ਸਰੀ, (ਬਰਾੜ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ): ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2024 ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2023 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 2024 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ 100,000 ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਦਰ 36 ਰਹੀ, ਜੋ ਕਿ 2023 ਦੀ ਦਰ (37.6) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 4.2 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਪਰ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 2010 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੇ ਅੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਰੁਝਾਨ ਲਗਾਤਾਰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਹੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 2024 ਦੀ ਇਹ ਦਰ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਜੇ ਵੀ 44 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਰ ਪ੍ਰਤੀ 100,000 ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ਼ 25 ਸੀ।

ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਈ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਜਨਗਣਨਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਖੇਤਰਾਂ (CMAs) ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸ ਐਡਵਰਡ ਆਈਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 46 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇਖੀ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ 22 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ 14 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਹੋਈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਖੇਤਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰ 12 ਫੀਸਦੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਪ੍ਰਤੀ 100,000 ਆਬਾਦੀ ਪਿੱਛੇ 44.8 ਰਿਹਾ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਿਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ ਅਤੇ ਲੈਬਰਾਡੋਰ ਵਿੱਚ 31 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ 6.3 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਅਗਵਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬੰਧਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 15 ਫੀਸਦੀ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿੱਚ 13 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚ 8.8 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ 5.6 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 49 ਫੀਸਦੀ ਅਜੇ ਵੀ ਹੈਂਡਗੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2024 ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 58 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਹਿੰਸਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਂਗਵਾਰ ਜਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ 29 ਫੀਸਦੀ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰਾਂ (Territories) ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਸੀ, ਪਰ 2024 ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਵੀ 14 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਨੂਨਾਵਤ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੋਈ 37 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। 2014 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪੇਂਡੂ ਉੱਤਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਦਰ 167 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਟੈਰੀਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ 79 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲੀਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਕੀ ਹਨ।

CUSMA ਸਮਝੌਤੇ ’ਤੇ ਤਕਰਾਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਣ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਨਾਂਹ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਓਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਬਰਲ ਕਾਕਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ ‘ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰੇਗਾ, ਤਾਂ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਨਹੀਂ’ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕੈਨੇਡਾ-ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਮਝੌਤੇ (CUSMA) ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ‘ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ’ ਜਾਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਅੜਚਣਾਂ ਜਾਂ ਮੁੱਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਕੁਝ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਥੋਪੇ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਦੁਵੱਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੁਝ ਜਵਾਬੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ CUSMA ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸ ਸਾਲ 1 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਟੈਰਿਫ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਨੂੰ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜੈਮੀਸਨ ਗ੍ਰੀਅਰ ਨੇ 1 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਹੱਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਅਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਾਊਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਮਰੀਕੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ‘ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਲਿਆ ਕੇ ‘ਗਲੋਬਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ’ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲਗਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਮਾਡਲ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਾਫ਼ੀ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਵਾਰਨਰ ਅਤੇ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਦੇ 81 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰਲੇਵੇਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਹਾਲੀਵੁੱਡ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਮੀਡੀਆ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਦਲਾਅ ਹੋਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਾਰਨਰ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਡਿਸਕਵਰੀ (Warner Bros. Discovery) ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੇ 81 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਭਾਰੀ-ਭਰਕਮ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ (Paramount) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਸੌਦੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਕਰਜ਼ੇ ਸਮੇਤ ਲਗਭਗ 111 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਹੈਰੀ ਪੌਟਰ, ਐਚਬੀਓ ਮੈਕਸ (HBO Max) ਅਤੇ ਸੀਐਨਐਨ (CNN) ਵਰਗੇ ਦਿੱਗਜ ਬ੍ਰਾਂਡ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਦੇ ਸੀਬੀਐਸ (CBS) ਅਤੇ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਪਲੱਸ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਛੱਤ ਹੇਠ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੇ 31 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ

ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਾਰਨਰ ਦਾ ਬੋਰਡ ਪਹਿਲਾਂ ਨੈੱਟਫਲਿਕਸ ਨਾਲ 72 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਪਰ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਵੱਲੋਂ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੈੱਟਫਲਿਕਸ ਇਸ ਦੌੜ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇਹ ਡੀਲ ਅਮਰੀਕੀ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ (DOJ) ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਤੀਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਵਾਗਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ ਨੌਕਰੀਆਂ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਚੋਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਘੱਟ ਜਾਣਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟਰ ਕੋਰੀ ਬੁੱਕਰ ਨੇ ਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੈਰਾਮਾਊਂਟ ਦੇ ਸੀਈਓ ਡੇਵਿਡ ਐਲੀਸਨ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਲਾਨਾ 30 ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

UNIVERSAL FINGERPRINTING SERVICE

RCMP Criminal Record Check Fingerprints for:

*Permanent Residence
*Canadian Citizenship
*Security License
*Employment
*Name Change
*Privacy Act Request
*Visa/Border Crossing/
*Foreign Travel/Work
*Vulnerable Sector Checks
*US Entry Waiver
*Record Suspension Application
*FBI Fingerprints
*Digitize the ink fingerprints
*Ink Fingerprints
*Name Based Record Checks

•ਪਰਮਾਨੈਂਟ ਰੈਜੀਡੈਂਸ
•ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ
•ਸਕਿਓਰਟੀ ਲਾਇਸੈਂਸ •ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ
•ਨਾਮ ਬਦਲੀ •ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਐਕਟ ਰਿਕੁਐਸਟ
•ਵਲਨਰਏਬਲ ਸੈਕਟਰ ਚੈਕਸ
•ਯੂ ਐਸ ਐਂਟਰੀ ਵੇਵਰ
•ਵੀਜਾ/ਬਾਰਡਰ ਕਰਾਸਿੰਗ/ਫੌਰਨ ਟਰੈਵਲ/ਕੰਮ
•ਰਿਕਾਰਡ ਸਸਪੈਂਸ਼ਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
•ਐਫ ਬੀ ਆਈ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟ
•ਡਿਜੀਟਲ ਦਾ ਇੰਕ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟਸ
•ਇੰਕ ਫਿੰਗਰਪ੍ਰਿੰਟਸ
•ਨਾਮ ਬੇਸਡ ਰਿਕਾਰਡ ਚੈੱਕ

EAST WEST IMMIGRATION SERVICES INC.

*INDIA VISA *India E Visa, UK & Schengen Visa
*Entry Visa Application for 1 year & 5 years
*Overseas Citizenship of India Application (OCI)
*ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜਾ *ਇੰਡੀਅਨ ਈ-ਵੀਜਾ *ਯੂਕੇ & Schengen ਵੀਜਾ
*ਐਂਟਰੀ ਵੀਜਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ (1 ਸਾਲ ਅਤੇ 5 ਸਾਲ)
*ਓਵਰਸੀਜ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਓਸੀਆਈ)

*Indian PCC
*Indian Passport Renewal
*OCI Applications
*Visitor Visa Application
*Canadian Citizenship Application
*US Visa Application
*PR card renewal Application
*BC-Name Change Application

•ਇੰਡੀਅਨ ਪੀ ਸੀ ਸੀ
•ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਰੀਨਿਊ
•ਓ ਸੀ ਆਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਜ
•ਵਿਜਟਰ ਵੀਜਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
•ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
•ਯੂ ਐਸ ਵੀਜਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
•ਪੀ ਆਰ ਕਾਰਡ ਰੀਨਿਊ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
•ਬੀ ਸੀ ਨਾਮ ਚੇਂਜ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ

Parminder Kindhra CICC CCIC

PH : 604-503-8898

#303-(3rd floor) 8318-120St, Surrey Email:office@universalfingerprinting.com OPEN 7 DAYS A WEEK

ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਦਾ ਭਵਿੱਖ: ਸਹਿਯੋਗ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ?

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਤਲਖ਼ੀ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ (ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ) ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੇੜੇ ਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦੋਵਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਵਪਾਰਕ ਮੱਤਭੇਦ ਡੂੰਘੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਬਿਆਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਓਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਆਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਰਿਫਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਪਾਰਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਪਾਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਟੀਲ 'ਤੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ 'ਤੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣ ਇੰਡਸਟਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਆਟੋ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਅਤੇ ਫੋਰੈਸਟ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਫ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਟੈਰਿਫ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਰਾਮਦਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਗਤ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨੀ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਆਤਮ-ਸੰਮਾਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕਾਫ਼ੀ ਅਹਿਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਫੋਰਡ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫੋਰਡ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਰਿਫ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਟੋਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੈਲਫਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਹੁਣ ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਅਸਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਉਦਯੋਗ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਟਿਲਡ ਸਪਿਰਿਟਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਰਾਮਦ ਵਿੱਚ 70 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਇਹ ਕਦਮ ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂਐਸ ਟ੍ਰੇਡ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵ (ਯੂਐਸਟੀਆਰ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੋਰਡ ਇੱਕ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਹੈ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ "ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ" ਵਰਗੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਪਾਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਰਿਆਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿ-ਜੀਵਨ (ਸਿੰਬਾਇਓਸਿਸ) 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਓਨੀ ਹੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ। ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਬੈਠੇ ਕਈ ਨੀਤੀ ਘੜਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਰਹੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਓਨੀ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ 'ਤੇ। ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਇੰਨੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਟੈਰਿਫ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨੀ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ "ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ" ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਵੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੇ "ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ" ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਲਿਬਰਲ ਕਾਕਸ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਰਿਆਇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਲਈ ਰਸਤਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇਗਾ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਮਾਹੌਲ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਸੈਕਟਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਆਟੋ ਪਾਰਟਸ ਅਤੇ ਅਸੈਂਬਲੀ ਪਲਾਂਟ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲਾਤ ਉਤਪਾਦਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਰਿਫ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਜਿੱਤ-ਹਾਰ ਦੀ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਆਪਸੀ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਜੋ ਸੰਜਮ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਵਰਗੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਸੰਘੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਪਾਰਕ ਗੱਲਬਾਤ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਰਥਿਕ ਬਲਾਕ ਵਜੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਆਪਸੀ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਹੁਣ ਗੇਂਦ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਾਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਟੀਲ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬੇਲੋੜੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦਾ "ਨੋ" ਕਹਿਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਸ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਗੜੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਧ ਰਿਹਾ ਦਬਾਅ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਖ਼ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪੂਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕੋ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਅਤੇ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਬਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਾਰਨੀ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰਨਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਇਹ ਟੈਰਿਫ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅੰਕੜਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹਮਲਾ ਹਨ। ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਵੇਗਾ ਓਨੀ ਹੀ ਜਲਦੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕੇਗੀ। ਤਦ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਹਰੀ ਦਬਾਅ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
Canadian Punjab Times
SINCE 2007

Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada

- **Dr. Puran Singh** Writer
- **Divroop Kaur** Journalist
- **Brar Bhagta Bhai Ka** 604-751-1113
- **Harkirat Kaur** Administrator
- **Paramjit Singh** Graphic Designer

Contact for Advertisement
604-338-7310

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The Canadian Punjab Times is not responsible or legally liable for any news, articles, advertisements or typing mistakes in the the news or articles.

Canadian Punjab Times Inc.
(Punjabi Newspaper)
Website : **www.thepunjabtimes.ca**
E-mail : **canadianpunjabtimes@gmail.com**

Please Note:

The Publisher does not guaranty the interaction of any particular advertisement on a specified date, or at all advertiser, Further, the publisher does not accept liability for printing and advertisement beyond the amount for the space actually occupied by the portion of the advertisements in which error occurs The publisher reserves the right to cancel any contract on which space has not been used within 90 days of from the contract does. All advertising is subject the publishers approved contract must be completed within one year from the date of commencement. Printing of key numbers is not guaranteed.

Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੋਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲੇਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ 'ਸਮੋਕ-ਫ੍ਰੀ ਜਨਰੇਸ਼ਨ' ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬਿੱਲ ਪਾਸ, 2009 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਮੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ 'ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਵੇਪ ਬਿੱਲ' ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ 1 ਜਨਵਰੀ 2009 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਮੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਗਰਟ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਤੰਬਾਕੂ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਣਾ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 'ਸਮੋਕ-ਫ੍ਰੀ' ਯਾਨੀ ਧੂਮਰਪਾਨ ਮੁਕਤ ਪੀੜ੍ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ III ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਦੇਖਭਾਲ ਸਕੱਤਰ ਵੇਸ ਸਟ੍ਰੀਟਿੰਗ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੇ, ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਵਧਦਾ ਹੜ੍ਹ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾ (NHS) ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਲਾਜ ਨਾਲੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟੇਗੀ।

ਇਹ ਨਵਾਂ ਬਿੱਲ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧੂਮਰਪਾਨ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵੇਪਿੰਗ 'ਤੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੇਪਿੰਗ ਕਰਨਾ ਮਨ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵੇਪਿੰਗ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਗਰਟ ਛੱਡਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1 ਜੂਨ 2025 ਤੋਂ ਸਿੰਗਲ-ਯੂਜ਼ ਵੇਪ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਨੌਟਿੰਘਮ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਾਲ 2075 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 88,000 ਵਾਧੂ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਸਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ 12 ਤੋਂ 30 ਸਾਲ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧੂਮਰਪਾਨ ਦੀ ਦਰ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ 5 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 2022 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਤੰਬਾਕੂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 6,000 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 600 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜੇਕਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਕੋਟੀਨ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਨ-ਜ਼ੈੱਡ (Gen Z) ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਦਰ 7.3 ਫੀਸਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਕੀ ਉਮਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਿਗਰਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਸਿਹਤ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਕੇ ਮਿਸਾਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਯੂਕੇ ਵਰਗੀ ਉਮਰ-ਆਧਾਰਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਟੀਚਾ 2035 ਤੱਕ ਤੰਬਾਕੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ 5 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਈਓ ਸਾਰਾਹ ਬਟਸਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦਲੇਰਾਨਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਕੋਟੀਨ ਦੀ ਲਤ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਖ਼ਤ ਨੀਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਵੈਸਟ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੇ ਕੈਮੀਕਲ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਲੀਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ 2 ਮੌਤਾਂ, 19 ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਵੈਸਟ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਸਿਲਵਰ ਰਿਕਵਰੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਰਸਾਇਣਕ ਗੈਸ ਲੀਕ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੇ 2 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ 19 ਹੋਰ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਵਹਾ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਸਿਗਮੈਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹਾਦਸਾ 'ਕੈਟਾਲਿਸਟ ਰਿਫਾਈਨਰਜ਼' ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰਿਆ ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਫਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਦਾਰਥ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਹਿੰਸਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਾਰਨ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ ਸਲਫਾਈਡ ਗੈਸ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਸਿਗਮੈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਰਸਾਇਣਕ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਗੈਸ ਲੀਕ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ 7 ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਮਦਦ ਲਈ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੂੜੇ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ, ਖੰਘ, ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਖਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਰਸ਼ ਵਰਗੇ ਲੱਛਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ 5 ਘੰਟੇ ਲਈ 'ਸ਼ੈਲਟਰ-ਇਨ-ਪਲੇਸ' ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਗੈਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਣ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਰਾਹਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡੀਕੰਟਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਉਤਾਰ ਕੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨੁਹਾਇਆ ਗਿਆ। ਕੈਟਾਲਿਸਟ ਰਿਫਾਈਨਰਜ਼ ਦੀ ਮਾਲਕ ਕੰਪਨੀ ਏਮਸ ਗੋਲਡਸਮਿਥ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ 'ਤੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਫੈਡਰਲ ਕਿੱਤਾਮੁਖੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ (OSHA) ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਲਾਂਟ ਪੁਰਾਣੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ, ਐਕਸ-ਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਲਵਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਵੈਸਟ ਵਰਜੀਨੀਆ ਦੀ 'ਕੈਮੀਕਲ ਵੈਲੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਈ ਰਸਾਇਣਕ ਪਲਾਂਟ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਪ੍ਰੈਸ਼ਨਵਾਸ਼ਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
604-773-7258 (ਸਰੀ)

GURTAJ SAMRA
PERSONAL REAL ESTATE CORPORATION
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਘਰ
ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਨਵਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

RESIDENTIAL, COMMERCIAL
SALES&LEASING
GURTAJ SAMRA
ASSOCIATE
778-869-0607
778-564-3300
gurtaj@mainlandcommercial.com | www.maillandcommercial.com
105 - 7928 128nd Street Surrey, BC V3W 4E8

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਦੋ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਪੀਐਚਡੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰਹੱਸਮਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਪਤਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਾਊਥ ਫਲੋਰਿਡਾ (USF) ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਹੋਣਹਾਰ ਡਾਕਟਰੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਿਛਲੇ ਵੀਰਵਾਰ ਤੋਂ ਰਹੱਸਮਈ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਾਪਤਾ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ 27 ਸਾਲਾ ਜ਼ਾਮਿਲ ਲਿਮੋਨ ਅਤੇ 27 ਸਾਲਾ ਨਾਹਿਦਾ ਐਸ ਬ੍ਰਿਸਟੀ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਟੈਂਪਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਜ਼ਾਮਿਲ ਲਿਮੋਨ ਭੂਗੋਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰੇਟ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਵਾਰ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 9 ਵਜੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਾਹਿਦਾ ਐਸ ਬ੍ਰਿਸਟੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਯੂਐਸਐਫ ਟੈਂਪਾ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੋਈ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਟਰੇਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 17 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4:50 ਵਜੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਦੋਸਤ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਲਿਮੋਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਸਟੀ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲਾਪਤਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਡੇਟਾਬੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਕਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਜ਼ਾਮਿਲ ਲਿਮੋਨ ਦੇ ਭਰਾ ਜ਼ੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਡੂੰਘੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬੇਹੱਦ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ੁਬੈਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਿਮੋਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ੱਕੀ ਅਤੇ ਅਣਕਿਆਸਿਆ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲਿਮੋਨ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਫਲੋਰਿਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਜੁਲਾਈ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।

ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਿਮੋਨ ਨੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੀਐਚਡੀ ਦੀ ਥੀਸਿਸ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਸਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ੁਬੈਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਕਿਸੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਜਾਂਦੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਯੂਐਸਐਫ ਪਬਲਿਕ ਸੇਫਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੈਰੀ ਮੈਕਕਿਨਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਕੈਂਪਸ ਸਟਾਫ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਲਿਮੋਨ ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਸਟੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਖੁਲਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਸੈਨਿਚ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ

ਸਰੀ, (ਬਰਾੜ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਸੈਨਿਚ ਸਕੂਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ (SD63) ਨੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਾਚਾਰ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕ ਐਲੇਕਸ ਚੈਨ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੀਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਾਰ ਟੀਚਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੈਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਨੇ 5 ਮਈ 2025 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਚੈਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਲ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਈਮੇਲ ਭੇਜ ਕੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਕਸਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਚੈਨ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਗਿਫਟ ਕਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸ਼ਲੀਲ ਸੰਗੀਤ ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਉਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣ ਹੈ।

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ (sick leave) ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ। ਮਾਰਚ 2025 ਵਿੱਚ ਚੈਨ ਨੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਕੇ ਪੇਡ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲਈਆਂ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜਾਪਾਨ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਨਿੱਜੀ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੈਨ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ 7 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਨਾਹ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਆਪਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੋ ਹਫਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

SINCE : 2007

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦਾ 18 ਵਾਂ ਸਾਲ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ
www.thepunjabtimes.ca
ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ

It's Time To Grow Your Business
Advertise with us...

: canadianpunjabtimes@gmail.com
Contact : 604-338-7310

ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ-ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ 8 ਗ੍ਰਹਿ 'ਚੋਂ ਧਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ ਵਾਲਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਗਿਆਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਰਫ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਹੀ ਸਚੁੱਜਾ ਜੀਵਨ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਥੇ ਜਿੰਦਗੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ, ਪੇੜ ਪੌਦੇ ਜਾਂ ਸਮੂੰਦਰੀ ਜੀਵਾ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਭ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪੂਰਕ ਹਨ, ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਦਾ, ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਤੋਹਫਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ 830 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵ ਇਸ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਹੀ ਸੁਚੱਜਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਸ਼ੁੱਧ ਹਵਾਂ, ਨਿਰਮਲ ਜਲ, ਸੀਤਲ ਚਾਦਨੀ ਅਤੇ ਸੁਨਿਹਰੀ ਕਿਰਨਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

ਅੱਜ ਤੋਂ ਸੈਕੜੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗ੍ਰੰਥਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪੂਜਨ ਯੋਗ ਸਥਾਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ।ਪ੍ਰੰਤੂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਿਉ ਜਿਉ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਿਆ ਨੂੰ ਇਕ ਦੈਂਤ ਦੀ ਤਰਾ ਲੁਟਿੱਆ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਰੂਪੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅੱਜ ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੇਕਾ ਮੁਹਿੰਮਾ ਚਲਾਉਂਨੀਆ ਪੈ ਰਹੀਆ ਹਨ। ਇਸੇ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਹੀ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦਾ ਦਿਨ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ 1970 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੈਨੇਟਰ ਗੇਲਾਰਡ ਨੈਲਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਇਸ ਦਿਨ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਦੇ ਅਨੇਕਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਮੀਨਰ, ਭਾਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲੇ, ਪੇਟਿੰਗ ਮੁਕਬਲੇ ਅਤੇ ਚੇਤਨਾ ਰੈਲੀਆ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਲਈ ਥੀਮ 'ਸਾਡੀ ਤਾਕਤ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ' ਹੈ। ਇਹ ਥੀਮ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਸਮੂਹਾਂ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ

ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਥੀਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਉਪਰਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਲੋਕ-ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ 190 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਉਣੀ ਸੋਚ ਸਦਕਾ ਇਸ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਹਵਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਦਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਤਾ ਕੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦਾ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਨਾਈਟਰੋਜਨ ਆਕਸਾਈਡ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਂਕਸਾਈਡ, ਸਲਫਰਡਾਈਆਕਸਾਈਡ ਅਤੇ ਕਲੋਰੋ ਫਲੋਰੋ ਕਾਰਬਨ ਵਰਗੀਆਂ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਰਨ ਅਨੇਕਾ ਲਾਇਲਾਜ ਬਿਮਾਰੀਆ ਤੋ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਗਲਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।ਹਵਾਂ ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਅਰੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਧੱਕਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਵੱਡੀ ਮਾਂ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਖਾਣ ਲਈ ਜਹਿਰੀਲੀਆਂ ਫਸਲਾ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਭਰਾਵਾ ਵਲੋਂ ਵੱਧ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਸ ਕੀੜੇਮਾਰ ਰਸਾਇਨ, ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ, ਰਸਾਇਨਕ ਖਾਦਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਅੰਨੇਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਪ੍ਰਦਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰੇਡੀਉ ਐਕਟਿਵ ਪਦਾਰਥ ਵੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਵੀਰਾ ਵਲੋਂ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਝੋਨੇ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਸਲ ਦੀ ਰਹਿੰਦ ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਵਰਗੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ਕੰਮਾ ਸਦਕਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਇਸ ਕਦਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਜਹਿਰੀਲਾ ਹੋਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਰੋਗ, ਦਮਾ, ਖਾਸੀ, ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾ ਭਿਅੰਕਰ ਬਿਮਾਰੀਆ ਉਤਪੰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਵੀ ਇਸਦਾ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਨੇਕਾ ਜੀਵ ਜਾਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੜੀਆਂ, ਇੱਲਾਂ, ਉਲੂ ਅਤੇ ਗੁਟਾਰਾ ਆਦਿ ਦਾ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਖਾਤਮਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਕੀੜੇ ਪਤੰਗੇ, ਗਡੋਏ, ਡੱਡੂ, ਡੱਡੀਆਂ, ਸੱਪ ਅਤੇ ਕਿਰਲੇ ਖੁੱਡਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਨੇਕਾ ਦਰਖਤ ਸੜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾ ਵਾਰ ਖੜੀ ਫਸਲ ਵੀ ਸੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸਦੀ ਬਦੌਲਤ ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਪਿਘਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਮੂੰਦਰ ਤਲ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਨਾਲ ਫਸਲਾ ਵੀ ਛੇਤੀ ਪੱਕ ਰਹੀਆ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾਂ ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਪਜਾਉ ਸ਼ਕਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਤੋਹਫਿਆ ਵਿਚੋ ਪਾਣੀ ਇੱਕ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਮਨੁੱਖੀ ਗਲਤੀਆ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਪੂਰਾ ਦੇਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਪਾਣੀ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋ ਗੁਜਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੰਗਲ ਹੇਠ ਰਕਬਾ ਜੋ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 33 ਫੀਸਦੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸਿਰਫ 3 ਤੋਂ 4 ਫੀਸਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖਤਰੇ ਦੀ ਘੰਟੀ ਹੈ। ਵਧਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫਾਲਤੂ ਕੂੜਾ ਕਰਕਟ, ਗੰਦਗੀ, ਪਲਾਸਟਿਕ ਪ੍ਰਦਾਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਦੀ ਵਧਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਕੂੜੇ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜਰੂਰਤ ਹੈ।

ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਖਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਯਕੀਨੀ ਬਨਾਈ ਜਾਵੇ, ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਂਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਫੋਟੋ ਸ਼ੋਅ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪੋਲੀਥੀਨ ਬੈਗ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਬੰਦ ਹੋਵੇ, ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤੇ ਇਹਨਾ ਉਪਰ ਵਿਸੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਾਇਲੈਸਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣ, ਲੈਡ ਰਹਿਤ ਪਟਰੋਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਕਾਰਖਾਨਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਚਿਮਨੀਆ ਲੱਗਣ, ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਜਰੂਰਤ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸੀਮਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕਦਮ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਸਿਰਫ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਾ ਰਹੇ, ਹਰ ਦਿਨ ਹੀ ਧਰਤ ਦਿਵਸ ਦੀ ਤਰਾ ਹੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਸਵੱਛ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਦਿਖ ਸਕੇ।

ਆਓ, ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹਾਣੀ ਬਣਾਈਏ

ਵਿਜੈ ਗੁਪਤਾ, ਸੰਪਰਕ 977 990 3800

ਹਰ ਸਾਲ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਐਂਡ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਡੇ ਭਾਵ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਪੀਰਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਬੌਧਿਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1616 ਨੂੰ ਹੀ ਸਪੇਨ ਦੇ 'ਮਿਗੇਲ ਦੇ ਸਰਵਾਂਤੇਸ', ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ 'ਵਿਲੀਅਮ ਸ਼ੇਕਸਪੀਅਰ' ਅਤੇ ਪੇਰੂ ਦੇ 'ਇੰਕਾ ਗਾਰਸੀਲਾਸੋ ਦੇ ਲਾ ਵੇਗਾ' ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਖਾਸ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਬਰਸੀਆਂ ਵੀ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਮਾਰਿਸ ਡਰੂਓਨ (ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ), ਕੇ. ਲੈਕਸਨੈਸ (ਆਈਸਲੈਂਡ ਦੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ), ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਨਾਬੋਕੋਵ (ਰੂਸੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਵਲਕਾਰ), ਜੋਸੇਫ ਪਲਾ (ਸਪੇਨੀ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ) ਅਤੇ ਮੈਨੁਏਲ ਮੇਜੀਆ ਵਾਲੇਜੋ (ਕੋਲੰਬੀਆਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਤੇ ਲੇਖਕ) ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1995 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮੁੱਖ ਰੂਪ 'ਚ ਇਕ ਸਪੇਨੀ ਤੋਂ ਲਈ ਗਈ। 1923 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਪੇਨ 'ਚ ਰੋਜ਼ ਡੇ (ਗੁਲਾਬ ਦਿਵਸ) ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਦਾ ਫੁੱਲ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1923 ਦੇ ਦਿਨ ਮਹਾਨ ਸਪੇਨੀ ਲੇਖਕ ਮਿਗੁਏਲ ਦੇ ਸਰਵਾਂਤੇਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਪੇਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਰੂਪ ਗੁਲਾਬ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਭੇਟ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਇਥੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੈ ਤੇ ਇਸੇ ਰਵਾਇਤ ਤੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੁਸਤਕ ਦਿਵਸ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ ਗਈ। ਹਰ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ 'ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਕੈਪੀਟਲ' (ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਰਾਜਧਾਨੀ) ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ '26ਵੇਂ ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਕੈਪੀਟਲ-2026' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ Rabat (Morocco) ਨੂੰ ਸਾਲ 2026 ਲਈ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਔਡਰੇ ਐਜ਼ੂਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਖਾਉਣ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਤਜ਼ੁਰਬੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਨ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਪਹੁੰਚਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਨ ਹਨ।" ਭਾਰਤ 'ਚ ਵੀ ਹਰ ਸਾਲ ਇਸ ਦਿਨ ਪੁਸਤਕ ਮੇਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

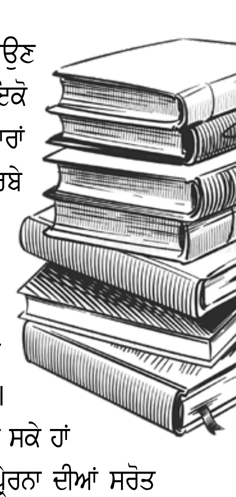

ਕਾਢਾਂ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇੰਨੀ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਸਕੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਕਈ ਕਾਢਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੀਆਂ ਸਰੋਤ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਹੀ ਹਨ ਅਹਿਮ ਕਾਢਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ, ਆਓ ਜਾਣੀਏ-

ਪਣਡੁੱਬੀ : 1870 'ਚ ਅਮਰੀਕੀ ਖੋਜਕਾਰ ਸਾਈਮਨ ਲੇਕ ਨੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਲੇਖਕ ਜੂਲ ਵੇਰਨ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਸਾਗਰ ਹੇਠ ਵੀਹ ਹਜ਼ਾਰ ਮੀਲ' ਪੜ੍ਹਿਆ। ਇਸ 'ਚ ਨਾਵਲਕਾਰ ਨੇ 'ਨੌਟੀਲਸ' ਨਾਮੀ ਬੇੜੇ ਦੀਆਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਬੜੀ ਸਜੀਵਤਾ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਲੇਕ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੇੜਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ, ਜੋ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਿਥੋਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। 1898 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਪਣਡੁੱਬੀ 'ਐਰਗੋਨੌਟ' ਬਣਾ ਲਈ। ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਈਮਨ ਲੇਕ ਨੂੰ ਜੂਲ ਵੈਰਨ ਦਾ ਵਧਾਈ ਸੰਦੇਸ਼ ਮਿਲਿਆ।

ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ : ਰੂਸੀ ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਗੋਰ ਸਿਗੋਰਸਕੀ ਨੂੰ ਵੀ ਜੂਲ ਵੇਰਨ ਦੇ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ 'ਬੱਦਲਾਂ ਦੀ ਕੈਂਚੀ' (ਕਲਿਪਰ ਆਫ ਕਲਾਊਡਸ) ਨਾਵਲ। ਇਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ "ਮੈਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਆਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਰਚਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜਾ ਮਨੁੱਖ ਠੋਸ ਰੂਪ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਰਾਕੇਟ : 16 ਮਾਰਚ 1926 ਨੂੰ ਤਰਲ ਈਂਧਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਕੇਟ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਰਾਬਰਟ ਐੱਚ. ਗੋਡਡਾਰਡ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਮੰਗਲ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਬਾਰੇ ਹਰਬਰਟ ਵੇਲਸ ਦੇ ਨਾਵਲ 'ਵਿਸ਼ਵਾਂ ਦਾ ਯੁੱਧ' (ਵਾਰ ਆਫ ਦਿ ਵਰਲਡਜ਼) ਤੋਂ ਉਹ ਇੰਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਯੰਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਅੰਤਰ-ਗ੍ਰਹਿ ਉਡਾਨਾਂ ਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦੇਵੇ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ : 1914 'ਚ ਹਰਬਰਟ ਵੇਲਸ ਦਾ ਨਾਵਲ 'ਮੁਕਤ ਵਿਸ਼ਵ' (ਦਿ ਵਰਲਡ ਸੈੱਟ ਫ੍ਰੀ) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ 'ਚ ਲੇਖਕ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਬਨਾਉਟੀ' ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਬਣਦੀ ਹੈ ਤੇ ਅਖੀਰ 'ਵਿਸ਼ਵ ਸਰਕਾਰ' ਦਾ ਗਠਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1932 'ਚ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਲੇਓ ਸਿਲਾਰਡ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਚੇਨ ਰੀਐਕਸ਼ਨ ਲੱਭਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਅਤੇ 1933 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਹ ਯਤਨ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ।

ਰੋਬੋਟਿਕ ਹੈਂਡ (ਬਨਾਉਟੀ ਹੱਥ) : 1942 'ਚ ਰਾਬਰਟ ਹੇਇਨਲੇਨ ਦੀ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਛਪੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਚ ਇਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਖੋਜਕਾਰ ਵਾਲਡੋ ਜੋਨਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਸੀ, ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਮਸ਼ੀਨੀ ਹੱਥ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਲੇਖਕ ਦੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਸੱਚ 'ਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 1940 ਦੇ ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ : 'ਮੋਟੋਰੋਲਾ' ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਖੋਜ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮਾਰਟਿਨ ਕੂਪਰ ਨੂੰ 1970 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ 'ਸਟਾਰ ਟ੍ਰੈਕ' ਫ਼ਿਲਮ ਦੇਖ ਕੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਦੇ ਹੀਰੋ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਖਾਸ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੇ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਲੱਗਦੇ ਸਨ। 'ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਹ ਫੰਤਾਸੀ ਨਹੀਂ, ਠੋਸ ਟੀਚਾ ਸੀ' ਕੂਪਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

ਆਓ, ਇਸ ਔਖੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੋਸਤ ਬਣਾਈਏ। ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਪਡੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਓ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਹਾ ਲਈਏ।

ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ?
ਜੰਗਬੰਦੀ

ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦੇ 24 ਘੰਟੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਇਰਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪਹਿਰਾ ਬਿਠਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਅੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਇਰਾਨ ਆਪਣੀ ਅੜੀ 'ਤੇ ਅੜਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ ਅਮਰੀਕਾ। ਜਦੋਂ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਖੋਲ੍ਹਣ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਲਿਬਨਾਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਰਾਨੀ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਤਦ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵੀ ਤਲਾਸ਼ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਲਈ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਬਲਕਿ ਆਲਮੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ 'ਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਡੂੰਘਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ 'ਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਣ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਏਸ਼ਿਆਈ ਮੁਲਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਧਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਰੂਸੀ ਤੇਲ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਪਰ ਆਖ਼ਰ ਉਹ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਤੇਲ-ਗੈਸ ਖ਼ਰੀਦੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥਾਂ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਊਰਜਾ ਸੰਪੰਨ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਗਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਰਾਨ, ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਅਤੇ ਰੂਸ ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਭੋਗਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਇਹ ਜੋ ਮਨਮਾਨੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਰੂਸ ਤੋਂ ਤੇਲ ਖ਼ਰੀਦਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਊਰਜਾ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਸਮਰੱਥ ਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਣ-ਉੱਚਿਤ ਦਬਾਅ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਅਸਥਾਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਸਥਾਈ ਹੋਣ 'ਤੇ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਊਰਜਾ ਦਰਾਮਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਦਲ ਤਲਾਸ਼ਣੇ ਹੋਣਗੇ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਦਰਾਮਦਸ਼ੁਦਾ ਊਰਜਾ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਕਿਵੇਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹਨ ਜੰਗਾਂ

ਸ਼ਮਾ ਸ਼ਰਮਾ

ਵਿਸ਼ਵ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕਦੀ ਮਜ਼ਹਬ, ਕਦੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਕਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਆਧਾਰ ਕਾਰਨ। ਇਕ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੰਥ ਜਾਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਲਮੀ ਤਣਾਅ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੈਨਰੀ ਕਿਸਿੰਜਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 21ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਚ ਛੇ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਮਰੀਕਾ,ਯੂਰਪ, ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਰੂਸ ਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ। ਉਥੇ ਸੈਮੂਅਲ ਹੰਟਿੰਗਟਨ ਨੇ ਚੀਨ, ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਬੋਧ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪ ਤੇ ਰੂਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਸਾਈ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਖੇਤਰ ਹਨ।

ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਦੀ ਹੀ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਤੇ ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ 'ਚ ਇਹ ਨਿੰਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸੁੰਨੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਰਾਨ ਸ਼ੀਆ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ੀਆ ਜਾਂ ਸੁੰਨੀ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਆਪਸ 'ਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਚ ਇਰਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਚ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸੈਮੂਅਲ ਪੀ. ਹੰਟਿੰਗਟਨ ਦੀ ਕਿਤਾਬ 'ਕਲੈਸ਼ ਆਫ ਸਿਵਿਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨਸ' ਮੁੜ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੀ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਵ ਇੱਕ ਧਰੁਵੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਹੀਂ, ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਹਾਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਆਲਮੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਫੈਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਲੋਕ ਆਧੁਨਿਕ ਪਛਾਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕ ਗ਼ੈਰਬਰਾਬਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਅਮੀਰ ਤੇ ਗ਼ਰੀਬ ਵਿਚਾਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵੱਧ ਤੀਬਰ ਰੂਪ 'ਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਦੌਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਉਹ ਪੱਛਮੀ, ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ, ਅਫਰੀਕੀ, ਇਸਲਾਮਿਕ, ਸਿਨਿਕ, ਹਿੰਦੂ, ਆਰਥੋਡਾਕਸ, ਬੋਧ ਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਹੈਨਰੀ ਕਿਸਿੰਜਰ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 21ਵੀਂ ਸਦੀ 'ਚ ਛੇ ਵੱਡੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਮਰੀਕਾ,ਯੂਰਪ, ਚੀਨ, ਜਾਪਾਨ, ਰੂਸ ਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ। ਉਥੇ ਸੈਮੂਅਲ ਹੰਟਿੰਗਟਨ ਨੇ ਚੀਨ, ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਦੇਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਬੋਧ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਅਸਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਫਰੀਕਾ 'ਚ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂਰਪ ਤੇ ਰੂਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਸਾਈ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਖੇਤਰ ਹਨ।

ਹੰਟਿੰਗਟਨ ਦਾ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਸਿਨਿਕ (ਚੀਨੀ) ਤੇ ਜਾਪਾਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸਲਾਮਿਕ ਵਿਸ਼ਵ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟ, ਬਲਕਿ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਪੰਥਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਪੱਛਮੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਨਜ਼ਰੀਆ ਵੀ ਅਕਸਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ 'ਚ ਪੱਛਮ ਵੱਲੋਂ ਵਿਕਸਤ ਅਨੇਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਉਪਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਰਵਾਇਤੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਹੁਣ ਪੰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਰੋਧ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਕਈ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕ ਚਰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੀ ਅਸਰਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਕਸਤ ਹੋਈਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਜਿਵੇਂ-ਆਜ਼ਾਦੀ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਅੱਜ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਹਰੇਕ ਸਮਾਜ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਲੱਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੇ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਸਰਬੋਤਮ ਦੱਸਣ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਜ਼ਹਬ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਗਠਜੋੜਾਂ ਤੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਬਿਰਤੀ ਵੀ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਾਟੋ 'ਚ ਤੁਰਕੀਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇਸ਼ ਈਸਾਈ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸਮਾਨ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਗਠਜੋੜ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਉੱਠਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਈਸਾਈ, ਇਸਲਾਮਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੰਥਕ ਆਧਾਰ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਫ਼ੌਜੀ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਮੋਰਚੇ ਬਣਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ 'ਚ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਕਦੀ ਮਜ਼ਹਬ, ਕਦੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਲਈ ਤਾਂ ਕਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਆਧਾਰ ਕਾਰਨ। ਇਕ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪੰਥ ਜਾਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਲਮੀ ਤਣਾਅ ਹੋਰ ਵਧੇਗਾ।

ਇਹ ਇੱਕ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਤੇ ਡਰਾਉਣੇ ਹਾਲਾਤ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੰਥ ਜਾਂ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰੀਏ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਆਧਾਰ ਜਿਵੇਂ-ਭੋਜਨ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਥਕ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਂ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਵੇ। ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਕੇ ਗ਼ਰੀਬ ਤੇ ਸਾਧਨਹੀਣ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਲਮੀ ਗ਼ੈਰ-ਬਰਾਬਰੀਆਂ ਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਯਕੀਨੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਲੇਖਿਕਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਹੈ)।

ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਬੇਦੋਸ਼ਿਆਂ ਸਿਰ ਦੋਸ਼...

ਅਰਵਿੰਦ ਜੌਹਲ

ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ 'ਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆਂ ਹੁਣ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤੁਸੀਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਅਤੇ ਡਰੋਨਾਂ ਨਾਲ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹੋ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਜਾਂ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ। ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਤੇ ਖਾੜੀ ਮੁਲਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੋ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ 'ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਅਮਰੀਕੀ ਜਵਾਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਦੋ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ। ਇਰਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ ਨੇ ਇਹ ਹਮਲਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸ ਸੁਲਤਾਨ ਏਅਰਬੇਸ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਈਂਧਣ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਕਈ ਜਹਾਜ਼ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੇ ਮੁਹੰਮਦ-ਬਿਨ-ਸਲਮਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਜੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਜਹਾਜ਼ ਇਸ ਏਅਰਬੇਸ 'ਤੇ ਉਤਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਜੰਗ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਪਦੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਅਸਰ ਉਸ ਖਿੱਤੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਅਰਥਚਾਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਰਾਹੀਂ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦਾ ਸੰਕਟ ਗਹਿਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜੰਗ ਕੁਝ ਦੇਰ ਹੀ ਚੱਲੇਗੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਬੀਤ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਨਿੱਤ ਦਿਨ ਇਸ ਦਾ ਹੋਰ ਵੀ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਚਿਹਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਉਲਟ ਇਰਾਨ ਵੱਲੋਂ ਝੁਕਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਮਗਰੋਂ ਇਸ ਜੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਤੇ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜੰਗ ਲੰਮੀ ਚੱਲਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬੇਲਗਾਮ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਿਆਂ ਕਾਰਨ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਆਪਣੀ ਘਟ ਰਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭਖ਼ਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਾਖ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਰਾਨ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਕੂਲ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 165 ਬੱਚੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਲੀਡਰ ਆਇਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖਮੇਨੇਈ ਸਮੇਤ ਮੂਹਰਲੀ ਕਤਾਰ ਦੇ ਸਿਰਕੱਢ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਰਾਨ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਰਾਨ ਨਾਲ

ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਅਮਨ ਬਹਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਜਨੇਵਾ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਅਮਨ-ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ 'ਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਵੱਸ ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਵੇਲੇ 26 ਫਰਵਰੀ (ਦਿਨ ਵੀਰਵਾਰ) ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਗਰੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਓਹਲੇ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ ਸੀ।

ਇਰਾਨ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇੱਥੋਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਿਰਫ਼ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਰਾਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਣਨੀਤਕ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ 'ਚ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਵਿਛਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਬਲੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਜੰਗ ਛੇੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿਉਂ ਹੀ ਉਹ ਇਰਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਤਾਰ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੋਹ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਉੱਥੇ ਸੱਤਾ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਫੋਰਡੋ, ਨੇਤਾਂਜ਼ ਅਤੇ ਇਸਫਹਾਨ ਵਿਚਲੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਬੰਕਰ ਬਸਟਰ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਟਕਰਾਅ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਟਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਰਾਨ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਮਝ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਾਦੂਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਰਾਹੀਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਸੱਤਾ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ ਸਨ ਕਿ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਤੇਲ ਖੂਹ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਚਲਾਉਣਗੀਆਂ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਟਰੰਪ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜੋਟੀਦਾਰ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਰਾਨ ਵਾਲਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੀ ਨਿਪਟਾ ਲੈਣਗੇ। ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਤਾਂ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ਮਗਰੋਂ ਹੱਦੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦੇ ਤੇਲ 'ਤੇ ਵੀ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਹਕੀਕੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਬੇਗ਼ਾਨੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਤੇ ਏਜੰਡਿਆਂ ਖ਼ਾਤਰ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ 'ਚ ਝੋਕਦਾ ਹੈ? ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਈਵਾਲ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ ਅੱਗੇ ਹੀ ਇਸ ਜੰਗ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਾਰ ਝੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਰਾਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਿਰਫ਼ ਅਮਰੀਕੀ ਟਿਕਾਣੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਹਨ।

ਇਰਾਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜੇਕਰ ਇਰਾਨ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੱਲਿਆਂ ਦਾ ਅੱਗੋਂ ਓਨੇ ਹੀ ਹਮਲਾਵਰ ਰੁਖ਼ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੰਗ ਦਾ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੋਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਾ ਰਹੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਰਾਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੋ ਫ਼ੌਜੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਰਵਾਇਤੀ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 'ਮੈਨ ਟੂ ਮੈਨ' ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਉਪਰਕਨ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾ ਰਹੇ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਘੜੀ, ਅੰਗੂਠੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਰ।

ਇਸੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਜੀ-7 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚਲੇ ਤਣਾਅ ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਰਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਨਾ ਆਉਣ ਲਈ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕੋ ਰੂਬੀਓ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਧਰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਕੈਥਰੀਨ ਵੌਟਰਿਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਜੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ'।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਕੌਂਸਲ (ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕੌਂਸਲ) ਦੇ 61ਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਰਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸਈਦ ਅੱਬਾਸ ਅਰਾਗਚੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਨ 'ਤੇ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜੰਗ ਉਸ ਵੇਲੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਵਾਰਤਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੱਖਣੀ ਇਰਾਨ ਦੇ ਮਿਨਾਬ ਵਿੱਚ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਮਲਾ ਬਹੁਤ ਸੋਚਿਆ-ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਮਲੇ ਸਣੇ 175 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਇੱਥੇ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੰਗ 'ਚ ਉਲਝੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਲ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਹਰਗਿਜ਼ ਨਹੀਂ...। ਦਰਅਸਲ, ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਚੋਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਡਿਆਂ ਕਾਰਨ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਵੱਡੇ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਭਵਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਵੱਸਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾ ਆਪਸ 'ਚ ਕੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਖ਼ਾਤਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਸੁੰਨੀ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਾਵਾਂ, ਪਤਨੀਆਂ ਤੇ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤਾਰਦੀਆਂ ਨੇ; ਜੰਗਾਂ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਦੁਨੀਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਵਿਰਾਸਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਮੰਦ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦਾ ਖਾਜਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ? ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬੇਲਗਾਮ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਿਆਂ ਕਾਰਨ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਆਪਣੀ ਘਟ ਰਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭਖ਼ਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਾਖ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਜੰਗਾਂ 'ਤੇ ਨਿਗਾਹ ਮਾਰਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਬੇਲਗਾਮ ਸਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਏਜੰਡਿਆਂ ਕਾਰਨ ਲੜੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਜੰਗ 'ਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾ ਆਪਣੀ ਘਟ ਰਹੀ ਮਕਬੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਭਖ਼ਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਨੇਤਨਯਾਹੂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਸਾਖ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਰਾਨ ਦਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਅਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਮੁਲਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

> ਸੱਤਾ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਚੋਟੀ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਡਿਆਂ ਕਾਰਨ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪ ਵੱਡੇ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਭਵਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਫ਼ੌਜੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਭਗਤੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਝੋਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਵੱਸਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾ ਆਪਸ 'ਚ ਕੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਖ਼ਾਤਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਝੋਲੀ ਸੁੰਨੀ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਮਾਵਾਂ, ਪਤਨੀਆਂ ਤੇ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਤਾਰਦੀਆਂ ਨੇ; ਜੰਗਾਂ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਨਹੀਂ।
> ਜੀ-7 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚਲੇ ਤਣਾਅ ਤੇ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਲਈ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕਈ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨੇ ਜੰਗ ਬਾਰੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉੱਧਰ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਬਾਰੇ ਮੰਤਰੀ ਕੈਥਰੀਨ ਵੌਟਰਿਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਜੰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ'।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ

ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਉਪਰਾਮਤਾ

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ

ਸਾਲ 2018 ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਸਥਿਤ ਅਕਾਊਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਬਜੀਤ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਆਡਿਓ ਕੈਸਟ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਤੇ ਸ਼ ਸਾਹਨੀ ਬੜੀ ਗਹੁ ਨਾਲ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਤਸੁਕਤਾ ਵੱਸ ਮੈਂ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੈਸੇਟ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਨੇੜੇ ਹੀ ਕੁਰਸੀ ਖਿੱਚ ਲਈ ਤੇ ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਸ ਕੈਸੇਟ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਸ ਕੈਸੇਟ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ ਕਾਲੀ ਵੇਈਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚੁੱਭੀ ਲਾਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਗ ਸਨ ਤੇ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਸਾਖਿਆਤਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਸਭ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਨੋਰਥ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਸਭ ਸੁਣ ਕੇ ਦੰਗ ਰਹਿ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕਿਸ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨ-ਘੜਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਅ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਸ ਮਨੋਰਥ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕੱਚ ਘੜ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਕਿੰਨੀ ਤੰਗ ਹੈ? ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਆਤਮਕ ਮੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦੋਇਮ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੋਣਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਇਸ ਕਥਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਵਾਕੱਈ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹੀ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿੱਤ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਤ ਸੁਣਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਕਲਪਿਤ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਦਮ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਕਿਵੇਂ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਿੱਖ ਅੰਧ ਭਗਤ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਮਾਧੋਆਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ! ਲੱਗਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ 'ਤੇ ਮਾਣ ਨਹੀਂ?

ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਜਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀ ਉਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਜਿੰਨੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੇ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਨਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਏਗੀ; ਪਰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ, ਕੀ ਇੰਨਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਨਮੇ ਭਗਤ ਦੀ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੇ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਲੇਰੀ ਦੀ ਉਪਮਾ ਹਿੱਤ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣਾ ਕੀ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ? ਹਰਗਿਜ ਨਹੀਂ! ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਿਰਜੀ 'ਜਪੁਜੀ' ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਆਕਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ? ਕਬੀਰ ਪੰਥੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਹਰਕਤ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਦੇ ਉਲਾਰ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਤਾਂ ਪੁਰਾਤਨ ਬਨਾਰਸ ਜਾਂ ਮਗਹਰ ਵਿਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਬੱਝੇ ਹੋਏ, ਸਮਕਾਲੀ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਊਣਤਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ ਅਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਗਏ, ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰਕ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਧਰਮਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲਾਜਵਾਬ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਬਿਆਂ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜੰਜਾਲ ਦੇ ਫੈਲਾਉ ਪਿੱਛੇ ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਢਿੱਲੀ ਸੋਚ ਤੇ ਇਕ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ ਰੱਬੀ ਡਰ ਦਾ ਪਹਿਰਾ ਹੋਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ! ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਨਿਡਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਜੋ ਹਰ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਹਰ ਸਿੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚੌਕੰਨਾ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਹੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਮਾਲਾ-ਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖਜਾਨੇ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਗਿਆਨ ਹੈ ਤਾਂ, ਉਹ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਪੂਰਬਲੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਦੋਖੀਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨੰਤਰ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਖੜੋਏ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਤਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ। ਅੱਜ ਦਾ ਸਿੱਖ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਖੁੰਡੇ ਕੀਤੇ ਤਰਕ-ਵਿਹੀਣ ਕੱਚੇ ਤੇ ਪਿੱਲੇ 'ਹਿੰਦੂ' ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਖਲੋਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰਾ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਹਕੀਕੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਤਾੜੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਜੋ ਵੱਡੇ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲੰਕਣ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਜਿੰਨੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰਜ ਸਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿੱਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਿਉਕੱਦ ਚਿਹਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਹਰ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਹੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸਿਰਫ ਸੰਸਥਾਪਕ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ 'ਇੱਕ ਜੋਤ' ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਅਨੇਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਨ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਬਣੇ ਭੇਖੀ ਦੋਖੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਹਲੀਮੀ ਅਤੇ ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਨੂੰ ਬੜੇ ਲੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਦਿਆਂ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਿਤ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਮਨਫੀ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਮਾਨੰਤਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਹਰ ਗੁਰੂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਵੇਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਯਤਨ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਅੰਤਿਕਾ ਵਿਚ 'ਨਾਨਕ' ਦੀ ਮੋਹਰ ਕਾਰਨ 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ' ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਹਰ ਸਿੱਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੂਲ ਮੰਤਰ 'ਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਪੂਰਨ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਮਰਮ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ 'ਮੂਲ ਮੰਤਰ' ਬਾਰੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਭਿੱਜੇ ਹੋਏ ਅਖੌਤੀ ਸਿੱਖ ਵਿੱਦਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਏ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਬੰਨ ਕੇ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ। ਭੇਖੀ ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਨਵੇਂ ਸੁਜਾਖੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਣੇ ਸਮਕਾਲੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਾਂਗ ਕਲਪਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ 'ਤੇ ਬੜੀ ਸ਼ਿੱਦਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪੁਰਾਤਨ ਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਵਰਗਲਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਫਲ ਰਹੇ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਵਿਚ ਕਹਿਣਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਆਮ ਉੱਤਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਰੱਬ' ਇੱਕ ਹੈ; ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਕੀ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਤਾਂ ਘੁਮਾ ਫਿਰਾ ਕੇ ਇਹ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਸਿੱਧਾ ਤੇ ਲੁਕਵਾਂ ਅਰਥ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ (ਗੁਰੂ) ਖੁਦ ਹੀ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰੱਬ ਹੈ। ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰੱਬ ਯਾਨਿ 'ਅੱਲਾ' ਹੀ ਹੈ। ਠੀਕ ਇਵੇਂ ਹੀ ਈਸਾਈਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੀ ਰੱਬ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਹੈ, 'ਯਸ਼ੂ ਮਸੀਹ।' ਹਿੰਦੂ 33 ਕਰੋੜ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਕਿੱਲੇ ਬੰਨੀ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਹਰ ਧਰਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਹਰ ਧਰਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਰਗ ਤੇ ਨਰਕ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਵਰਗ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਹਰ ਧਰਮ ਦੇ ਅਵਤਾਰਾਂ ਪਾਸ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਵਤਾਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਪਾਲਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸ਼ਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਵਰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿਅੰਕਰ ਨਰਕ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੀ ਸਹੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਧਰਮ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ 'ਆ ਬੈਲ ਮੁਝੇ ਮਾਰ' ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

(ਜੇ ਰੱਬ ਇੱਕ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੋ ਵੱਡਾ ਸੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਵਕਤ ਦੀ ਖਲਕਤ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਮਿਤ ਸਮਾਜਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਤੇ ਅਵਾਜ਼ਾਰ ਕਿਉਂ ਸੀ? ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 'ਜਗਤ ਜਲੰਦਾ' ਕਹਿਨਾ ਪਿਆ? ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਅਣਗਿਣਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ 'ੴ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ' ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੇ ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਰਮ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਅਹਿਸਾਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਪਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਰਤੇ ਦੀ ਸਿਰਜੀ ਕਾਇਨਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਸਵਰਗੀ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਚਾਹਤ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਸੋਚ ਤੇ ਸਮਝ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਜੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ; ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਾ; ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਆਉਣ 'ਤੇ ਮੁਆਫੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਮਰਨ ਪਿਛੋਂ ਸਵਰਗ ਦਾ ਲੋਭ! ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਨਾ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਰਕ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਸੀਹਿਆਂ ਦੇ ਡਰ ਵਾਲੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦਾ। ਧਰਮ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਰੂ ਮਾਨਸਿਕ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਅਣ-ਐਲਾਨੀ ਮਾਨਸਿਕ ਜਲਾਵਤਨੀ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਉਲਝਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਲਝਣਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਸਨ/ਹਨ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਧਰਮ ਵਧਦਾ ਅਤੇ ਫੈਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਰਮ ਦੇ ਸਵਰੂਪ ਤੇ ਸੋਚ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਉਣੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਪਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦਾਨਾ ਸੋਚ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਤੇ ਵੱਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਬਲ ਤੋਂ ਵੀ ਬਲਹੀਣ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਅਤੇ ਹਰ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰੋਲ ਉਸ ਦਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਧਰਮ ਅਤੇ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਘੜੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ, ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਰਮ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਈਜਾਦ ਕੀਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ, 'ਮੈਂ' ਹੀ 'ਮੈਂ' ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੇ ਅਸਲ ਕਰਤੇ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਜਿਹੇ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ, ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਯੋਨੀਆਂ ਤੋਂ ਜਨਮ ਲੈਨ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ, ਜੋ ਰੱਬ ਬਣਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਘੜਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਝੂਠੇ ਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। 'ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਅਲੋਕਾਰੀ ਸੱਚ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ' ਕਿ ਇਸ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਇਹੋ ਹੀ ਕਰਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਨਿਰਭਉ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਅਕਾਲਿ ਮੂਰਤ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਅਜੂਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੈ ਤੇ ਸੈਭੰ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਚ ਹੀ ਗੁਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹੈ, ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਉਹ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸਚੁ ਸੀ, ਜੁਗਾਦਿ ਵਿਚ ਸੱਚ ਸੀ; ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਵੀ ਸਚੁ ਅਤੇ ਇਸੇ ਸਚੁ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਹੀ ਰਹਿਨਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ 'ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ' ਵਾਲਾ ਸੱਚ ਦੱਸਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ, ਜੋ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੇਵੀ, ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਦਾ ਅਨੁਸ਼ਰਨ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਇਹ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੋ ਦੇਵੀਆਂ ਜਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦੀ ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਨਿਰਾਧਾਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡ ਵੀ ਝੂਠੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਸ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾ ਕੇ ਇਨਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਬਹਿਤਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਜਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਦੀ ਵਣਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਪਸਾਰਾ ਵੀ ਝੂਠ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕੋਈ ਸੱਚਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਪਰੀਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗਏ, ਸੱਚ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੱਚ ਦੀਆਂ ਹੀ ਬਾਤਾਂ ਪਾਈਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸਿਆ, ਸਭ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੇਵੀ ਜਾਂ ਦੇਵਤੇ ਦੀ ਕੋਈ ਰਿੱਧੀ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਤਾਂ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 'ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਹੈ, ਅਪਨਾ ਮੂਲ ਪਛਾਨ।' ਜਿਤਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਜਾਂ ਪਛਾਣਦੇ ਨਹੀਂ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ? ਕਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕੋਗੇ? ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ/ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇਗਾ? ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਈ ਵੱਡਾ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਬਾਬਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਏ, ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਤੁਹਾਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮਾਰਗ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਹੋ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਤਰ ਆਤਮਾ ਅੰਦਰ ਝਾਤ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸ਼ਕਤੀਆਂ-ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ, ਚੰਗਿਆਈਆਂ-ਬੁਰਾਈਆਂ ਇਹ ਸਭ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਪੁੱਛਾਂ ਵਾਲੇ ਬਾਬੇ ਸਿਰਫ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ-ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?

ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ, ਜੇ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਸ਼ੇਰ ਜਵਾਨਾਂ ਵਾਲਾ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨਾ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕਿਸੇ ਸੰਪਰਦਾ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਗੀਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਉਹ ਇਨਸਾਨ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਵਰੋਸਾਏ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਰ ਸਿੱਖ, 'ਸਿੱਖ ਧਰਮ' ਦਾ ਵਾਰਿਸ ਹੈ। ਜੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਨਾ ਜਾਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਿਉਂਦੇ ਹੀ ਬੇਪਤ ਹੋ ਕੇ ਗੰਵਾਰ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਪੁਜਾਰੀਆਂ ਦੇ ਭੇਖ ਵਾਲੇ ਆਜੜੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ।

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਲੇਖਕ : ਗਿ: ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਸੀਤਲ'

ਕਿਸ਼ਤ – 71

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

ਜਦ ਅਬਦਾਲੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਅਬਦਾਲੀ ਹਾਰ ਕੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਫ਼ੌਜ ਸਣੇ ਆ ਸਿਰ ਕਢਿਆ। ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੁਹਤਾਸ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਏਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਦੁਰਾਨੀ ਹਾਰ ਗਏ। ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਫ਼ੌਜ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਹਤਾਸ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਿਹਲਮ ਦਾ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ (ਧੰਨੀ, ਪੋਠੋਹਾਰ, ਚਕਵਾਲ, ਜਲਾਲਪੁਰ, ਸਈਦਪੁਰ, ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖ਼ਾਂ ਮਿਆਣੀ ਲੂਣ ਦੀ ਖਾਣ) ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੱਲ ਲਿਆ।

ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸ: ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਥਾਪੇ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1764 ਈ: ਵਿਚ ਭੰਗੀ ਤੇ ਨਕਈ ਅਬਦਾਲੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਪਏ ਸਨ। ਸ: ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਨੱਕਾ ਤੇ ਲੰਮਾ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਸ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ ਮੱਲਿਆ। ਏਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਭੰਗੀਆਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਟੱਪ ਕੇ ਡੇਰਾਜਾਤ ਵੀ ਜਾ ਲੁੱਟੇ। ਉਪਰੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਨੇ ਝੰਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿਆਲ ਲੜ ਕੇ ਹਾਰ ਗਏ। ਸ: ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਝੰਗ, ਖੁਸ਼ਾਬ, ਚਨਿਓਟ, ਆਦਿ ਮੱਲ ਲਏ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਸ: ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿੰਨ-ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਪਸਰੂਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਕਨ੍ਹਈਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਥਾਣੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੇ।

ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦਾ ਵਧਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪਰਗਣਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਤੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਨੇ ਮੁਲਕ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਦੁਆਬਾ ਜਲੰਧਰ, ਡੱਲੇਵਾਲੀ ਤੇ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਮਿਸਲਾਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦੇ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਨੇ ਝੰਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿਆਲ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਰ ਗਏ। ਸ. ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਝੰਗ, ਖੁਸ਼ਾਬ, ਚੀਨਿਓਟ, ਆਦਿ ਮੱਲ ਮੱਲੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਮੂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿੰਨ-ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗਿਰਦਵਾਰੂ ਤੋਂ ਪਹਾੜ ਦਾ ਇਲਾਕਾ

ਕਟੋਚੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂਵੇਂ ਲਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਗਣਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਤੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਨੇ ਮੁਲਕ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਦੁਆਬਾ ਜਲੰਧਰ, ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਅਟਕ ਤੋਂ ਜਿਹਲਮਾਂ ਤੱਕ ਆਹਲੂਵਾਲੀ ਮਿਸਲਾਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਿਹਲਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਤੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ

25 ਦਸੰਬਰ, 1763 ਈ. ਨੂੰ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਨੇ ਇਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਭਰਤਪੁਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ।

ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦਾ ਜਮਨਾ ਪਾਰ ਹਮਲਾ

ਨਵੰਬਰ, 1764 ਈ. ਵਿਚ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਉਪਰੋਂ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਵੀ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂ ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ ਤੋਂ ਯਮੁਨਾ ਟੱਪ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਫਿਜ਼ ਰਹਿਮਤ ਖਾਂ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਜ ਸਣੇ ਟਾਕਰੇ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਪਰ ਹਾਰ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਮਹੀਨਾ, ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਸਿੱਖ, ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਦੀ ਮਦਦ ਉੱਤੇ

ਸ਼ੁਰੂ ਜਨਵਰੀ, (1765 ਈ.) ਵਿਚ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੀ ਮਦਦ ਆਇਆ ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਖਾਂ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਏਸ ਚਾਲ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇਓਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਉਹ ਕਿਲ੍ਹੇਓਂ ਦੂਰ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਤ ਕੇ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਫ਼ਰਾਜ਼ ਖ਼ਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ—ਸਣੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ—ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਪ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰੁਹਤਾਸ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਦ ਅਬਦਾਲੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਅਬਦਾਲੀ ਹਾਰ ਕੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਜ ਸਣੇ ਆ ਸਿਰ ਕਢਿਆ। ਸ. ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੁਹਤਾਸ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਏਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਦੁਰਾਨੀ ਹਾਰ ਗਏ। ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਹਤਾਸ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। – ਚਲਦਾ

ਅਸੀਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ...

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਸੰਦੀਪ ਘੰਡ,
ਸੰਪਰਕ 94782 -31000

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤਣਾਅ ਵੀ ਹੈ। ਦਿਮਾਗੀ ਤਣਾਅ ਦੂਜੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਕਿਸੇ ਕਿਟਾਣੂ ਜਾਂ ਵਾਇਰਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਮਨ ਤੋਂ ਉਪਜਦੀ ਹੈ।

"ਬਾਈ ਜੀ, ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਹਾਂ ... ਨਜ਼ਾਰੇ ਲੈਂਦੇ ... ਮੌਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ..." ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਜੋ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਹਾਵ-ਭਾਵ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਜ ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੱਸਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦ ਹੋਵੋਂ।

ਅਸੀਂ ਵਾਰ ਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਕਾਰਾਤਾਮਕ ਰਹਿਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਕਾਰਾਤਾਮਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ? ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਦੁਖੀ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੁਖੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੁਰਣੀ ਸਾਖੀ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਦੇ ਪੂਜਾ ਪਾਠ ਅਤੇ ਤਪੱਸਿਆ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਰੱਬ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਉਸ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਕੁਝ ਤੈਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ, ਤੇਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਪਰ ਬੰਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਗੁਆਂਡੀ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਮਿਲੇ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਇੱਕ ਲੱਤ ਟੁੱਟ ਜਾਵੇ। ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਦੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਲੱਤਾਂ ਟੁੱਟ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੋ ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੀ ਸੋਚ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲੋਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਾਉਣ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ।

1980 ਦੇ ਦਾਹਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਧਿਆਪਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਤਾਬੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀ ਕਲਾਸ ਦੇ 15 ਮਿੰਟ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਾ।

ਸਵੇਰ ਦੀ ਪ੍ਰਰਾਥਨਾ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਬੱਚੇ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਤਣਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ।

ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨਾ ਕੇਵਲ ਤਹਾਨੂੰ ਮਾਨਿਸਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਹਾਡੇ ਕੱਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਜੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤ ਮਨ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਨਿਸਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਅਰਾਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਨਿਸਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਥਕਾਵਟ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਥੱਕੇ ਥੱਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿਣ ਲੱਗਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਚਿੜਚਿੜਾਪਣ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਇਸ ਕਾਰਣ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਾਮਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਾਰਲ ਗੁਸਟਵ ਜੰਗ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਜੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਮਾਗੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੋਚ ਕੁਝ ਅਤੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਾਡੇ ਕਰਮ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਮਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਬਾਹਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰੋਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਅਸਰ ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਨਿਸਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਹੋਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਲੀਅਤ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

PINE LIGHTING

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS

YOU WILL SAVE MONEY

Gurpreet Dhillon
gurpreet@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Christine Dear
christine@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Michelle Trafford
michelle@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Jass Sidhu
Jaskaran@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Erin McNab
erin@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

604-591-8895

ਸਾਡਾ ਸਟੋਰ ਹੁਣ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਯੂਨਿਟ 6878 ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6878 King Gorge Blvd Same Building, Different Unit

6878 King Gorge Blvd. Surrey

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦਰਬਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

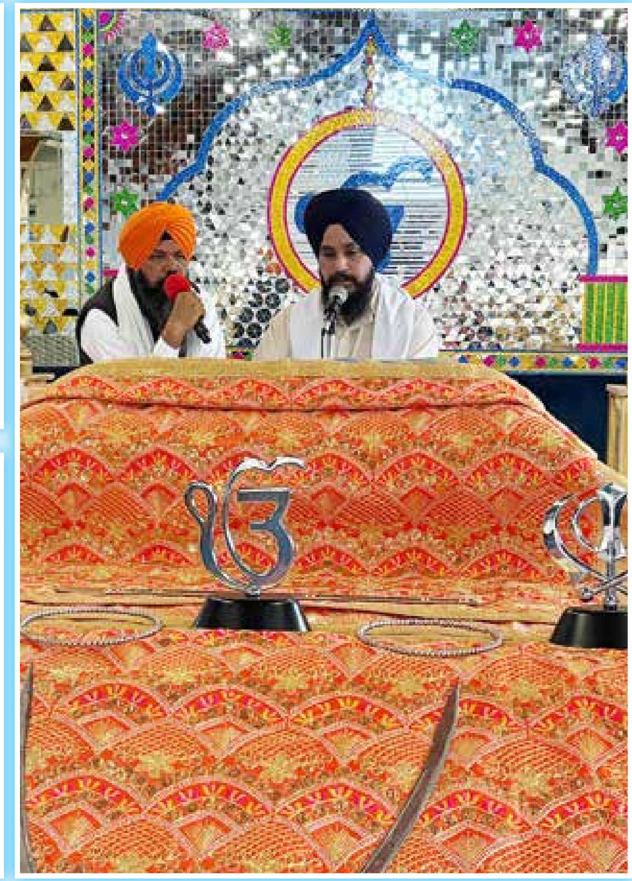

ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ

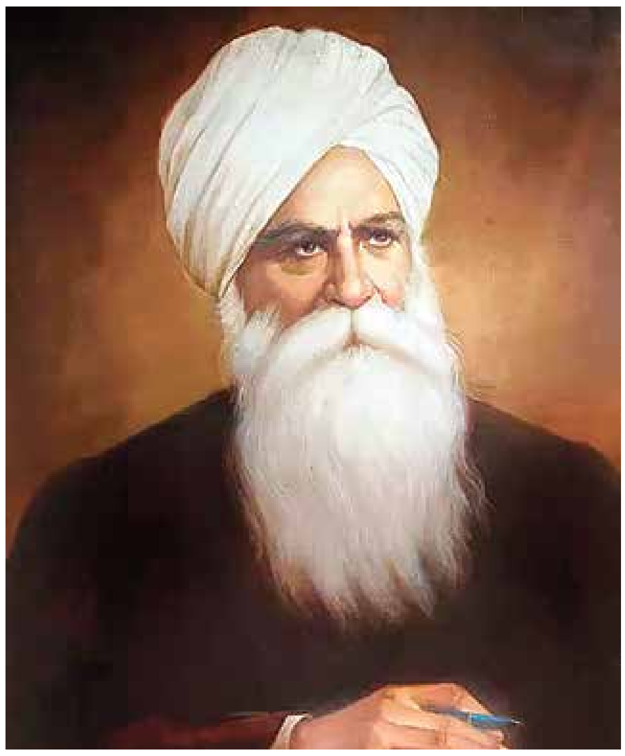

ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਜਗਮੇਲ ਸਿੰਘ ਭਾਠੂਆਂ, ਸੰਪਰਕ 98713-12541

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਰਹੱਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਅਨੇਕ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜੇਕਰ ਸੂਚੀ ਬਣਾ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਆਫ਼ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ (ਮਹਾਨਕੋਸ਼) ਦੇ ਕਰਤਾ ਲਈ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦਾ ਨਾਂ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚਲੇ ਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਪਣੇ ਸਮੇਂ (1861-1938) ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਪਿਥੋ (ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ) ਦੇ ਸਨ।

30 ਅਗੱਸਤ 1861 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਬਨੇਰਾ ਖੁਰਦ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਇਸ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦੀ ਖ਼ਾਨਦਾਨੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁਸਾਹਿਬ ਬਾਬਾ ਠੌਧ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨਾਲ ਜਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਆਪ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਾਬਾ ਨਾਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 'ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ' ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਾਠ ਕੰਠ ਸੀ। ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਪ ਨੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਬੈਠ ਕੇ 'ਅਤਿ ਅਖੰਡ' ਪਾਠ ਕੀਤਾ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਪਾਠ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ (ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ) ਨੇ ਪ੍ਰੇਮ ਭਾਵ ਨਾਲ ਸੁਣਿਆ।

ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਲਕੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਡੇਰੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਲਕੀ ਦੇ ਇਕ ਕਹਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਮੋਢੇ ਉੱਤੇ ਪਾਲਕੀ ਉਠਾਈ, ਜਿਸ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲਈ ਅਥਾਹ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਭਾ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਿੰਡ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਹਰਦਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਬਸੰਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਆਪ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸਵਰਗੀ ਭਾਈ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਹਰੀ ਜੀ) ਦਾ ਜਨਮ 1892 ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

ਸਾਹਿਤਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਉਹ ਇਕ ਦੇਸ਼ਭਗਤ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸੀ। ਆਪ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਐਨਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਅਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਗੁਰਮਤਿ ਖੋਜੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿਆਖਿਆਕਾਰ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਕੋਸ਼ਕਾਰ, ਟੀਕਾਕਾਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਕਾਵਿ ਅਚਾਰੀਆ ਤੇ ਸੁਚੱਜੇ ਸੰਪਾਦਕ ਸਨ। ਭਾਈ ਭੂਪ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗ, ਜਵਾਹਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਵਾ ਕਲਿਆਣ ਦਾਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਫਾਰਸੀ,

ਗੁਰਮਤ ਕਾਵਯ, ਇਤਿਹਾਸ, ਨਿਆਏ ਤੇ ਵੇਦਾਂਤ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਵੀ ਸਨ। ਨਾਭੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੰਗੀਤਾਚਾਰਯ ਮਹੰਤ ਗੱਜਾ ਸਿੰਘ ਪਾਸੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ ਦੀ 1886-1923 ਤਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੱਤਰ, ਸਿਟੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਨਹਿਰ-ਨਾਜ਼ਮ, ਨਾਜ਼ਮ (ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ), ਮੀਰ-ਮੁਨਸ਼ੀ, ਫ਼ਾਰਨ ਮਨਿਸਟਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ। ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ 1915-1917 ਤਕ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਮਿਸਟਰ ਮੈਕਾਲਫ਼ (ਇੰਗਲੈਂਡ), ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸਿੰਘ (ਨਾਭਾ ਰਿਆਸਤ) ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਸਰੋਜਨੀ ਦੇਵੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਿਸ਼ ਸਨ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਪੁਰਾਤਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੁੰਜ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁਗ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਾਪਾਂ ਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂੰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ/ਅਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤਕ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਣ ਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਲ ਬਹੁਤਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕੇ।

ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਜੀ ਅਤੇ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ ਉੱਨ੍ਹੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ 'ਰਾਜ ਧਰਮ', 'ਟੀਕਾ ਜੈਮਨੀ ਅਸ਼ਵੇਧ' ਤੇ 'ਨਾਟਕ ਭਾਵਾਰਥ ਦੀਪਕਾ' ਆਦਿ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾ ਅਰੰਭੀ। ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹਿਤ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਅਸਰ ਅਧੀਨ 'ਹਮ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ', 'ਗੁਰਮਤ ਸੁਧਾਕਰ', 'ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਭਾਕਰ', 'ਗੁਰੁ-ਗਿਰ੍ਹਾ ਕਸੌਟੀ' ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਖ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ 'ਗੁਰਛੰਦ ਦਿਵਾਕਰ' ਤੇ 'ਗੁਰਸ਼ਬਦਾਲੰਕਾਰ' ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰ ਕੇ ਛੰਦ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਅਲੰਕਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਗੌਰਵਮਈ ਸਬੂਤ ਦਿਤਾ।

'ਗੁਰਸ਼ਬਦ ਰਤਨਾਕਰ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' ਸਿੱਖ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਸ਼ ਅਥਵਾ ਇਨਸਾਈਕਲੋਪੀਡੀਆ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿਜ਼ ਹਾਈਨੈਸ ਮਹਾਰਾਜਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਿਆਸਤ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਦਰਬਾਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵਲੋਂ 1930 ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਤੇ ਸਿਖ ਧਰਮ ਤਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਅਨੁਪਮ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪੱਥ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਵੀ।

ਜਿਵੇਂ ਜੌਹਨਸਨ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਉਵੇਂ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ, ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮਹਾਨਕੋਸ਼ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰ੍ਹਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਿਦਵਾਨ ਮਿਸਟਰ ਮੈਕਾਲਫ਼ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ 'ਸਿੱਖ ਰਿਲੀਜਨ' ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ। ਖ਼ਾਲਸਾ ਕਾਲਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿਚ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਪੈਰੀਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਮਹਾਰਾਜਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪ ਦਾ 'ਉਪਨਾਮ' ਨੀਤੀ ਜੀ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਦਵਤਾ ਅਤੇ ਸਰਬਾਂਗੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿਚ 'ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ', ਪੰਥ ਰਤਨ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਹਰੀ ਜੀ), ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨੂੰਹ ਬੀਬੀ ਹਰਨਾਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪੋਤ ਨੂੰਹ ਡਾ. ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਅਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਭੰਡਾਰ ਵਿਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਨਾਭੇ ਦੇ ਇਸ ਵਿਦਵਾਨ ਘਰਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹੁਣ ਅੱਗੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੜਪੋਤੇ ਮੇਜਰ ਆਦਰਸ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੇਜਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹੋਣਹਾਰ ਸਪੁੱਤਰੀ ਬੀਬੀ ਰੁਪਿਕਾ ਵੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀਆਂ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ, ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੈ। ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਰੁਚੀ ਅਧੀਨ ਆਪ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਥਾਨ, ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਰਚਿਆ ਸਾਹਿਤ ਸਦੀਆਂ ਤਕ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦਾ ਹੈ।

ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਮਹਿਕ

ਕਿਤਾਬ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਆਤਮਾ ਵਿੱਚੋਂ

ਲੇਖਕ : ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

ਜਦੋਂ ਆਰੰਭ ਕਾਲ ਦੇ ਇਸਾਈ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸੂਲੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੂਤਾਂ ਤੋਂ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣੂ ਸਨ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਚਿੱਤਰਕਾਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਤੂਲਕਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਲੇਖਕ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਨੂੰ ਸਾਂਭ ਸਾਂਭ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਐਮਰਸਨ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਓਪਰੇ ਬੰਦੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਕਲਾਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਜਾਂਦੈ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮਾਯੂਸ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਰੋਲ ਘਚੋਲੇ ਦੇ ਗੰਦ-ਗੁਦੜ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਨੇ, ਉਸ ਦੇ ਮਨ-ਕੁੰਜ ਅਰਥਾਤ ਕਮਰੇ ਦੇ ਸਵੱਛ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਆ ਕੇ ਗੰਧਲਾ ਦੇਣ।

ਇਹ ਗੱਲ ਭਾਵੇਂ ਦੁਬਾਜਰਿਆਂ ਵਾਲੀ ਜਾਪਦੀ ਐ। ਆਮ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਲੀਨ-ਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਕਹਿਣਗੇ ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰਲੇ ਆਤਮਕ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਜਨਵਾਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਖਤ ਮਹਿਨਤ ਨਾਲ ਉਸਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਐ, ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਯਸੂ ਨੇ ਕਦੀ ਫਰਮਾਇਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਹ ਤਾਂ ਸੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਤੀ ਪਰੋਸਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਐ।

ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਐ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਰਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਐ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਣ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨਿਸ਼ਚੇ ਦੇ ਗੁਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਬਖਸ਼ਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਆਤਮਕ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਰੀਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪੂਰਨਤਾ ਦੀ ਮਹਿਕ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪਸਰ ਜਾਂਦੀ ਐ। ਜੋ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਸਭ ਜੀਆਂ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਉਸ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬਾਹਰਲੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦੈ ਤਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਮਹਿਕ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪਸਾਰ ਸਕੇ। ਉਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਉਂਦੈ ਤੇ ਆਪ ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਮਾਧਿਅਮ ਹੀ ਹੁੰਦੈ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੈ ਤਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਕਾਰਿੰਦੇ-ਹਾਰ ਇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੈ।

ਉਹ ਜਾਣਦੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੀਮਤੀ ਮਾਲ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਐ। ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਅਮਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀ ਭਿੰਨੀ ਮਹਿਕ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਤੱਕ ਵੰਡਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਮਾਧਿਅਮ ਮਾਤਰ ਹੀ ਐ। ਉਹ ਗੁਰਸਿੱਖ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਖਸ਼ੀ ਇਹ ਰਾਸ ਪੂੰਜੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਅਤੇ ਵਿਅਰਥ ਰੋੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਐ।

ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਮਝਦੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਇਹ ਦਾਤਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਉਸਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦੈ, ਪਰ ਇਸੇ ਉੱਚ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਗ਼ਲਤ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਨੇ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਨਿਪਟ ਤਾਮਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਮੰਨਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ।

ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇੰਝ ਜਾਪਦੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਚਿੱਕੜ-ਗ੍ਰਸਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪ ਵੀ ਚਿੱਕੜ ਨਾਲ ਭਰ ਗਿਐ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ-ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਚਿੱਕੜ ਦੀ ਟੋਕਰੀ ਆ ਸੁੱਟੀ ਐ ਤੇ ਉਸ ਗੰਧਲੇ ਜਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਦੀ ਚੇਤਨਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਾਉਣ ਤੇ ਸਵੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਉਸ ਚਸ਼ਮੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਐ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਜਲ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਉਛਾਲਾ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਜਲ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੈ।

ਇਹ ਅੰਤਰੀਵ ਜੀਵਨ ਆਪਣੇ ਤੀਖਣ ਸਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਹਜਮਈ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਸਭ ਕੁਲੀਨ-ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਨਾਲੋਂ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੈ।

ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬੜਾ ਸੂਖਮ ਜਿਹਾ ਧਰਮ-ਕੰਡਾ ਹੁੰਦੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਛਾਬੇ ਵਾਲ ਭਾਰ ਦੇ ਵਾਧੂ ਵਜ਼ਨ ਨਾਲ ਡੋਲ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ, ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ, ਪੁਸਤਕਾਂ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਧਰਮ ਕੰਡੇ ਤੇ ਤੋਲਦੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਉਂਦੈ। ਜਿਹੜੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਵਾਪਰਦੇ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਲੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਛਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹਾੜ ਲੈਂਦੈ। "ਰੱਬ ਹੈ ਆਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ ਤੇ ਜੱਗ ਹੱਸ ਖੇਲਦਾ" ਭਰਾ ਭੌਤਿਕ ਰੂਪ ਦਾ ਸਧਾਰਨੀਕਰਨ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੈ ਪਰ ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਤ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਐ "ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜਗਤ ਲਈ ਵੀ ਸਭ ਅੱਛਾ ਹੈ।

ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਝੁੱਲ ਰਹੀ ਪਵਣ ਦੇ ਦੋ ਬੁੱਲ੍ਹੇ ਉਸ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਨੇ। ਇੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਹਿ ਕਸ਼ਟ ਦਿੰਦੈ ਦੂਜਾ ਅਕਹਿ ਅਨੰਦ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਭਲਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੈ ਅਤੇ ਦੋ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਦਾਤ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਾਪ ਵਾਂਗ ਲੱਗਦੀ ਐ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਪੁਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਕਥਨ ਕੀਤੈ ਕਿ" " ਉਹ ਸਰਬ ਦਾ ਗਿਆਤਾ " ਹੁੰਦੈ। ਉਸ ਦੀ ਤੱਕਣੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਰੂਹਾਨੀ ਮੰਡਲ ਚੱਕਰ ਲਾਉਂਦੇ ਨੇ ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਉੱਤੇ ਰਸ਼ਕ ਕਰਦੈ।

ਅਸੀਂ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਝੱਲ-ਮਸਤਾਨੇ, ਸਵੈ-ਵਿਰੋਧਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੰਤ ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਤੇ ਮਨੋਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਥਾਹ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਹ ਮਰ ਚੁੱਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿਤਵਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਲੀ ਜਨਮ ਧਾਰਨੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਰਬਤ ਜਿੱਡੇ ਉੱਚੇ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਿਰ ਫੋੜਨ ਲਈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀਆਂ ਚੋਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਮਧੋਲਦੈ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਰਹੱਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਵੀ ਦੂਜੇ ਯੋਧੇ ਨਾਇਕਾਂ ਸਮਾਨ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਸੂਤ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਜੰਗੀ ਅਖਾੜੇ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਆਇਐ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝ ਬੈਠਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੋਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਸਾਰੇ ਅਉਗੁਣ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵੱਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਤੇ ਸਾਡੇ ਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜ ਸਿਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦੈ।

ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਨਫਰਤ ਦੋਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਲੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਭੇਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇੰਨੇ ਸਿੱਧੇ ਸਾਦੇ ਤੇ ਨਿਆਰੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜਾਮਾ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਵਾ ਲੈਂਦੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਪਕੜ ਸਕਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮਹਾਨ ਕਿਰਪਾਲੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਦਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਧਰਮ ਸ਼ਤਰੂ "ਹਉਮੈ" ਦੇ ਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੁੰਦੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਫੁਰਮਾਨ ਐ –

"ਹਉਮੈ ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸੁ ਮਾਹਿ॥"

ਹਉਮੈ ਦੇ ਦੀਰਘ ਰੋਗ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਔਸ਼ਧੀ ਵੀ ਲੁਕੀ ਪਈ ਐ।

ਕਰਜ਼

ਲੇਖਕ : ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਮਾਨ
ਸੰਪਰਕ: 78146-98117

ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਵਿਤਾ 'ਸਿੰਪਥੀ' ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਸਾਂ। ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਰਚੇਤਾ ਚਾਰਲਸ ਮੈਕੇ ਹਨ। ਨੈਤਿਕ ਅਮੀਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਲੂਣਾ ਦੇ ਕੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਜ਼ਮੀਰ ਜਗਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਵੀ ਆਪਣੀ ਮਾੜੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਬੇਹੱਦ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਕੰਗਾਲੀ ਦੀ ਕਗਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਈਆਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਅੱਡਣੇ ਪਏ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੋਨੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਚਾਂਦੀ ਨਾਲ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਕਦੀ ਨਾਲ। ਖ਼ੁਦ ਗਰੀਬੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਇਕ ਸੱਜਣ ਕੋਲ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਸ਼ਖ਼ਸ ਨੇ ਘੋਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੇ ਕਵੀ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਧਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ, "ਦੇਖੀਂ ਕਿਤੇ ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਹਾਰ ਜਾਵੀਂ! ਦਿਲ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਰੱਖੀਂ, ਅੜੇ ਥੁੜੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸਬਰ ਤੇ ਹੌਸਲਾ, ਢਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੰਗਾ ਮਾੜਾ ਸਮਾਂ ਤਾਂ ਬੰਦੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਦਿਨ ਸਦਾ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ, ਬੱਸ ਤੂੰ ਧੀਰਜ ਦਾ ਪੱਲਾ ਘੁੱਟ ਕੇ ਫੜੀ ਰੱਖੀਂ। ਉਸ ਸੱਚੇ ਰੱਬ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਭਰੋਸਾ ਤੈਨੂੰ ਡੋਲਣ ਤੋਂ ਬਚਾਵੇਗਾ।" ਬੜੇ ਹੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਫੜੀ ਹੋਈ ਰੋਟੀ ਵਿਚੋਂ ਅੱਧੀ ਰੋਟੀ ਉਸ ਨੂੰ ਮੱਲੋਮੱਲੀ ਖੁਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਥਾਪੀ ਦੇ ਕੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਅਗਾਂਹ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਕਵੀ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਸੱਚੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ।... ਬੁਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਾਲਾ ਔਖਾ ਵਕਤ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਸੁਖਾਲਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੈਂ ਧੌਣ ਉੱਚੀ ਕਰ ਕੇ ਸੋਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੋਨਾ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਚਾਂਦੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚਾਂਦੀ ਤੇ ਨਕਦੀ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਕਦੀ ਮੋੜ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਹੱਥ ਉਧਾਰ ਮੈਂ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰ ਕੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇਣਦਾਰਾਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਿਆਂ ਚੁਕਾ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰਾ ਸਿਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੀਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ; ਉਸ ਨੇ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਦਿਲੋਂ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾ ਕੇ

ਜਿਹੜਾ ਅਮੋੜ ਕਰਜ਼ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਾਉਮਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁਕਾ ਸਕਦਾ...

ਕਵੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨੋਭਾਵਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਨ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵੀ ਹਨ! ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਬੈਠੀ ਮੈਂ ਕਵੀ ਦੀ ਅਹਿਸਾਨਮੰਦੀ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ। ਫਿਰ ਮੈਨੂੰ ਕਰੋਨਾ ਵਾਲੇ ਕਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਆ ਗਈ। ਉਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਕਰੋਨਾ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਾਂ। ਮੇਰੀ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਹਾਲਾਤ ਇੰਨੇ ਮਾੜੇ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਫੜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰੋਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਦਿੱਕਤ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੁੱਤਰ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਸਤਾਂ ਘਰ ਹੀ ਮੰਗਵਾ ਲੈਂਦਾ। ਹੋਮ ਡਿਲਿਵਰੀ ਵਾਲੇ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਗੇਟ 'ਤੇ ਲਾਹ ਕੇ ਮੁੜ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੌਣ ਰੱਖੇ? ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਮਾਰੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਗੁੱਸਾ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਆਇਆ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸੱਚੀ ਸੀ; ਉਹ ਵੇਲਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਬੰਦੇ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵੀ ਡਰਦੇ ਸਨ। ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤ ਵਿਚ ਆਏ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨੌਕਰਾਂ ਨੇ ਡਰਨਾ ਹੀ ਸੀ। ਜਾਨ ਤਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਪਿਆਰੀ ਸੀ। ਇਉਂ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਰੱਖੀ ਸੁਆਣੀ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਪਹਿਲੀ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵੀ ਪੈ ਗਏ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੌਂਦਲੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹੀ ਸਾਡੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਵਾਈ ਬੂਟੀ ਤੇ ਖਾਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਦੇਣਾ, ਸਾਡੇ ਨਹਾਉਣ ਧੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਊਰੀ ਵਾਂਗ ਘੁਕਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਥੱਕ ਕੇ ਚੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਔਖੀ ਸੌਖੀ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਕ ਦਿਨ ਉਹਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਲੋਕ ਉਹਨੂੰ ਡਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ- "ਤੂੰ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨਿੱਕਿਆਂ ਵਾਲੀ ਏਂ, ਜੇ ਭਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀ ਤੂੰ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਈ, ਫੇਰ? ਤੁਹਾਥੋਂ ਗਰੀਬਾਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਭਿਆਨਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ, ਇਸ ਲਈ ਤੂੰ ਭਾਈ ਬੀਬੀ ਨਾ ਲਾਲਚ ਕਰ। ਐਵੇਂ ਨਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬਹਿ ਜੀਂ ਕਿਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹੁਣੇ ਈ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦੇ, ਚੰਗੀ ਰਹੇਂਗੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਛਤਾਉਣ ਨਾਲੋਂ।"

ਉਹਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਖਾਨਿਓਂ ਗਈ- ਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਹ ਸੱਚੀਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟ ਗਈ, ਫਿਰ ਕੀ ਬਣੂ?... ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਤਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਦਹਿਲੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ!

ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਉਹਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹਦਾ ਘਰ ਵਾਲਾ ਕਹਿੰਦਾ, ਬਈ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ, ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ। ਜੇ ਦੁੱਖ ਵੇਲੇ ਕੰਮ ਨਾ ਆਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕਦੋਂ ਆਵਾਂਗੇ?

ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾਇਆ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਉਹਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਆ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਉਂਝ, ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਦੇਖੋ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਵੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਿਆ, ਉਹਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਉਹਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਨੂੰ ਬੀਏ ਬੀਐੱਡ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਘਰ ਕੰਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰ 'ਤੇ ਬਣਦਾ ਸਰਦਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਉਹਦੇ ਘਰ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਹਦਾ ਉਹ ਅਹਿਸਾਨ ਅਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਉਤਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਵੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਰਜ਼ ਚੁਕਾਉਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਫ਼ਸੋਸ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ,
ਸੰਪਰਕ: 98776-61770

"ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਤਿਆਰ ਖੜ੍ਹੀ ਆਂ, ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਜਿੱਲ੍ਹੇ ਓ। ਆਹ ਦੇਖੋ 10 ਵੱਜ ਚੁੱਕੇ ਐ। ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾਣੈ ਤੇ ਟੇਲਰ ਕੋਲ ਵੀ ਜਾਣੈ ਪਰ ਘੰਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਪੱਗ ਦੀਆਂ ਮੋਰਨੀਆਂ ਬਣਾਈ ਜਾਨੇ ਓ," ਮੇਰੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਨੇ ਘੜੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਮੂਹਰੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। "ਬੱਸ ਮੈਂ ਵੀ ਤਿਆਰ ਹੀ ਆਂ, ਤੂੰ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ?" ਮੈਂ ਫਟਾਫਟ ਪੱਗ ਦਾ ਆਖ਼ਰੀ ਲੜ ਲਗਾ ਕੇ ਕਿਹਾ। "ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ ਗੱਲ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ" ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਫੋਨ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਖ਼ੁਦ ਬਿਮਾਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅੱਜ ਹਸਪਤਾਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਡਰ ਵੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰੀ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲੋ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਿਆ ਸੀ; ਜੇ ਅੱਜ ਸਮਾਂ ਕੱਢਿਆ ਤਾਂ ਡਾਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਣਾ। ਡਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਬੋਲੇਗੀ ਕਿ 'ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਕਿੱਦੇਂ ਦੀ ਕਹਿ ਰਹੀ ਸੀ'। ਪਰ ਉਹ ਮਹਾਤਮਾ ਬੁੱਧ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਂਗ ਚੁੱਪਚਾਪ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਰਹੀ। ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਮੈਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਗੱਲ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹਲਕਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਹੱਸ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਟੇਲਰ ਨੂੰ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਪੁੱਛ ਕਿਤੇ ਉਹ ਵੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਵੇ।" ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਝੱਟ ਦਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਮਿਲਾਇਆ।

ਮੇਰੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਠੀਕ ਨਿਕਲੀ ਅੱਜ ਦਰਜ਼ੀ ਵੀ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਫੋਨ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਬੈੱਡ 'ਤੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਸੱਚੀਂ ਬੜੀ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰੀ ਨੇ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਲਈ ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੰਮ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਿਆ ਤੇ ਬੜੀ ਹਲੀਮੀ ਜਹੀ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, "ਕੋਈ ਨਾ ਆਪਾਂ ਅਗਲੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਚੱਲਾਂਗੇ। ਮੈਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾਂ ਤੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਬਈ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਮਾਰੀ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਤੇ ਟੇਲਰ ਕੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕੇ।" ਉਸ ਨੇ ਚੁੱਪੀ ਤੋੜੀ ਤੇ ਸਾਉਣ ਦੇ ਬੱਦਲ ਵਾਂਗੂੰ ਗਰਜ ਕੇ ਬੋਲੀ, "ਅੱਗ ਲੱਗੇ ਡਾਕਟਰ, ਉਹਦਾ ਮੈਨੂੰ ਡੱਕਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਹੀਂ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਐ ਟੇਲਰ ਨੇ ਵੀ ਅੱਜ ਹੀ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਉੱਜੜਨਾ ਸੀ।" ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਬੇਹੱਦ ਅਫ਼ਸੋਸ ਕਰ ਰਹੀ ਪਰ ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨ ਸੀ।

ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ

ਲੇਖਕ : ਬਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਿਸਰਾਓ
ਸੰਪਰਕ: 99889-01324

ਬਲਦੇਵ ਘਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੈਣ ਸੀ। ਘਰ ਵੀ ਕੱਚਾ ਜਿਹਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਘਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਬਹੁਤੀ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਲਦੇਵ ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਤਨਖ਼ਾਹ 'ਤੇ ਲਿਖਾ-ਪੜ੍ਹੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਗਾਂਹ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਪਿਓ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿਕੰਮਾਪਣ ਸੀ ਜੋ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਵਿਹਲੜਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਲੰਘਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਚੰਗੀ ਸੀ ਤਾਂ ਹੀ ਘਰ ਦਾ ਤੋਰੀ ਫੁਲਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਠੇਕੇ ਨਾਲ ਤੁਰੀ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਘਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਔਖੇ ਦਿਨ ਵੇਖੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਲਗਨ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਵੇਚ ਕੇ, ਕੁਝ ਪੈਸੇ ਪੱਲਿਉਂ ਪਾ ਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਫੜ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਪੱਕਾ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ-ਡੁੱਲ੍ਹਾ ਘਰ ਖਰੀਦਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਾ ਮੋੜਿਆ ਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਥ-ਪੱਲੇ ਮਾਰਦੇ ਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਸੁਣ ਲਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵੀ ਮਿਲ ਗਈ।

ਬਲਦੇਵ ਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਦਸ ਦਿਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਸਨ ਕਿ ਬਲਦੇਵ ਦੀ ਭੈਣ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੜਨਾ ਝਗੜਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਘਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਡ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਪਣੀ ਨੌਕਰੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਘਰ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਘਰ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਚਾਹੇ ਬਣਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਆਪ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਛੋਟੀ ਭੈਣ ਲਈ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭ ਕੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ, ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਆਪ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਬਲਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਲਦੇਵ ਘਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਭੱਜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਸ ਦਸ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ ਨਾ ਪੜ੍ਹਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਅਤੇ ਗ਼ਲਤ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਹਿ ਸੁਣ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਵਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜ ਆਪ ਮੂਹਰੇ ਹੋ ਕੇ ਨਿਬੇੜੇ।

ਘਰ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਲਾਇਕ ਸੀ ਤਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਂ ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦਾ ਹੁਲੀਆ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਪਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਰਾ ਝੁਕਾਅ ਆਪਣੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵੱਲ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਘਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਦੇਵ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੋਵੇਂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਵਧੀਆ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਚੰਗੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਨੂੰਹਾਂ ਸਕੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਸਨ ਤੇ ਅੱਠ ਅੱਠ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਜਠਾਣੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸੜਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਾੜੇ ਸਾੜੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸੱਸ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਲਦੇਵ ਨਾਲ ਜੋ ਧੱਕਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਟਵਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੇਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਬਾਕੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ। ਬਲਦੇਵ ਨਾਲ ਇੰਨਾ ਧੱਕਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ-ਪ੍ਰੰਤੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ।

ਵਕਤ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ। ਬਲਦੇਵ ਆਪਣੇ ਫ਼ਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਬਲਦੇਵ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਸਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਲਾਇਕ ਸਨ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵਸੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਕਦੇ ਤਾਂ ਬੁਢਾਪਾ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਜ਼ੋਰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਬੁਢਾਪੇ ਕਾਰਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਛੋਟੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਔਲਾਦ ਨਾਲਾਇਕ ਨਿਕਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਸੀ ਜੋ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਹੁਣ ਬੋਝ ਲੱਗਦੇ ਸਨ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਲੇ ਗ਼ਰੀਬੀ ਤੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਹੀ ਰਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਲਦੇਵ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਬੁੱਢੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਠੋਕਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾ ਕੇ ਵੱਡੇ ਕੋਲ ਰਹਿਣ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਉਂ ਦੱਦ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੌੜੇ ਬੋਲਾਂ ਨੇ ਇੰਨਾ ਅਸਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੰਜਾ ਹੀ ਫੜ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਜੋਗਾ ਵੀ ਨਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਬਲਦੇਵ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦੀ ਆਖ਼ਰੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਰਸਮਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਾਤਰ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਦੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਹੀ ਵੇਚ ਕੇ ਖਾ ਲਈ ਸੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਪੈ ਕੇ ਵਿਹਲੀਆਂ, ਨਿਕੰਮੀਆਂ ਤੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਨਿਕਲ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਲਦੇਵ ਵੱਡੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨਾਲ ਕਦੇ ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਖਣ ਪਿੰਡ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਸੱਥ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਸ ਦੀ ਸਾਫ਼ ਨੀਅਤ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਔਲਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਬ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦਿੰਦੇ।

ਬਾਇਓਲੂਮਿਨਿਸੈਂਸ ਕੀ ਹੈ? ਆਓ ਜਾਣੀਏ

ਲੇਖਕ : ਖ਼ੁਸ਼ਵਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ

ਸਵੇਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ। ਰਿੰਕੂ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਸੀ ਤੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਸਨ, ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਿੰਕੂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹਿਆ।

''ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤਰ ਚਾਈਂ ਚਾਈਂ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੱਗਦੈ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਗੱਲ ਐ।''

ਮਾਤਾ ਜੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਰਿੰਕੂ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਮਾਤਾ ਜੀ, ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਸਾਇੰਸ ਵਾਲੇ ਮੈਡਮ ਸਾਨੂੰ ਬੜੇ ਹੀ ਰੌਚਕ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਹਾਂ।''

''ਚੰਗਾ ਪੁੱਤਰ, ਚਾਈਂ ਚਾਈਂ ਸਕੂਲ ਜਾ। ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਆ ਕੇ ਦੱਸੀਂ ਜੋ ਤੁਹਾਡੀ ਮੈਡਮ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸੇਗੀ।''

ਰਿੰਕੂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਵੈਨ ਆ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਰਿੰਕੂ ਨੂੰ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਰੁਚੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਚੌਥਾ ਪੀਰੀਅਡ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਸੀ। ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਹੀ ਸਾਇੰਸ ਦੇ ਪੀਰੀਅਡ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਅੱਜ ਉਹ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਪੀਰੀਅਡ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਚੌਥਾ ਪੀਰੀਅਡ ਆ ਗਿਆ। ਰਿੰਕੂ ਬਾਗ਼ੋਬਾਗ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਮੈਡਮ ਵੀ ਆ ਗਏ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੈਡਮ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ ਗੁੱਡ ਮੌਰਨਿੰਗ ਕਿਹਾ।

ਮੈਡਮ ਨੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਗੁੱਡ ਮੌਰਨਿੰਗ ਕਿਹਾ ਤੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡਮ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਬੱਚਿਓ, ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ?''

''ਨਹੀਂ ਮੈਡਮ, ਵੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੌਚਕ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।''

''ਹਾਂ ਬੱਚਿਓ, ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ 'ਬਾਇਓਲੂਮਿਨਿਸੈਂਸ।'

''ਇਹ ਬਾਇਓਲੂਮਿਨਿਸੈਂਸ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?''

''ਬੱਚਿਓ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਰਤੀ ਵੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿੱਕਾ ਜਿਹਾ ਟੁਕੜਾ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਅਨੇਕਾਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ। ਉਵੇਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਜੀਵ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਊਰਜਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਊਰਜਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 'ਬਾਇਓਲੂਮਿਨਿਸੈਂਸ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਠੰਢਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ।''

ਬੱਚੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਮੈਡਮ ਵੱਲ ਦੇਖਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਗੌਰਵ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਡਮ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜੁਗਨੂੰ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?''

''ਹਾਂ ਬੱਚੇ, ਜੁਗਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜੀਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਊਰਜਾ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ।''

''ਮੈਡਮ, ਇਹ ਜੀਵ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਊਰਜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਉਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ?''

''ਬੇਟਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੀਵਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਰਸਾਇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਿਊਸੀਫੈਰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਸਾਇਣ ਆਕਸੀਜਨ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਚਮਕਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।''

ਬੱਚੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮੈਡਮ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, ''ਬੱਚਿਓ! ਜੁਗਨੂੰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।''

ਮੈਡਮ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੱਚੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉੱਛਲ ਕੇ ਬੋਲੇ, ''ਮੈਡਮ, ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।''

''ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ?''

ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ ।

''ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ?''

''ਮੈਡਮ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।''

''ਕੀ ਉਹ ਰਾਤ ਦਾ ਸੀਨ ਸੀ?''

''ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਕਿਨਾਰੇ ਨੂੰ ਚਮਕਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਸੀ।''

''ਬੇਟਾ, ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਕਿਨਾਰਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੀ ਚਮਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਨਾਰੇ ਦਾ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਮਕਣਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਲੱਖਣ ਜੀਵਾਂ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਹੈ।''

''ਹੈਂ...ਅ-...ਐਂ।'' ਕੁੱਝ ਬੱਚੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲੇ।

''ਹਾਂ ਪੁੱਤਰ ਜੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਡਾਇਨੋ ਫਲੈਜੀਲੇਟ ਨਾਮਕ ਜੀਵ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਪੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚਮਕਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।''

''ਮੈਡਮ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ-ਪਾਪਾ ਨਾਲ ਮੇਘਾਲਿਆ ਘੁੰਮਣ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਚਮਕਦੀ ਚੀਜ਼ ਦੇਖੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ। ਉਹ ਇੱਕ ਖੁੰਭ ਸੀ।''

''ਹਾਂ ਬੇਟਾ, ਉਹ ਇੱਕ ਖੁੰਭ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖੁੰਭਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਚਮਕਦੀਆਂ ਹਨ।'' ਮੈਡਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ।

ਮੈਡਮ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲਿਆ ਤੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁੰਭ ਇੱਕ ਜੀਵ ਹੈ?''

''ਨਹੀਂ ਜੀ।''

''ਬੇਟੇ, ਇਹ ਇੱਕ ਜੀਵ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਲੀ ਜਾਂ ਫੰਗੀ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।''

''ਅੱਛਾ ਜੀ?''

''ਹਾਂ ਬੇਟਾ, ਫੰਗੀ ਦੀਆਂ ਵੀ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਨੀਲਸ ਫੰਗੀ ਵੀ ਬਾਇਓਲੂਮਿਨਿਸੈਂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ।''

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਸਮਝਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਡਮ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਅੱਛਾ ਇਹ ਦੱਸੋ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ?''

''ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਮੈਡਮ।'' ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆ ਨੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ।

''ਮੈਡਮ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ ਹੋਣਗੇ।'' ਰਿੰਕੂ ਬੋਲਿਆ।

ਇੰਨੇ ਨੂੰ ਘੰਟੀ ਵੱਜ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਮੈਡਮ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਬਦ ਪਹੇਲੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

R	O	D	D	R	O	D	U	N	K
C	O	N	W	O	N	N	I	L	A
S	P	A	R	R	G	I	S	O	K
O	D	M	A	W	O	B	I	P	A
V	K	B	G	O	R	C	R	I	M
E	N	O	P	I	E	K	H	W	O
K	I	B	S	T	O	R	E	I	T
I	L	O	F	I	N	C	A	K	M
E	L	I	L	E	R	H	W	A	O
Q	U	A	P	E	T	M	A	C	T

Find all the words from the word list (ignore spaces and dashes, if any):

BOBOLINK	MACAW
CONDOR	MAGPIE
CROW	MOTMOT
DOVEKIE	PETREL
DRONGO	QUAIL
DUNLIN	RHEA
FINCH	SPARROW
IBIS	STORK
KAKAPO	
KIWI	

ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ

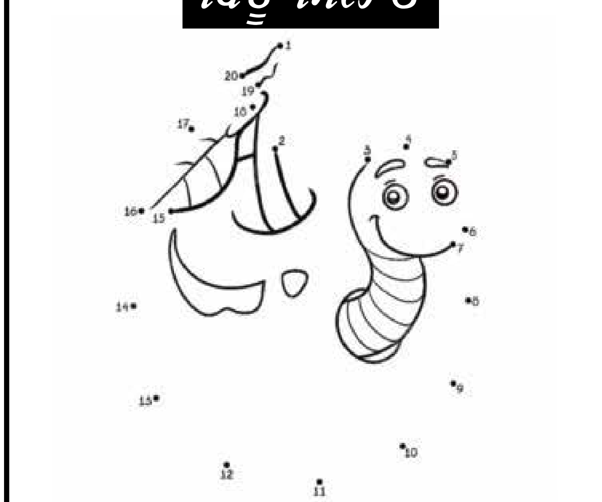

ਰਸਤਾ ਲੱਭੋ

ਪਹੇਲੀ ਹੱਲ ਕਰੋ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਪਹੇਲੀ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?

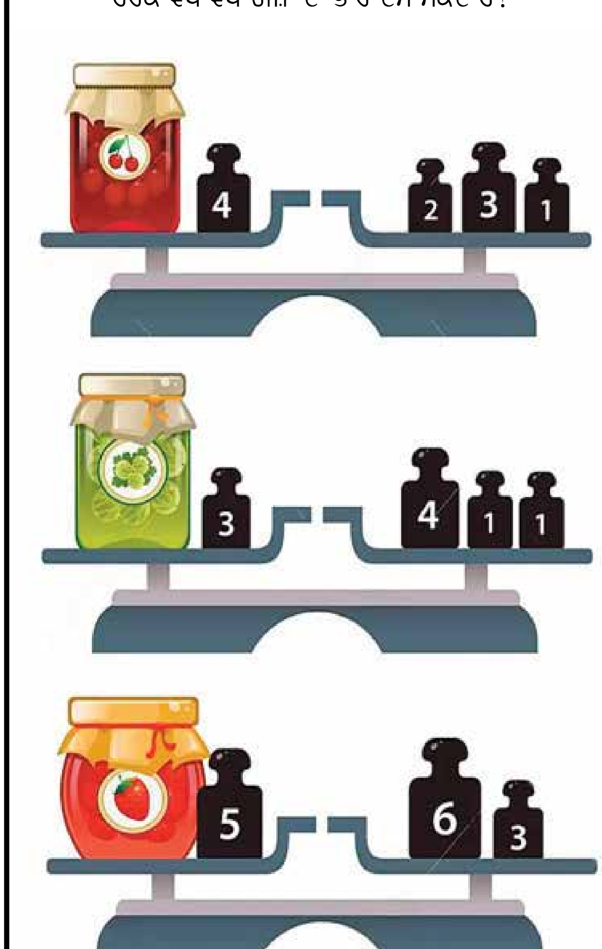

ਬੰਦ ਹੋਵੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਕੇਵਲ ਤੇ ਕੇਵਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਹੂਲਤਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਵੀ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਾ ਕੋਈ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ। ਸੈਂਕੜੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੱਚੀ ਪੈਸੇ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਕ ਬੰਦਾ ਪਤਾਸਿਆਂ ਦੇ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਮੁਹੱਲੇ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਟਾਈ, ਬੈਲਟ, ਆਈ ਕਾਰਡ, ਡਾਇਰੀ, ਮਹਿੰਗੀ ਵਰਦੀ ਤੇ ਬੈਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਟਾਵੇਂ-ਟਾਵੇਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਾਮੀਆਂ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਨੇ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ, ਕਸਬੇ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਸਕੂਲ ਖੁਲ੍ਹਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ, ਜਿਹੜੇ ਆਰਥਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਜੇ ਇਹ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਇਕ ਸਟੇਟਸ ਸਿੰਬਲ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੇਵਲ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਰੁਪਇਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟ, ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਡੋਨੇਸ਼ਨ/ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ, ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਫ਼ੀਸ, ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਬੱਸਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ਰਚੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲਣਾ ਸੌਖੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਟੈਸਟ, ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ, ਸਾਲ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਹੀਲੇ-ਵਸੀਲੇ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਔਖੇ-ਸੌਖੇ ਦਾਖਲਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ 'ਚ ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ, ਚੌਕਾਂ, ਬਸਤੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਈਂ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਮਹਿੰਗੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵੱਸ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਜੀ ਤੇ ਤੀਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦਾ ਯਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਖਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਵੰਬਰ-ਦਸੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਗਿਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਲੇ ਚਮਕਦੇ-ਲਿਸ਼ਕਦੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀਆਂ ਸਕੂਲੀ ਬੱਸਾਂ, ਕੰਧਾਂ, ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ ਤੇ ਚੌਕਾਂ 'ਚ ਆਪਣੇ ਬੈਨਰ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਲਈ ਘਰ-ਘਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਦੀਆਂ ਉਪਲਬੱਧੀਆਂ, ਸਹੂਲਤਾਂ, ਆਈ.ਸੀ.ਐੱਸ.ਸੀ., ਸੀ.ਬੀ.ਐੱਸ.ਈ., ਸਿਲੇਬਸ ਫੈਕਲਟੀ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਉਣ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਘਟ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਦਾਖਲਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਇਸ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵਪਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਗ਼ਰੀਬ ਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਕੂਲ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਲ ਘਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੋਝ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਯੋਗ ਹੋਣ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ, ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਬੋਰਡ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ ਪਰ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਹਨਤੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮਿਆਰੀ, ਸਸਤੀ ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।

ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਨਸਾ (ਡਾ.) 9465276698

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਭੱਜਦੌੜ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਇੰਨਾ ਰੁੱਝ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤਾਪ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਖ਼ਪਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰਜਾਨਾ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਮਨ ਇੰਨਾ ਕੁ ਕੋਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਤਾੜਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀਰਕ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖਾਣ-ਪਹਿਨਣ, ਪੜ੍ਹਨ-ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਖੇਡਣ ਆਦਿ ਦਾ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਬਸਤਿਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਬਚਪਨ ਦੀ ਮੌਜ-ਮਸਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਹਿਜ ਰੂਪ ਵਿਚ ਟਾਲ਼ ਦੇਣਾ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਸਾਰਥਕ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਪਿਆਰ, ਅਪਣੱਤ ਅਤੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹੱਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਬੇਧਿਆਨੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਦਾ ਕਈ ਵਾਰ ਵੱਡਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਆਣੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਾਂਝ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸਾਂਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਹ ਹੋਰ ਵਸੀਲੇ ਚੁਣਦੇ ਹਨ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲੇ ਅਤੇ ਪਿਆਰੇ ਮਿੱਤਰ ਅਸੀਂ ਹਾਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿੱਤੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਢੰਗ ਦੀ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਇਕੱਠੇ ਬਿਤਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਸਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੌਖਿਆਂ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਮਾਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਰੀਬੀ ਦੋਸਤ ਬਣੀਏ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਤਵੱਜੋ ਦੇਣਾ ਸਾਡਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਗੇ ਸਾਧਨ ਹਰ ਇਕ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਨੇਕਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਜਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਹੀ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਆਮ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬੱਚੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਭਾਵਨਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਤੁਰਦੇ-ਫਿਰਦੇ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕਤਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ।

ਦੇਸੀ ਤੜਕਾ

ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਖਾਣੇ ਵਿੱਚ ਬਣਾ ਕੇ ਖਾਓ ਅੰਬ ਰਸ ਆਲੂ

ਸਮੱਗਰੀ

- ਆਲੂ - 400 ਗ੍ਰਾਮ (ਛੋਟਾ ਆਕਾਰ)
- ਲਸਣ ਦਾ ਪੇਸਟ - 25 ਗ੍ਰਾਮ
- ਲੂਣ - 10 ਗ੍ਰਾਮ
- ਹੀਂਗ - 5 ਗ੍ਰਾਮ
- ਕਰੀ ਪੱਤੇ - 1-2
- ਲਾਲ ਮਿਰਚ ਪਾਊਡਰ - 1/4 ਵੱਡਾ ਚਮਚ
- ਅਦਰਕ ਦਾ ਪੇਸਟ - 1/2 ਚੱਮਚ
- ਤੇਲ -140 ਮਿ.ਲੀ.
- ਅੰਬ - 250 ਗ੍ਰਾਮ
- ਕਾਲਾ ਲੂਣ - ਸਵਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
- ਜੀਰਾ - 1/2 ਚੱਮਚ
- ਗਰਮ ਮਸਾਲਾ - 1/4 ਚੱਮਚ
- ਪਿਆਜ਼ - 50 ਗ੍ਰਾਮ
- ਹਲਦੀ - 1/4 ਚੱਮਚ
- ਧਨੀਆ - 1-2 ਚਮਚੇ
- ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ - 1 ਚੱਮਚ

ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਇਕ ਕੜਾਹੀ ਵਿਚ 180 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਤੇਲ ਗਰਮ ਕਰੋ। ਜੀਰਾ, ਨਮਕ ਅਤੇ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਆਜ਼ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਭੂਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਫਰਾਈ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕਰੀ ਪੱਤੇ, ਅਦਰਕ ਦਾ ਪੇਸਟ, ਲਸਣ ਦਾ ਪੇਸਟ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਾਈ ਕਰੋ ਤਦ ਤਕ ਇਹ ਰੰਗ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਦਲ ਜਾਵੇ।

ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ ਹਲਦੀ, ਗਰਮ ਮਸਾਲਾ ਅਤੇ ਧਨੀਆ ਪਾਓ ਅਤੇ ਮਸਾਲੇ ਤਲ ਲਓ। ਜੇ ਜਰੂਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਪਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਆਲੂ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਨਮਕ ਨੂੰ ਸਵਾਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਾਓ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਅਤੇ ਅੰਬ ਦਾ ਗੁੱਦਾ ਪਾਓ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਕਸ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤਕ ਪਕਾਓ ਜਦੋਂ ਤਕ ਆਲੂ ਵਿਚ ਅੰਬ ਦਾ ਸੁਆਦ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਸ ਨੂੰ 10-15 ਮਿੰਟ ਲਈ ਘੱਟ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪੱਕਣ ਦਿਓ।

ਜਦੋਂ ਆਲੂ ਪੱਕ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰੀਕ ਕੱਟਿਆ ਧਨੀਆ ਨਾਲ ਗਾਰਨਿਸ਼ ਕਰੋ। ਬ ਰਸ ਦਮ ਆਲੂ ਦਾ ਵਿਅੰਜਨ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਚਪਾਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਵ ਕਰੋ।

ਨਿੰਬੂ ਚੀਜ਼ ਕੇਕ ਬਣਾ ਕੇ ਕਰੋ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼

ਸਮੱਗਰੀ

- ਪਾਚਕ ਬਿਸਕੁਟ - 1.5 ਕੱਪ
- ਖੰਡ - 1 ਕੱਪ (ਜ਼ਮੀਨ)
- ਮੱਖਣ - 4 ਚਮਚੇ
- ਕਰੀਮ ਪਨੀਰ - 1 ਪੈਕਟ
- ਦਾਲਚੀਨੀ ਪਾਊਡਰ - 1 ਚਮਚ
- ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਛਿਲਕਾ- 1 ਤੇਜਪੱਤਾ
- ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ - 1/2 ਚਮਚ

ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਬਿਸਕੁਟ ਦਾ ਪਾਊਡਰ ਬਣਾ ਲਵੋ। ਹੁਣ ਬਿਸਕੁਟ ਪਾਊਡਰ 'ਚ ਮੱਖਣ ਪਾਓ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਕਸ ਕਰੋ। ਬਸੰਤ ਕੇਕ ਪੈਨ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਓ ਅਤੇ ਭਰੋ।

ਤਿਆਰ ਕੇਕ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਸਪਰਿੰਗ ਕੇਕ ਪੈਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾ ਕੇ ਭਰ ਲਵੋ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ 15 ਮਿੰਟ ਲਈ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਿੱਜ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਕਰੀਮ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਬਲੇਂਡਰ ਨਾਲ ਉਦੋਂ ਤਕ ਕੁੱਟੋ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇਹ ਨਰਮ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ।

ਕ੍ਰੀਮ ਵਿਚ ਚੀਨੀ ਪਾਓ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੁੱਟੋ। 1/2 ਦਾਲਚੀਨੀ ਪਾਊਡਰ, 1/2 ਚਮਚ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਬਿਸਕੁਟ ਵਾਲੇ ਮਿਸ਼ਰਣ 'ਤੇ ਪਾ ਦੇਵੋ।

ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਦਾਲਚੀਨੀ ਪਾਊਡਰ ਅਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਣ ਦੇ ਉੱਤੇ ਛਿੜਕ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ 4-5 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰਿੱਜ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਤੋਂ 15 ਮਿੰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਢੱਕ ਕੇ ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਇਸਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਅਮਰੀਕੀ ਤਕਨੀਕੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਫੇਰਬਦਲ: ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਡਿੱਗੇ, ਚਿੱਪਮੇਕਰਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਿੱਥੇ ਆਈਬੀਐਮ (IBM) ਅਤੇ ਸਰਵਿਸਨਾਓ (ServiceNow) ਵਰਗੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (AI) ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਭਾਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦਾ ਡਰ ਮੁੜ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਟੈਕਸਾਸ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੇ ਚਿੱਪ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਉੱਚਾਈ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਤਕਨੀਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 'ਜੇਤੂ ਅਤੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲੀਆਂ' ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਏਆਈ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਈਬੀਐਮ (IBM) ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ 10.3% ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸੁਸਤੀ ਦੇਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਸਦੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ 'ਰੈੱਡ ਹੈਟ' ਕਲਾਊਡ ਯੂਨਿਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਵਿਸਨਾਓ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਗਭਗ 15% ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਰਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੌਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਸਬਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇਪੀ ਮੋਰਗਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਏਆਈ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਕਾਰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਘਬਰਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਐਂਥਰੋਪਿਕ (Anthropic) ਵਰਗੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਐਨਾਲਿਟਿਕਸ ਵਰਗੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਵੇਂ ਟੂਲ ਲਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਤਕਨੀਕਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਗਈ। ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ 2.7%, ਅਡੋਬ 3%, ਕਰਾਊਡਸਟ੍ਰਾਈਕ 3%, ਇੰਟੂਇਟ 6.2% ਅਤੇ ਡੈਟਾਡੌਗ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ 3.6% ਤੱਕ ਡਿੱਗ ਗਏ ਹਨ।

ਉਧਰ, ਚਿੱਪ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਾਧਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਏਆਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਐਨਾਲਾਗ ਚਿੱਪਮੇਕਰ ਟੈਕਸਾਸ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ 10% ਤੱਕ ਉਛਲ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿੱਪਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਦੂਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਅਨੁਮਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਹੁਲਾਰੇ ਸਦਕਾ ਓਨ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ, ਮਾਈਕ੍ਰੋਚਿੱਪ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ, ਐਨਐਕਸਪੀ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰਸ ਅਤੇ ਐਨਾਲਾਗ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਚਿੱਪ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ 3.5% ਤੋਂ 4.5% ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਆਈਸ਼ੇਅਰਜ਼ ਐਕਸਪੈਂਡਡ ਟੈਕ-ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਈਟੀਐਫ (ETF) ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 16% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਈਟੀਐਫ ਵਿੱਚ 43% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ ਸੈਮੀਕੰਡਕਟਰ ਇੰਡੈਕਸ ਲਗਭਗ 2% ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂਬੀਐਸ ਗਲੋਬਲ ਵੈਲਥ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੰਡ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਚਾਲਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਟੈਕ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਚੰਗਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਜੇਤੂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
+1-604-751-1113

ਜੰਨ ਦਾ ਕੁਟਾਪਾ

ਗੁੜ੍ਹੇ ਸਿਆਲ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਗਹਿਰੀ ਧੁੰਦ ਜਦ ਕੁਝ ਹਲਕੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਰਾਤ ਦੇ ਬਣੇ ਸਰੋਂ ਦੇ ਸਾਗ ਨਾਲ ਅੰਨ੍ਹੇ ਦੀ ਹਿੱਕ ਵਰਗੀਆਂ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾ ਕੇ ਗਿਆਰਾਂ ਕੁ ਵਜਦੇ ਨੂੰ ਸੱਥ 'ਚ ਜੁੜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਨੀਲੀਆਂ, ਲਾਲ, ਹਰੀਆਂ ਡੱਬੀਆਂ ਵਾਲੇ ਮੋਟੇ ਖੇਸ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਮਾਰੀ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਾਪੇ ਭਾਊ ਨੇ ਆ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ,

"ਕੀ ਗੱਲ ਬਾਬਾ ਤੂੰ ਨ੍ਹੀ ਗਿਆ ਸਰਪੈਂਚਾਂ ਦੀ ਜੰਨ ਬਈ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਗਿਣਮੇਂ ਚੋਣਮੇਂ ਬੰਦਿਆਂ 'ਚ ਆਉਣੈ। ਜਿਹੜੇ ਪੰਜ ਸੱਤ ਸਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਐ, ਜਾ ਆਇਆ ਕਰ ਜੰਨ ਜੁੰਨ। ਜਦੋਂ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਟੈਮ ਨੇੜੇ ਆ ਗਿਆ ਫੇਰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਈ ਐ ਬਈ ਦੇਵਪੁਰੀ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਈ ਐਂ।" ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਵੀ ਲਿਆ ਫਿਰ ਭਾਊ ਦੇ ਝੱਗੇ ਦਾ ਮੇਚ, "ਤੂੰ ਕਿਹੜਾ ਘਿਉ ਕਪੂਰੀ ਰੰਗ ਦੀ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਜੰਨ ਚੜ੍ਹਿਐਂ। ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਅਰਗੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਹਦੀਆਂ ਜੰਨਾਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਸੋਡੇ ਅਰਗੇ ਖਾਣ ਪੀਣ ਆਲਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਹੁੰਦਾ। ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਨੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਪੜਣ ਆਲੇ ਐਂ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਫੋਕਾ ਪਾਣੀ ਵੀ ਹਾਜਮੇ 'ਤੇ ਇਉਂ ਲੜਦਾ ਜਿਮੇਂ ਰੇਲੋ ਮਾਈ ਭਮੱਕੜਾ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਈ ਬਾਂਦਰੀ ਆਂਗੂੰ ਬੁੱੜਕਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਓੱਥੇ ਜੰਨ ਬਗਾਹੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਐ ਬਈ ਦਾਰੂ ਤੇ ਝਟਕੇ ਝੁਟਕੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਸ ਹੁੰਦਾ ਨ੍ਹੀ ਬਹੁਤਾ। ਮਿੱਠੇ ਤੋਂ ਮੈਂ ਊਂ ਈਂ ਚਾਲੂ ਆਂ। ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਤਾਂ ਜਾਏ ਈ ਖੜ੍ਹੇ ਐਂ ਜੰਨ।"

ਬਾਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠਾ ਬੰਤਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮੁੰਡਾ ਤਾਂ ਗੰਡਾ ਸਿਆਂ ਕੋਈ ਗਿਆ ਈ ਹੋਣੈ। ਨਾਲੇ ਸਰਪੈਂਚਾਂ ਦਾ ਲਾਣਾ ਤਾਂ ਸੋਡੇ ਸਕਿਆਂ 'ਚੋਂ ਐਂ।"

ਬਾਬਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮੁੰਡੇ ਤਾਂ ਜੰਨ ਗਏ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਵੱਸ ਐਮੇਂ ਘਰੇ ਈ ਦੋ ਕੁ ਵਾਰੀ ਜਾ ਜੂ ਆਇਆ ਸੀ। ਜੰਨ ਨ੍ਹੀ ਮੈਂ ਗਿਆ। ਨਾਲੇ ਬੰਤ ਸਿਆਂ ਹੁਣ ਸਫਰ ਸੂਫਰ ਮਨ੍ਹੀ ਹੁੰਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਹੱਡ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇਈ ਖੜ੍ਹੇ ਐ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਵਾਘਰੂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਦਾਂ ਬਈ ਏਨਾ ਈਂ ਬਥੇਰਾ ਜਿਹੜਾ ਸੱਥ 'ਚ ਆਉਣ ਜੋਗੇ ਤਾਂ ਹੈਗੇ ਆਂ।"

ਪ੍ਰਤਾਪਾ ਭਾਊ ਫੇਰ ਬੋਲਿਆ ਬਾਬੇ ਨੂੰ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਵੇਖਣ ਆਲੀ ਸੀ। ਐਮੇ ਈਂ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤੂੰ ਤਾਂ।"

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਭਾਊ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਤੂੰ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਊ ਜੰਨ?" ਭਾਊ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਨ੍ਹੀ ਗਿਆ।" ਭਾਊ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਭਾਊ ਨੂੰ ਕਤਾੜ ਕੇ ਪੈ ਗਿਆ, "ਜੰਨ ਤੂੰ ਗਿਆ ਨ੍ਹੀ, ਜੰਨ ਚੜ੍ਹਦੀ ਨ੍ਹੀ ਤੂੰ ਵੇਖੀ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜੰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਇਉਂ ਮਾਰਦੈਂ ਜਿਮੇਂ ਵਚੋਲੇ ਆਲੇ ਜੀਪੂ 'ਚ ਬਹਿ ਕੇ ਗਿਆ ਹੁੰਨੈ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਆਹ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਬਾਬਾ ਜਿਹੜਾ ਤੂੰ ਜੀਪੂ ਕਹਿਨੈਂ। ਜੀਪ ਤਾਂ ਭਲਾਂ ਹੁੰਦੀ ਐ ਆਹ ਜੀਪੂ ਕੀ ਐ। ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਸੰਦ ਐ ਬਈ?" ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਵੀ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਵੱਢ ਖਾਣੀ ਬਾਂਦਰੀ ਵਾਂਗੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਪੈ ਗਿਆ, "ਤੈਨੂੰ ਐਨਾ ਮਨ੍ਹੀ ਪਤਾ ਬਈ ਜੀਪੂ ਕਾਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਬਾ। ਆਹ ਛਕੜੇ ਜੇ ਨੂੰ ਜੀਪੂ ਕਹਿੰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਕਰਤਾਰੇ ਝਿੱਫ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਤੋਗਾ ਲਈ ਫਿਰਦਾ।"

ਬਾਬਾ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਹਾਂ-ਹਾਂ ਉਹੋ ਜੀਪੂ ਈ ਐ ਹੋਰ ਕੀਆ੍ਹ ਓਹੋ। ਅੰਗਾਂ ਵੰਗਾਂ ਜੀਆਂ 'ਕੱਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਜਗਾੜ ਜਾ ਜੋੜਿਆ ਵਿਆ। ਨਾ ਤਾਂ ਉਹ ਪੀਟਰ ਇੰਜਨ ਈ ਐਂ, ਨਾ ਈ ਕੋਈ ਚੱਜ ਦੀ ਬਾਡੀ ਐ। ਬੁੜ੍ਹਿਆਂ ਵੇਲੇ ਦਾ ਲੱਕੜ ਆਲਾ ਗੱਡਾ ਸੀ ਉਹੋ, ਜੂਲਾ ਵੱਢ ਕੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਚ ਢਾਹ 'ਤਾ, ਲੱਕੜ ਆਲੇ ਪਹੀਏ ਲਾਹ ਕੇ ਟੈਰ ਪਾ ਲੇ। ਵੱਸ! ਚਲਾ 'ਤੀ ਘੜੁੱਕਾ ਟਰਾਂਸਫੋਟ। ਪਿੰਡੋਂ ਭਿੱਖੀ ਤੇ ਭਿਖੀਉਂ ਪਿੰਡ। ਆਥਣ ਨੂੰ ਦਾਲ ਭਾਜੀ ਜੋਗੇ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ। ਜੀਪੂ ਨ੍ਹੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀਆ੍ਹ।" ਮਾਹਲਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਗੰਡਾ ਸਿਆਂ ਇਹ ਤਾਂ ਜੰਨ ਦੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਣਾਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸਦੈ। ਜਿਹੜੇ ਜੰਨ ਗਏ ਐ, ਪਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਂ ਬਈ ਕੀ ਖੱਲਰ੍ਹ ਪਾ ਕੇ ਆਏ ਐ ਜਾਨੀ।"

ਬਾਬੇ ਨੇ ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ ਓੱਥੇ ਨੰਬਰਦਾਰਾ?"

ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਜੰਨ ਦੇ ਪਾ 'ਤੇ ਰੋਂਭੜੇ। ਆਹ ਖੇਤ ਆਲਿਆ ਦਾ ਪੀਤਾ ਤੁਰਦਾ ਨ੍ਹੀ ਵੇਖਿਆ ਜਿਮੇਂ ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਲੱਤਾਂ 'ਚ ਡਹਾ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਹਦੇ ਵੀ ਖਾਸੀ ਕੁੱਟ ਪਈ ਲੱਗਦੀ ਐ।" ਬੱਗਾ ਕਾਮਰੇਡ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਰੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਨੇ ਐਂ, ਭਰੀ ਸਾਰੀ ਜੰਨ ਨੇ ਐਂ। ਨਾਲੇ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਕੁੜੀ ਨ੍ਹੀ ਤੋਰੀ। ਜੰਨ ਬਰੰਗ ਚਿੱਠੀ ਆਂਗੂੰ ਮੋੜ 'ਤੀ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ।"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਾਮਰੇਟਾ ਤੂੰ ਜੰਨ ਮੁੜਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੈਂ। ਜੇ ਕਿਤੇ ਪੁਲਸ ਨੂੰ 'ਤਲਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਫੇਰ ਵੇਂਹਦਾ ਪੁਲਸ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਕਿਮੇਂ ਢਹੇ ਗੀਰ੍ਹੇ ਆਂਗੂੰ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਹਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਚੰਗੇ ਸੀ ਬਚਕੇ ਆ ਗੇ। ਜਦੋਂ ਖਲਪਾੜਾਂ ਚੱਲਣ ਲੱਗੀਆਂ ਇਹ ਜਾਨੀ ਜੇ ਖਿੰਡ ਪੁੰਡ ਕੇ ਈ ਆਏ ਐ ਪਿੰਡ। ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਕੀ ਭੂਤ ਵੜਿਆ ਵਿਆ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਏਦੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਠ ਨੌ ਜੰਨਾਂ ਕੁੱਟੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਆਹ ਪਿਛਲੇ ਸਿਆਲ 'ਚ ਸੱਜਣ ਪਾਹੜੇ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜੰਨ ਨਾਲ ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਉਹ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜੀ ਰਹੇ ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂਅ। ਜਿਹੜੇ ਓਸ ਪਿੰਡ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਕੁੜੀਆਂ ਮੰਗੇ ਵੇ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਪਾਸਿਉਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਸਾਲ ਨ੍ਹੀ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੰਨ ਦਾ ਬੁੱਘਦੂ ਵੱਜ ਈ ਜਾਂਦਾ।"

ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਪੁੱਛਿਆ, "ਆਹ ਹੁਣ ਸਰਪੈਂਚਾਂ ਦੀ ਜੰਨ ਨੇ ਕੀ ਚੰਦ ਚਾੜ੍ਹਿਆ, ਉਹ ਤਾਂ ਦੱਸੋ।"

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕੀ ਦੱਸੀਏ ਬਾਬਾ! ਕਲਯੁਗ ਆ ਗਿਆ। ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਬਈ ਆਹ ਪਾਹੜੇ ਮੁੰਡੇ ਛੇੜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਕੁੜੀਆਂ, ਹੁਣ ਬੁੜ੍ਹੇ ਛੇੜਣ ਲੱਗ ਪੇ। ਕੁੱਟੀ ਖਾਣੀ ਸੀ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਣਾ ਸੀ।"

ਸੀਤੇ ਮਰਾਸੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕਿਹੜੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੇ ਛੇੜ 'ਤੀ ਕੁੜੀ?" ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਘਾਹ ਚੁਗਣਿਆਂ ਦੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਬੀਰੂ ਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਐ।" ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੌਣੀ ਸਦੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਬੀਰੂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਿਆ, "ਲੋਹੜਾ ਆ ਗਿਆ ਯਾਰ। ਬੁੱਘਰ ਸਿਉਂ ਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਈ ਐ ਬਈ ਕਲਯੁਗ ਈ ਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਕੁੜੀ ਛੇੜਣ ਆਲਾ ਤਾਂ ਬੀਰੂ ਹੈਨ੍ਹੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਬਈ ਸ਼ਰਾਬੀ ਸ਼ਰੂਬੀ ਹੋਇਆ ਡਿੱਕ ਡੋਲੇ ਖਾਂਦਾ ਜੰਨ 'ਚ ਕਿਸੇ ਬੁੜ੍ਹੀ ਕੁੜੀ 'ਚ ਵੱਜ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਗੱਲ ਕੀ ਬਣੀ ਨਾਥਾ ਸਿਆਂ?" ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਗੱਲ ਕੀ ਬਣਨੀ ਸੀ ਬਾਬਾ। ਬਾਬੇ ਬੀਰੂ ਦਾ ਇਹਦੇ 'ਚ ਕਸੂਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਨ੍ਹੀ, ਪਰ ਗੱਲ ਖਾਹ ਮਖਾਹ ਈ ਵੱਡੀ ਬਣ ਗੀ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜੇ ਬੀਰੂ ਨੇ ਨ੍ਹੀ ਕੁੜੀ ਛੇੜੀ ਫੇਰ ਓਹਨੇ ਛੇੜੀ ਹੋਣੀ ਐ ਜੀਹਦੇ ਬਾਹ.ਲੇ ਕੁੱਢਣ ਪਏ ਐ।? ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕੀਹਦੇ ਬਈ?"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਬੁੜ੍ਹੇ ਬੀਰੂ ਤੇ ਪਿੱਛੂ ਕੇ ਤੇਜ ਦੇ ਈ ਘੀਸ ਵ.ਲ ਬਾਹਲੇ ਕੱਢੇ ਐ। ਘਸੁੰਨਬਾਜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੋਈ ਐ।"

ਸੂਬੇਦਾਰ ਰਤਨ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਓ ਯਾਰ ਗੱਲ ਤਾਂ ਦੱਸੋ। ਹੋਰ ਈ ਅੜਿੰਗ ਬੜਿੰਗ ਜੇ ਕਰੀ ਜਾਨੇ ਐ। ਕੁੱਟ ਕੱਟ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਈ ਵੀ ਐ ਕੁ ਊਈਂ ਚੁਟਕਲੇ ਛੱਡੀ ਜਾਨੇਂ ਐ?"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜੇ ਤਾਂ ਫੌਜੀਆ ਤੂੰ ਵੀ ਜੰਨ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਫੇਰ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਤੇਰੇ ਵੀ ਇਉਂ ਠੁਕਣੀਆਂ ਸੀ ਜਿਮੇਂ ਉੱਖਲੀ 'ਚ ਮੂਹਲੀ ਵੱਜਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਹੁਣ ਐਥੇ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠਾ ਅਗਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਏ ਵਖਤ ਦੇ ਖਰੀਂਢ ਚੇੜਦੈਂ।"

ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪਲੋਸਿਆ ਅਮਲੀ ਨੂੰ, "ਨਾਥਾ ਸਿਆਂ ਕਿਸੇ ਮੇਲਣ ਮੂਲਣ ਨੂੰ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੇ ਕੁਸ ਕਹਿ ਕੂਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕੁ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਐ?"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਲੈ ਸੁਣ ਲਾ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਗੱਲ। ਬੀਰੂ ਬੁੜ੍ਹੇ ਦਾ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਐ ਬਈ ਸ਼ਰਾਬ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਬਾਹ.ਲੀ ਪੀ ਪੂ ਲੈਂਦੈ, ਪਰ ਆਹ ਕੁੜੀ ਕੱਤਰੀ ਛੇੜਣ ਛੂੜਣ ਆਲੀ ਗੱਲ ਨ੍ਹੀ ਇਹਦੇ 'ਚ। ਨਾਲੇ ਐਸ ਉਮਰ 'ਚ! ਅੱਗੇ ਨਾ ਪਿੱਛੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੱਲ ਇਉਂ ਹੋਈ ਐ ਬਈ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੇ ਜੰਨ 'ਚ ਪੀ ਬਾਹਲੀ ਲਈ ਕਿਤੇ। ਇਹ ਜੰਨ ਬਗਾਹੇ ਜਦੋਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਬੁੜ੍ਹਾ ਬੀਰੂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਏ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਨਾ ਖੜ੍ਹਣ। ਪਿੱਛੂ ਕੇ ਤੇਜ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਬਈ ਜੇ ਬੁੜ੍ਹਾ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਤਾਂ ਇਹਦੇ ਵੱਜਣੀ ਐ ਸੱਟ, ਹੋਰ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਜਾਹ ਜਾਂਦੀ ਹੋ ਜੇ। ਤੇਜ ਬੀਰੂ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਮੂਹਰੋਂ ਕਿਤੇ ਦਸ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਭੱਜੀ ਆਉਂਦੀ ਬੁੜ੍ਹੇ ਬੀਰੂ 'ਚ ਠਾਹ ਦੇਣੇ ਆ ਕੇ ਵੱਜੀ। ਤੇਜ ਦਾ ਫੜ੍ਹਿਆ ਵਿਆ ਕਰਕੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੇ ਡਿਗਣਾ ਤਾਂ ਕੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੁੜੀ ਵਿੱਚ ਵੱਜੀ ਤਾਂ ਬੁੜ੍ਹਾ ਕਹਿੰਦਾ 'ਕਿਹੜੀ ਐਂ ਕੁੜੇ ਤੂੰ'। ਉਹ ਕੁੜੀ ਕਹਿੰਦੀ 'ਮੈਂ ਘੋਨੀ ਆਂ ਬਾਬਾ'। ਜਦੋਂ ਕੁੜੀ ਨੇ ਆਵਦਾ ਨਾਂਅ ਘੋਨੀ ਦੱਸਿਆ ਤਾਂ ਬੁੜ੍ਹਾ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਇਆ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਜਾਹ ਕੁੜੇ ਘੋਨੀਏਂ, ਮੇਰੇ ਆਲਾ ਤਾਂ ਪੂਰ 'ਤਾ ਸੀ ਨਾ ਸੰਖ ਤੂੰ ਜੇ ਕਿਤੇ ਸਿੰਗ ਹੁੰਦੇ ਤੇਰੇ। ਸਾਡੇ ਦੋਨਾਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚਦੀ ਨਿੱਕਲੇ ਸਿੰਗ ਇਉਂ ਲੱਗਣੇ ਸੀ ਜਿਮੇਂ ਬਲਦਾਂ ਆਲੀ ਪੰਜਾਲੀ 'ਚ ਅਰਲੀਆਂ ਫਸਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ'। ਓੱਥੇ ਕਿਤੇ ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਬਈ ਬੁੜ੍ਹੇ ਤੇ ਤੇਜ ਨੇ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਛੇੜਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਚੱਕ ਲੇ ਘੈਂਸ.ਲੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੇਜ ਦੀ ਕੱਢੀ ਪਿੱਛ। ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਸਾਨ੍ਹ ਦੇ ਫਰੋਲੇ ਤੂੜੀ ਦੇ ਕੁੱਪ ਅਰਗਾ ਕਰ 'ਤਾ ਤੇਜ। ਝਟਕੇ ਦੀ ਤਰੀ ਪਾ ਪਾ ਬੜਘੰਜਿਆ। ਮੂੰਹ ਸੁੱਜ ਕੇ ਇਉਂ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਤੇਜ ਦਾ ਜਿਮੇਂ ਬੋਸ਼ਕੀ ਦੀ ਡੱਫਲ ਜੀ ਨੀਕਰ 'ਚ ਝੋਨੇ ਦੀ ਪਰਾਲੀ ਥੁੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਫੇਰ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਿਆ ਜਿਮੇਂ ਭੂਸਰੇ ਵੇ ਬੋਕ ਨੇ ਕਤੂਰਾ ਮਧੋਲਿਆ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ, ਵੱਸ ਫੇਰ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਸਦੀਕ ਦੇ 'ਖਾੜੇ ਆਲੀ ਚੱਕ ਲੋ ਚੱਕ ਲੋ ਹੋ ਗੀ। ਜਿਹੜੇ ਤਾਂ ਭੱਜ ਗੇ, ਉਹ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਗਏ ਬਚ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਤਾਂ ਬੇ ਸਿਆਣ ਕਰ ਕਰ ਦਬੱਲੇ। ਪਈਆਂ ਬਾਹ.ਲੀਆਂ ਬੀਰੂ ਬੁੜ੍ਹੇ ਤੇ ਪਿੱਛੂ ਕੇ ਤੇਜ ਦੇ ਐ। ਆਹ ਗੱਲ ਬਾਬਾ ਆਹ ਬਾਤ ਐ।"

ਬਾਬਾ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤਾਹੀਂ ਨ੍ਹੀ ਬੀਰੂ ਕੱਲ੍ਹ ਦਾ ਸੱਥ 'ਚ ਆਇਆ। ਐਥੇ ਬੀਰੂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਨੰਘੇ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਵੀ ਬਈ ਤੇਰਾ ਬਾਪੂ ਨ੍ਹੀ ਆਇਆ ਸੱਥ ਓਏ। ਮੁੰਡਾ ਕਹਿੰਦਾ 'ਸਰਪੈਂਚਾਂ ਦੀ ਜੰਨ ਗਿਆ ਵਿਆ ਓੱਥੋਂ ਈਂ ਗਾਹਾਂ ਮੇਰੀ ਭੂਆ ਕੋਲੇ ਉੱਠ ਗਿਆ। ਲਾਊਗਾ ਪੰਜ ਸੱਤ ਦਿਨ ਓੱਥੇ'। ਮੈਨੂੰ ਨ੍ਹੀ ਪਤਾ ਸੀ ਬਈ ਆਹ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਨ੍ਹੀ ਆਇਆ ਸੱਥ 'ਚ।"

ਦੱਮਣ ਕਾ ਸੁੱਖਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਘਰੇ ਪਿਆ ਬੁੜ੍ਹਾ। ਕਾਹਨੂੰ ਕਿਤੇ ਗਿਆ।"

ਸੁੱਖੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਸੁੱਖੇ ਨੂੰ ਭਾਂਬੜ ਆਂਗੂੰ ਪਿਆ ਭੱਜ ਕੇ, "ਓਏ ਪਤੈ ਸਾਨੂੰ। ਓਹਨੇ ਤਾਂ ਸੰਗ ਦੇ ਮਾਰੇ ਨੇ ਬਹਾਨਾ ਜਾ ਬਣਾਇਆ ਭੂਆ ਦਾ। ਤੂੰ ਸਮਝਿਆ ਕਿਤੇ ਸੱਚੀਉਂ ਈ ਭੂਆ ਕੋਲੇ ਰਹਿ ਪਿਆ।"

ਬੀਰੂ ਬੁੜ੍ਹੇ ਤੇ ਤੇਜ 'ਤੇ ਹੋਈ ਛਿਤਰੌਲ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚੱਲੋ ਯਾਰ ਫੇਰ ਤਾਂ ਵਚਾਰੇ ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਿਆਈਏ। ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਰੂ ਦੇ ਘਰੇ ਚਲਦੇ ਆਂ। ਨੇੜੇ ਐ ਘਰ। ਫੇਰ ਤੇਜ ਕੇ ਵੀ ਜਾ ਈ ਆਮਾਂਗੇ।" ਬਾਬੇ ਗੰਡਾ ਸਿਉਂ ਦਾ ਕਿਹਾ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਥ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਤਾਂ ਬੁੜ੍ਹੇ ਤੇ ਤੇਜ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਤੁਰ ਪਏ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਸੱਥ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ।

AMAR MUSIC ACADEMY

INDIAN CLASSICAL LIGHT MUSIC, GURMAT SANGEET & TABLA

ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਤਬਲਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

Prof. Gurdev Singh Phull,
Prof. Amrik Singh Phull

To Learn Indian Classical, Light Music & Tabla

Free Lessons for Blind & Handicapped

604-599-4628, 778-898-5052 | 13376-80 Ave, Surrey

ਸਿਹਤ ਸੰਸਾਰ

ਐਲਰਜੀ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚੀਏ?

ਲੇਖਕ : ਸੇਤੂ ਜੈਨ

ਐਲਰਜੀ ਕਦੀ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਲਰਜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਜਾਂ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਸੈਕਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੀ-ਕਦੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਏਨੀ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਨ ਦੇ ਲਾਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਾਚਣਤੰਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਫੂਡ ਐਲਰਜੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਐਲਰਜਿਕ ਅਸਰ ਨੂੰ 'ਐਨੇਫਿਲੋਕਸਿਸ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਕ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਐਲਰਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਤ ਸਾਡੀ ਰੋਗ ਰੋਕੂ ਸਮਰੱਥਾ 'ਚ ਵਧੇਰੇ ਐਂਟੀਬਾਡੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਗ ਰੋਕੂ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਮਾਸਟ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਉਤੇਜਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿਸਟੇਮਾਈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਸਾਇਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੱਤ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਿਸਟਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਰਵਸ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਕਾਰਨ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਧੂੜ, ਧੂੰਏਂ, ਗੰਦਗੀ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਐਲਰਜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਐਲਰਜੀ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਘੱਟ ਅਸਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਮਰ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਘੱਟ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰੋ। ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਲੱਛਣ ਦੱਸ ਕੇ ਤੁਰੰਤ ਐਲਰਜੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਓ।

ਐਲਰਜੀ ਦਾ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਵੀ ਜਾਣ ਲਓ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਜਾਣੇ-ਅਨਜਾਣੇ 'ਚ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਇਲਾਜ ਹੋ ਸਕੇ।

ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ

- ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਐਲਰਜੀ ਦੇ ਲੱਛਣ ਦਿਸਣ ਤਾਂ ਨਮਕ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ 'ਚ ਨਾ ਤਰੋ।
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਚਮੜਾ 'ਤੇ ਮਾਸ਼ਚਰਾਈਜ਼ਿੰਗ ਕਰੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਕਰਦੇ ਰਹੋ।
- ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਖਾਰਸ਼ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਐਂਟੀ ਹਿਸਟੇਮਾਈਨ ਕਰੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਇਸ ਨਾਲ ਖਾਰਸ਼ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਕੇਲੇਮਾਈਨ ਲੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਧੂੜ-ਮਿੱਟੀ, ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਤੋਂ ਬਚੋ।
- ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕੁੱਤੇ, ਬਿੱਲੀ, ਖਰਗੋਸ਼ ਆਦਿ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਰੱਖੋ।
- ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਰੀਮ, ਲੋਸ਼ਨ, ਸਾਬਣ ਆਦਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਲਰਜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਬੰਦ ਕਰੋ।
- ਕੁੰਡਲ, ਟਾਪਸ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਗਹਿਣਿਆਂ 'ਚ ਨਿਕਲ ਧਾਤੂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਚਮੜੇ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਤੋਂ ਰੱਖੋ ਦੂਰ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਕੇ ਐਲਰਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਚਮੜੀ ਰੋਗ ਮਾਹਿਰ ਤੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੈੱਕਅੱਪ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਓ।

ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਦੰਦ

ਲੇਖਕ : ਮਨੂ ਭਾਰਦਵਾਜ

ਦੰਦ ਸਿਰਫ਼ ਸੁੰਦਰਤਾ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਕ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਬਲਕਿ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ, ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਰਾ ਜਿਹੀ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਬੜੀ ਘਾਤਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ 'ਚ ਸੜਨ, ਟੁੱਟ-ਭੱਜ, ਪਾਇਰੀਆ ਆਦਿ ਕੀਟਾਣੂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ, ਬਿਮਾਰੀ-ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਦਾਤਣ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਗ਼ਲਤ ਜਾਂ ਉਲਟੇ-ਸਿੱਧੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬੁਰਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਸੂੜੇ ਛਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਵੀ ਨਿਕਲਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਜ਼ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕੀਟਾਣੂਆਂ ਨੂੰ ਦੰਦਾਂ 'ਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹੀ ਕੀਟਾਣੂ ਪੇਟ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਈ ਘਾਤਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਫਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਰਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਫ਼ਾਈ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਭੋਜਨ ਦੇ ਕਣ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅੰਦਰ ਹੀ ਅੰਦਰ ਸੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਦਬੂ ਫੈਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜੀਭ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਦਾਤਣ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੰਜਨ ਜਾਂ ਲੂਣ ਨਾਲ ਉਂਗਲੀ ਰਾਹੀਂ ਦੰਦਾਂ ਅਤੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਿਸ਼ ਅਤੇ ਕਸਰਤ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ : ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਇੰਪਲਾਂਟ, ਬਲੀਚਿੰਗ, ਲੇਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸਮਾਈਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕਰ ਕੇ ਮਾਹਰ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਰੋਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ : ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜੜ੍ਹਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ-ਮਲਤ, ਉਲਟਾ-ਸਿੱਧਾ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿੱਠਾ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਗਰਮ ਜਾਂ ਠੰਢਾ ਨਾ ਖਾਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

ਫੁਰਤੀਲੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ

ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਘੱਟ ਸੌਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੋਟਾਪੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਹਾਜ਼ਮਾਤੰਤਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਉਹ ਤਾਜ਼ਗੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਜੋ ਸਹੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ 'ਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿਣਾ, ਚਿੰਤਾ, ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਘੱਟ ਸੌਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਹੋਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੋਟਾਪੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਦਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਫੁਰਤੀਲੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਸਿਰਫ ਡਾਈਟਿੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਸਹੀ ਅਤੇ ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦਿਮਾਗ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਿਆਰ

ਖੋਜੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ਼ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੋਜੀਆਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੀ ਸਕੈਨਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ 'ਡੋਪਾਮਾਈਨ' ਦਾ ਪੱਧਰ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਡੋਪਾਮਾਈਨ' ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਸਾਇਣ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਊਰਜਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਸਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ-ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਕਰੋ ਕਸਰਤ

ਲੇਖਕ : ਭਾਸ਼ਣਾ ਬਾਂਸਲ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਹਿਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹੀ ਮੰਨਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਹਾਰਮੋਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਰਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੌਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹਾਰਮੋਨ ਅਰਾਮਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਣ।

ਪਰ ਇਕ ਨਵੀਂ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬੇਝਿਜਕ ਕੋਈ ਕਸਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਇਕ ਗਰੁੱਪ 'ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕਸਰਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਸਿਰਫ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਸਗੋਂ ਸੌਣ ਸਮੇਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀ। ਮਾਹਿਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇਕਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਕਸਰਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗ਼ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਚਿੰਤਾ, ਤਣਾਅ ਆਦਿ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਚੰਗੀ ਨੀਂਦ ਹਾਸਿਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੰਢ ਵਾਲੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਸ਼ੂਗਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ 'ਚ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਟਿਊਬਰਸ ਜਾਂ ਗੰਢਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਲਗਮ ਅਤੇ ਆਲੂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸ਼ੂਗਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਫੀਲੋਯੇਨ ਨਾਮੀ ਟਾਕਸਿਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਚੂਹਿਆਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਖੋਜ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਚੂਹੇ ਨੂੰ ਇਸ ਟਾਨਿਕ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਕੇ ਟਾਇਪ-1 ਸ਼ੂਗਰ ਪਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਖੋਜ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ 'ਚ ਜੇਕਰ ਔਰਤ ਇਸ ਟਾਕਸਿਨ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੈਨਕ੍ਰੀਆਜ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਧੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਗੀ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਫਿਨਲੈਂਡ 'ਚ। ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੰਢਦਾਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਕਾਉਣ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਬੋਲ ਪੰਜਾਬੀ

ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉਪੰਜਾਬੀ?
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉਂ ਛੱਡਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਤੁਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁਲ ਪੰਜਾਬੀ।
ਆਉਣ ਵਾਲੀਤਾਰੀਖ਼ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਕੱਖਾਂ ਵਾਂਗ ਨਾ ਰੋਲੋ ਇਸ ਨੂੰ।
ਗੈਰਤ ਮੰਦੋ ਤੁਸੀ ਬੋਲੋ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਦਰ-ਦਰ ਤੇ ਕਿਉ ਧੱਕੇ ਪਏ ਖਾਉ।
ਰੂਹ ਦੇਜਦ ਹੈ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਚੜ੍ਹਦੇ-ਲਹਿੰਦੇ,ਪੂਰਬੋਂ-ਪੱਛਮ।
ਦੁਨੀਆਂ ਚੱਕਰ ਗੋਲ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਹੈ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ।
ਖੋਲ੍ਹਣ ਲੇਖਕ ਪੋਲ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਉੱਚਾ ਇਹਦਾ ਨਾਂ ਅਸੀਂ ਕਰਕੇ।
ਵਜਾਈਏ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਢੋਲ ਪੰਜਾਬੀ।
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?
ਸਭ ਬੋਲੀਆਂ ਹੀ ਵਧੀਆ ਭਾਵੇਂ।
'ਬੁੱਟਰ' ਹੈ ਅਨਮੋਲ ਪੰਜਾਬੀ
ਲੋਕੋ ਵੇ! ਕਿਉ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾਉ ਪੰਜਾਬੀ?

ਡਾ: ਸਤਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬੁੱਟਰ

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੈ ਆਈ।
ਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ।

ਕੀਤੇ ਕੌਲ ਕਰਾਰ ਸਭ ਭੁੱਲੇ,
ਦੌੜੀ ਜਾਂਦੇ ਪਹਿਲੇ ਬੁੱਲੇ,

ਦਿਨੇ ਚੈਨ ਰਾਤੀਂ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਵੇ,
ਡਰ ਈਡੀ ਦਾ ਜਾਵੇ ਸਤਾਈ।

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੈ ਆਈ।
ਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ।

ਵੱਡੇ ਦਿੱਗਜ ਲੀਡਰ ਢਹਿ ਗਏ,
ਮਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ,

ਅੱਗੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਦੌੜੇ,
ਜਿਹਦੀ ਜਿਹਦੀ ਰੇਲ ਬਣਾਈ।

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੈ ਆਈ।
ਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ।

ਵਿਕਦਾ ਰਿਹਾ ਜੇ ਇੰਝ ਹੀ ਲਾਣਾ,
ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੇ ਮਰ ਮੁੱਕ ਜਾਣਾ,

ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਨਤਾ ਸੁੱਕਣੇ ਪਾਈ।

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੈ ਆਈ।
ਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ।

ਸੋਚ ਸਮਝ ਸਭ ਵੋਟਾਂ ਪਾਈਏ,
ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਨੂੰ ਮੂੰਹ ਨਾ ਲਾਈਏ,

'ਪਸਨਾਵਾਲੀਆ' ਇਹ ਕਰਦੇ ਧੋਖਾ,
ਹਰ ਵਾਰੀ ਜਦ ਚੋਣ ਹੈ ਆਈ।

ਦਲ ਬਦਲੂਆਂ ਦੀ ਰੁੱਤ ਹੈ ਆਈ।
ਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾਈ।

ਲੇਖਕ : ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਪਸਨਾਵਾਲ
ਸੰਪਰਕ: 99150-33740

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ

ਓ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸ਼ਿੰਗਾਰਿਆ,
ਓ ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਪਿਆਰਿਆ।
ਹੇ ਰਿਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆ,
ਹੇ ਵੇਦ ਰਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆ!
ਹੈ ਮਿੱਠੇ ਸਾਦ ਮੁਰਾਦਿਆ,
ਮਨਮੋਹਨੇ ਸੁੱਧ ਸੁਭਾ ਦਿਆ।
ਪੰਜ ਵਹਿਣ ਵਗਾਵਣ ਵਾਲਿਆ।
ਦਸ ਗੁਰੂ ਖਿਡਾਵਣ ਵਾਲਿਆ।
ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਣਿਆ,
ਹੱਕ ਖ਼ਾਤਰ ਜਿੰਦ ਲੁਟਾਣਿਆ।
ਹੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਮੱਥਿਆ,
ਅਣਖੀ ਤੀਰਾਂ ਦੇ ਭੱਥਿਆ।
ਹੇ ਖੁਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਤਵਾਲਿਆ,
ਸਭਰਾਂਵਾਂ ਚਿਲੀਆਂ ਵਾਲਿਆ।
ਹੇ ਪ੍ਰੇਮ ਝਨਾਂ ਦਿਆ ਮਾਲਕਾ,
ਹੇ ਰਾਂਝਣ ਦਿਆ ਪਾਲਕਾ।
ਕੋਮਲ ਹੁਨਰਾਂ ਦਿਆ ਬਾਦਸ਼ਾਹ,
ਹੇ ਵਾਰਸ ਦਿਆ ਵਾਰਸਾ।
ਹੇ ਚੰਨਾ ਸ਼ਾਹ ਚਾਤਾਂ ਦਿਆ।
ਹੇ ਇੰਦਰਾ ਬਰਸਾਤ ਦਿਆਂ ।
ਹੇ ਘਟਾ ਝੁਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆ,
ਕੂਲ੍ਹਾਂ ਲਹਿਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆ।
ਹੇ ਮੋਰ ਨਚਾਵਣ ਵਾਲਿਆ,
ਪੰਛੀ ਪਰਚਾਵਣ ਵਾਲਿਆ।
ਕਿਰਸਾਨਾਂ ਦਿਆ ਸਹਾਰਿਆ।
ਉੱਚੇ ਇਕਬਾਲ ਪਿਆਰਿਆ।
ਮੈਂ ਇਕੋ ਗੱਲ ਹਾਂ ਭਾਲਦਾ,
ਮਹਿਰਮ ਕਰ ਆਪਣੇ ਹਾਲ ਦਾ ।

ਲੇਖਕ : ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੂਪ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੋਰ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ।
ਬੇਵਫ਼ਾ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਿਆ।
ਨਾ ਮਿਲੀਆਂ ਸਾਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀਆਂ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ,
ਕੋਈ ਹਨੇਰਿਆਂ ਦਾ ਹੋ ਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ।
ਪੱਥਰਾਂ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵੀ ਨਾ ਚੱਲੀ,
ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਤਿੜਕ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹਿ ਗਿਆ।
ਸ਼ਾਹਾਂ ਨੇ ਜਦ ਕੀਤੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਉੱਚੀਆਂ,
ਸੱਧਰਾਂ ਦਾ ਮਹਿਲ ਸਾਡਾ ਢਹਿ ਗਿਆ।
ਸਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਬੜਾ ਖ਼ੁਸ਼ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ,
ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬੋਝ ਦਿਲ ਤੋਂ ਲਹਿ ਗਿਆ।

ਲੇਖਕ : ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ
ਸੰਪਰਕ: 94630-24455

ਦਰ-ਦਰਵਾਜ਼ੇ

ਤੁਹਾਡੇ ਖ਼ਿਆਲ
ਇੰਨੇ ਵੀ ਅਵਾਰਾ ਨਾ ਹੋਣ
ਕਿ ਉਹ ਬੰਦ ਗਲੀ ਦੇ
ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ
ਹੀ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰੀ ਜਾਣ...
ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ
ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਪਿੱਛੇ
ਸੋਚਾਂ ਵੀ ਅਕਸਰ
ਬੌਣੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ,
ਪਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਲਣ-ਵਿਗਸਣ ਲਈ
ਅੰਬਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ...
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ
ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਗਲੀਆਂ
'ਚ ਅਕਸਰ ਨਵੀਨਤਾ
ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੀ ਹਵਾ ਆਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ...
ਸੋਚਾਂ ਅੰਦਰ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰਦੀ
ਵਕਤ-
ਮੁਹੱਬਤੀ ਝਾਤੀਆਂ ਮਾਰਦਾ
ਖ਼ਿਆਲ ਉੱਚੇ ਕਰੀਏ
ਅੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਟਾਕੀਆਂ
ਆਪੇ ਹੀ ਲੱਗ ਹੀ ਜਾਣਗੀਆਂ...!

ਲੇਖਕ : ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਵਿਰਕ
ਸੰਪਰਕ: 73470-94800

ਦਲ ਬਦਲੂ

ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਚੌਧਰੀ ਹੋ 'ਕੱਠੇ,
ਬਿਨਾਂ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਾਈ ਫ਼ਤੂਰ ਗਏ।
ਵੇਂਹਦੇ ਰਹਿ ਗਏ ਖੜ੍ਹੇ ਪੱਤਣਾਂ 'ਤੇ,
ਸਾਥੀ ਝਾੜੂ ਦੇ ਲੰਘ ਦੂਰ ਗਏ।

ਰਹੀ ਗੱਲ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੱਸ ਉਦੋਂ,
ਦਾਣੇ ਪੱਕ ਕੇ ਮਾਰ ਢੰਗੂਰ ਗਏ
ਡਿੱਗਦੇ ਢਹਿੰਦਿਆਂ ਖੱਬਾ ਵੇਖ ਸੱਜਾ,
ਰਲ਼ ਚਿੱਟਿਆਂ 'ਚ ਹੋ ਭਰਪੂਰ ਗਏ।

ਡੰਗੇ ਸੱਪ ਦੇ ਡਰਨ ਰੱਸੀਆਂ ਤੋਂ,
ਡਰਦੇ ਹਾਰ ਤੋਂ ਹੋ ਚਕਨਾ ਚੂਰ ਗਏ।
ਬਾਣਾ ਬਦਲ ਸਿਆਸੀ ਲਿਆ ਭਾਵੇਂ,
ਟਪੂਸੀਆਂ ਮਾਰਨੇ ਬਣ ਲੰਗੂਰ ਗਏ।

ਮੇਲੇ ਵੇਖ ਵੇਖ ਚੌਦੇਂ ਮੱਸਿਆ ਦੇ,
ਆਖਰ ਪੰਜੇ ਦੀ ਫੱਕ ਧੂੜ ਗਏ।
ਗੁੱਝੀ ਰਹੀ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੱਲ 'ਭਗਤਾ',
ਨਿੱਕਲ ਚੁੱਲ੍ਹਿਉਂ ਫਸ ਵਿੱਚ ਤੰਦੂਰ ਗਏ।

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
1-604-751-1113

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਜੇਕਰ ਏਥੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ
ਫੇਰ ਉਡਾਰੀ ਲੰਬੀ ਭਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਜਾਲ਼ ਉਡਾ ਲੈ ਜਾਂਦੇ, ਤੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਣਾ
ਏਕਾ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਜਦ ਹਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਡਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਵੜਨਾ ਪੈਂਦਾ
ਆਈ ਉੱਤੇ ਆਏ ਡਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਸਮਝ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੂੰ ਜੇ ਇਹ ਪੂਰਾ ਜਾਂਦੇ
ਤੀਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅੰਡੇ ਧਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਖੰਭਾਂ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਜੇ ਕਰਦੇ
ਇਹ ਤੁਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ, ਤਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਜੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ, ਫਿਰ ਉਸ ਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ
ਛੇਤੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਦੇ ਕਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।
ਸ਼ਾਂਤ ਚਾਰ ਚੁਫ਼ੇਰਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਖੜਕਾ ਦੜਕਾ ਬਹੁਤਾ ਜਰਦੇ ਨਾ ਪਰਿੰਦੇ।

ਲੇਖਕ : ਜਗਜੀਤ ਗੁਰਮ
ਸੰਪਰਕ: 99152-64836

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਮੁਸ਼ੱਕਤ ਕੀਤੀ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ ਪਾ ਲਿਆ ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਨੂੰ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਹਿ ਬੱਸ ਗੱਲੀਂ ਟੇਕ ਰੱਖੀ,
ਉਹ ਤੁਰ ਗਏ ਨੇ ਸਭ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ।

ਮੋਹ ਮੁਹਬੱਤ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ,
ਅੱਖੀਆਂ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰ ਲਈਆਂ।
ਉਹ ਕਦ ਵਲਗਣ ਦੇ ਕੈਦੀ ਨੇ ਬਣਦੇ,
ਦੇਰ ਨਾ ਲਾਈ ਤੋੜਣ ਲਈ ਸੰਗਲਾਂ ਨੂੰ।

ਜਿਹੜੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣ ਕੇ ਤੁਰ ਪਏ ਨੇ,
ਬਿਖੜੇ ਪੈਂਡੇ, ਰਾਹੀ ਵਾਟਾਂ ਲੰਬੀਆਂ ਦੇ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨ੍ਹੀਂ ਰੋੜਾ ਮੰਨਿਆ,
ਤਿੱਥ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਲਾਂ ਨੂੰ।

'ਬੁੱਕਣਵਾਲ' ਕੁਝ ਕਰ ਲੈ ਤਹੱਈਆ,
ਕੁਝ ਇੱਥੇ ਹੀ ਚੰਗਾ ਕਰ ਜਾਵਣ ਦਾ।
ਹੱਥਾਂ ਦੇ ਅੱਟਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਕੋਈ ਕੋਈ,
ਲੋਕੀ ਤਾਂ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਨੇ ਗੰਦਲਾਂ ਨੂੰ।

ਨਾਇਬ ਬੁੱਕਣਵਾਲ
ਸੰਪਰਕ: 94176-61708

ਦੇਸਾਂ ਵਾਲਿਓ

ਦੇਸਾਂ ਵਾਲਿਓ ਅਪਣੇ ਦੇਸ ਅੰਦਰ,
ਅਸੀਂ ਆਏ ਆਂ ਵਾਂਗ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੇ।
ਘਰਾਂ ਵਾਲਿਓ ਅਪਣੇ ਘਰ ਅੰਦਰ,
ਅਸੀਂ ਆਏ ਆਂ ਵਾਂਗ ਪਰਾਹੁਣਿਆਂ ਦੇ।

ਦਿਲਾਂ ਵਾਲਿਓ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ ਟੁੱਟ ਗਏ,
ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦੇ ਨੇ ਹੜ੍ਹ ਸੱਧਰਾਂ ਦੇ।
ਕਿਸੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ ਕੱਲੜੇ ਰੁੱਖ ਵਾਂਙੂੰ,
ਧੁੱਪਾਂ ਛਾਵਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਡੋਲਨਾ ਵਾਂ।

ਅਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਲੱਭਨਾ ਵਾਂ,
ਭੈਣਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਟੋਲ੍ਹਨਾ ਵਾਂ।
ਤੁਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਵਾਲੇ , ਤੁਸੀਂ ਘਰਾਂ ਵਾਲੇ ,
ਅਸੀਂ ਬੇਘਰੇ , ਅਸੀਂ ਪਰਦੇਸੀ ।

ਤੁਸੀਂ ਹੱਸ ਕੇ ਸੀਨੇ ਨਾਲ ਲਾ ਲੀਤਾ,
ਅਸਾਂ ਰੋ ਕੇ ਅੱਖ ਪਰਚਾ ਲੀਤੀ।
ਤਾਰੇ ਬੁਝੇ ਹੋਏ ਫੇਰ ਇਕ ਵਾਰ ਚਮਕੇ ,
ਜਿਹਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਆਸ ਪੁੱਗੀ।

ਜੀਵੇ ਸ਼ਹਿਰ ਮੇਰਾ, ਜੀਵਣ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਲੇ ,
ਅਸੀਂ ਆਏ ਦੁਆਵਾਂ ਇਹ ਦੇ ਚੱਲੇ।
ਚਾਰੇ ਕੰਨੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਵੇਖ ਖਾਲੀ,
ਅਸੀਂ ਨਾਲ ਨਾਹੀਂ ਕੁਝ ਲੈ ਚੱਲੇ।

ਏਸ ਮਿੱਟ ਦੀ ਕੁੱਖ 'ਚ ਮਾਂ ਮੇਰੀ,
ਸੁੱਤੀ ਪਈ ਹੈ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਹੂਕ ਬਣ ਕੇ ।
ਏਸ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਹੋਏ ਨੀਰ ਮੇਰੇ,
ਏਥੇ ਆਸ ਤੜਫੀ ਮੇਰੀ ਹੂਕ ਬਣ ਕੇ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਵਾਂ 'ਚ ਖੇਡਦੇ ਸਾਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧਾਂ ਨਾਲ ਲਗ ਕੇ ਰੋ ਲਈਏ।
ਦੁੱਖਾਂ ਦਰਦਾਂ ਦੇ ਹਾਲੜੇ ਫੋਲ ਕੇ ਤੇ ,
ਦੁਖੀ ਕਰ ਲਈਏ ਦੁਖੀ ਹੋ ਲਈਏ।

ਐਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚਿਆਂ ਦੇ,
ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਨਮਾਣੇ ਸਾਂ ਫੁੱਲ ਯਾਰੋ।
ਐਸ ਆਲ੍ਹਣਿਉਂ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ ਬੋਟ ਅਸੀਂ,
ਕੋਈ ਚੁੱਕੇ ਨ ਕੱਖਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਯਾਰੋ।

ਅੱਧਾ ਦਿਲ ਸਾਡਾ ਏਥੇ ਤੜਫਦਾ ਏ,
ਅੱਧਾ ਦਿਲ ਗਿਆ ਉੱਥੇ ਰੁਲ ਯਾਰੋ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਵਾਂ 'ਚ ਧੜਕਦੇ ਸਾਂ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹਵਾਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋ ਗਏ।
ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਇਨਸਾਨ ਤੇ ਕੀ ਬਣਦੇ,
ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਹੋ ਗਏ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋ ਗਏ।

ਲੇਖਕ : ਅਹਿਮਦ ਰਾਹੀ

ਪਹਿਰੇਦਾਰ

ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਹੋਵੇ,
ਓਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਜੀ।

ਬੁੱਧ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਕਾਇਆ ਅੰਦਰ,
ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਜੀ।

ਆਪਣੇ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖੀਏ ਇਸ ਨੂੰ,
ਬਣਕੇ ਰਹੀਏ ਸਭ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਜੀ।

ਜਿਸ ਨੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ,
ਉਹ ਤਾਂ ਬਣ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸਰਦਾਰ ਜੀ।

ਸਦਾ ਸੋਚ ਆਪਣੀ ਨੂੰ ਉੱਚੀ ਰੱਖੀਏ,
ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਚਾਰ ਜੀ।

ਫਿਰ ਦੇਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕੰਚਨ ਵਰਗੀ,
ਆਉਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਖ਼ੂਬ ਬਹਾਰ ਜੀ।

'ਅਟਵਾਲ' ਤੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਝ ਕਰ ਲੈ,
ਵੇਖੀਂ ਹੋ ਨਾ ਜਾਵੀਂ ਕਿਤੇ ਲਾਚਾਰ ਜੀ।

ਕਰਨੈਲ ਅਟਵਾਲ
ਸੰਪਰਕ: 75082-75052

ਓਹਦੇ ਦੇਸ਼

ਲੈ ਕੇ ਘਸਮੈਲ਼ਾ ਜਿਹਾ ਖੇਸ
ਤੁਰਿਆਂ ਜਾਵਾਂ ਓਹਦੇ ਦੇਸ਼ ।
ਜਟਾਵਾਂ ਬਣੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੇਸ ।
ਉਹਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾ ਆਵੇ ਭੇਸ ।

ਉਹ ਤਾਂ ਮਹਿਕੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾਵਾਂ।
ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਿੰਦਾ ਇਹੀ ਦੁਆਵਾਂ ।
ਜਿੱਧਰ ਵੀ ਮੈਂ ਤੁਰਿਆ ਜਾਵਾਂ।
ਹੋਵਣ ਸੱਜਣ ਦੀਆਂ ਉਹ ਰਾਹਵਾਂ।

ਮੈਂ ਤਾਂ ਵਾਂਗ ਫਕੀਰਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ।
ਉਹਦੀ ਮੌਜ 'ਚ ਉੱਠਦਾ ਬਹਿੰਦਾ।
ਮੈਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ।
ਕਾਹਤੋਂ ਦਰਦ ਜੁਦਾਈਆਂ ਸਹਿੰਦਾ।

ਉਹਦੇ ਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਨੀਂ ਸਰਦਾ ।
ਹੁਣੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਐ ਘਰ ਦਾ ।
ਬੂਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਐ ਦਰ ਦਾ ।
ਅਰਜ਼ਾ ਦਿਲ ਪਿਆ ਐ ਮਰਦਾ ।

ਪਹਿਲਾਂ ਨੱਕ ਬੁੱਲ੍ਹ ਜਿਹਾ ਵਟਾਇਆ ।
ਆਹ ਤਾਂ ਮੰਗਣ ਫੱਕਰ ਆਇਆ ।
ਮੇਰੀ ਝੋਲੀ ਆਟਾ ਪਾਇਆ ।
ਫਿਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੁਸਕਾਇਆ ।

ਓਦੋਂ ਗੀਤ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗਾਈਏ ।
ਜਦ ਵੀ ਸੱਜਣ ਮੂਹਰੇ ਆਈਏ ।
ਉਹਦੀ ਖੈਰ 'ਚ ਮਿਲ ਗਈ ਮੁਕਤੀ ।
ਕਿਉਂ ਨਾ ਐਥੇ ਈ ਮਰ ਜਾਈਏ ।

ਲੇਖਕ : ਅਰਜ਼ਪ੍ਰੀਤ

ਦੋਹੇ

ਖਾਂਦੇ ਮੇਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ,
ਅਫਸਰ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰ।
ਲੁੱਟ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਲੈ ਗਏ,
ਕੁਝ ਨੇਤਾ ਜੋ ਚੋਰ।

ਜਿੱਥੇ ਹੱਕਾਂ ਵਾਸਤੇ,
ਰੁਲਦੇ ਨੇ ਕਿਰਸਾਨ।
ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕੀਂ ਆਖਦੇ,
ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਮਹਾਨ।

ਮਿਲਦਾ ਨਹੀਂ ਗ਼ਰੀਬ ਦੇ,
ਸੱਚ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼।
ਹੋਵਣ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਤਾਂ,
ਕਤਲ ਕੇਸ ਵੀ ਮਾਫ਼।

ਸੋਚ ਸੋਚ ਭਰ ਜਾਵਦੀਂ,
ਕਈ ਵਾਰ ਏ ਅੱਖ।
ਜਾਤ-ਪਾਤ ਤੇ ਧਰਮ ਨੇ,
ਕਰ 'ਤਾ ਬੰਦਾ ਵੱਖ।

ਆਖਾਂ ਮੈਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ,
ਪਾ ਚਿੱਟੇ ਨੂੰ ਠੱਲ।
ਸੁਣ ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਕੀਰਨੇ,
ਪੈਣ ਕਾਲਜੇ ਸੱਲ।

ਸਾਧ ਪਖੰਡੀ ਬਾਬਿਆਂ,
ਲੁੱਟ ਲਏ ਨੇ ਲੋਕ।
ਕਾਮੇ ਭੁੱਖੇ ਮਰ ਰਹੇ,
ਖਾਂਦੇ ਵਿਹਲੜ ਬੋਕ।

ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦਾ,
ਨਹੀਂ ਕਰੀਦਾ ਵਹਿਮ।
'ਗੋਸਲ' ਗਊ ਗ਼ਰੀਬ 'ਤੇ,
ਸਿੱਖ ਤੂੰ ਕਰਨਾ ਰਹਿਮ।

ਲਿਖਤ : ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਗੋਸਲ
ਸੰਪਰਕ: 97796-96042

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਵਕਤ ਬਿਤਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ

ਲੇਖਕ : ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ
ਮੋਬਾਈਲ : 97791-18066

ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਧਣ-ਫੁਲਣ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਿੰਨੀ ਸਾਹ, ਖਾਣੇ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਓਨੀ ਹੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਪਣੱਤ ਪਿਆਰ, ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣਿਆਂ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ, ਪਰਵਾਹ, ਫਿਕਰ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਾਸੇ-ਠੱਠੇ, ਰੁੱਸਣਾ ਮਨਾਉਣਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਤਾਜ਼ਗੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਿਥੇ ਸਹਿਮੇ ਹੋਏ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ ਦੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਧੜਕਣਾਂ ਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਉਥੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰੀ ਬੈਠਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜੀਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਜੀਊਣ ਦੇ ਢੰਗ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਾਡੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਨਸਾਨੀ ਸੁਭਾਅ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ, ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌੜ ਵਿਚ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕੁਝ ਛੱਡੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਲੰਘੇ ਤੋਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ, ਖਾਣਾ ਨਾ ਖਾਣ, ਮੋਬਾਈਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤਣ ਆਦਿ ਆਦਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀ ਆਖ਼ਰੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਬੱਚੇ-ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੱਤ ਦੀ ਪਈ ਘਾਟ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸੁਖਦ ਤੇ ਐਸ਼ੋ-ਆਰਾਮ ਲਈ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖਿਆਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮਾਪੇ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਵਿਚ, ਬੱਚੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ, ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਖਾ ਸਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣਿਆਂ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ। ਅੱਜ ਬਹੁਤਾਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਇਸੇ ਰੂਟੀਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੈਠ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ, ਹਾਸੇ ਠੱਠੇ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ, ਇਕ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ, ਸਮਝਣਾ ਆਦਿ ਸਭ ਪਿੱਛੇ ਛੁੱਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਾਥ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗ਼ਲਤ ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਨਾਲ ਤਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਪਰ ਜਿਸ ਪੀੜਾ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਮਨ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਸ, ਚਿੰਤਾਤੁਰ, ਮੁਰਝਾਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਤੋਂ ਰੌਣਕਾਂ ਉੱਡੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇੱਛਾਵਾਂ ਰੱਖ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਬਸ ਨਤੀਜੇ ਮੰਗੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬੋਝ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਉਦਾਸ, ਚਿੜਚਿੜੇ ਅਤੇ ਨਾਖ਼ੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਲਗਦੇ ਹਨ।

ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਜੋ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਇਕ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਗੇ? ਇਕ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਚੰਗੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਉਹ ਸਮਾਜ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਲਈ ਸੋਚ ਸਕਣ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਲੋੜ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਫਰੋਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਰਝਾਏ ਚਿਹਰਿਆਂ ਦੀ ਰੰਗਤ ਵਾਪਿਸ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣੱਤ ਨਾਲ ਪਾਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾਈ ਜਾਵੇ ਤੇ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਵਚ ਬਣ ਕੇ ਨਾਲ ਖੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ।

ਜਦੋਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਜਾਓ

ਲੇਖਕ : ਅੰਜਲੀ ਗੰਗਲ

ਸਾਲ ਭਰ ਦੇ ਕੰਮ, ਥਕਾਵਟ, ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੇਪਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਬਜ਼ੁਰਗ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਖ਼ੁਆਹਿਸ਼, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਜਾਂ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮਨ ਵਿਚ ਅਨੇਕ ਉਮੰਗਾਂ ਜਗਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕਿਤੇ ਵੀ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸ ਵਾਹਨ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਠੀਕ ਰਹੇਗਾ, ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਓ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਟਿਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾ ਲਓ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਲੰਮੀ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਰਹਿ ਜਾਓ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇ।

ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਉਸ ਥਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪਤਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਸਕੋ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਦਿਖਾਈ ਨਾ ਦੇਵੋ। ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਲਓ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ ਭੁੱਲ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਜਾਂ ਬੱਸ ਲਈ ਸਭ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖ਼ਰੀਦਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪੈਸਾ ਵੀ ਵਿਅਰਥ ਖ਼ਰਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੀਜ਼ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ।

ਰੇਲ ਗੱਡੀ/ਬੱਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਾਮਾਨ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦੇ ਰਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਰਸਤੇ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਵਾਈਆਂ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਖ ਲਓ ਜਿਵੇਂ ਸਿਰ ਦਰਦ, ਜ਼ੁਕਾਮ, ਪੇਟ ਦਰਦ, ਉਲਟੀ, ਦਸਤ ਤੇ ਬੁਖ਼ਾਰ ਹੋਣਾ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ। ਹਰ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਲ ਡਾਕਟਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਸੋ ਦੁਖਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਸਫ਼ਰ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣੇ ਪਾ ਕੇ ਜਾਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਹਲਕਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੋਗੇ ਹੀ, ਨਾਲ ਹੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਸੋ-ਹੀਣਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ।

ਜਿਥੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ, ਜੇਕਰ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਰੁਕਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਥੇ ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਹਾਰ ਇਕ ਮਹਿਮਾਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਦਦ ਤੇ ਅਪਣੱਤ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਜਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇ। ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮਕਾਰ ਵਿਚ ਹੱਥ ਵੰਡਾਓ ਅਤੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਲਈ ਕਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਯਾਤਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਧਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ, ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਂਦੇ, ਦਿਲ ਵਿਚ ਮਿੱਠੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਓਗੇ ਅਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਮਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸੁਣਾਓਗੇ।

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਤਹਿਜ਼ੀਬ

ਲੇਖਕ : ਨਰੇਂਦਰ ਦੇਵਾਂਗਨ

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣਾ ਸਧਾਰਨ ਜਿਹੀ ਗੱਲ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਦੋਂ ਕਰਾਓ

ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ 'ਚ ਕੋਈ ਸਹੇਲੀ ਆਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾਨ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਸਹੇਲੀ ਦੀ ਉਸ ਮਹਿਮਾਨ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਾਓ।

ਘਰ ਵਿਚ ਮਿੰਨੀ ਪਾਰਟੀ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਕਰਾਓ।

ਜੇਕਰ ਘਰ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾਨ ਰਹਿਣ ਆਏ ਹੋਣ ਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਚਾਣ ਕਰਾਓ ਤਾਂ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਣ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਸਕਣ।

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਵਾਓ, ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ੌਕ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਹਿਚਕਚਾਹਟ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹੂਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਿਲਵਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਅੰਗਪੂਰਨ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਖ਼ਾਲੀ ਹੱਥ ਨਾ ਜਾਓ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਫੁੱਲਾਂ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਤੁਹਾਡੇ ਸੁੰਦਰ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਹਾਵਾਂ-ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਵੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਕਰੋ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਲ ਨਾ ਪੁੱਛੋ।

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਘਰ-ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ, ਬੱਚੇ, ਸੱਸ-ਨੂੰਹ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾ ਛੇੜੋ।

ਸਧਾਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਫਿਲਮ, ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਦੇਸ਼-ਵਿਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਆਦਿ। ਸਾੜ੍ਹੀ, ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਹਲਕੀ-ਫੁਲਕੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਾ ਕਰੋ।

ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚੋ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਕਰੋ।

ਆਪਣੀ ਅਮੀਰੀ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਉੱਪਰ ਉਲਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲਾ ਹੀਣ-ਭਾਵਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝੇ।

ਘੱਟ ਬੋਲੋ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਣੋ। ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਤੋਂ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦਾ ਲਓਗੇ ਹੀ, ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਦਾ ਲਓ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਣ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀ ਟਿਊਨਿੰਗ ਚੰਗੀ ਬੈਠ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਫੋਨ/ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਲਓ ਤਾਂ ਕਿ ਦੋਸਤੀ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਗੇ ਵੀ ਚੱਲੇ।

CLASSIFIEDS & MATRIMONIALS

BRIDE WANTED

Canadian-born, Vegetarian, Jatt Sikh boy. 30 years old. Medical Professional; currently working at Vancouver Coastal Health. Seeking a match with a girl from a Gursikh family who is also Canadian-born and Vegetarian. Please call 778-709-9910

....

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 32 ਸਾਲਾ 6 ਫੁੱਟ ਸਰਦਾਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 5.5 ਕੱਦ ਵਾਲੀ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : 403 422 1833, 604 441 2723 AP 17-04

....

ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਟਲ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਉਮਰ 26 ਸਾਲ ਅਤੇ 24 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਪੀ. ਆਰ. ਜਾਂ ਸਟੂਡੈਂਟ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ : 604-300-5066 AP 13-02

....

Professionally qualified match from decent Sikh family for our son 30, 5'10 "turboned boy, federal government job. He is chattered Professional Accountantand working in B.C. caste no bar. Whattsapp the biodata with picture to Dr.Sidhu 7788290991. AP 18-07

....

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ,ਉਮਰ 29 ਸਾਲ,ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਲੜਕਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਹੈ,ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਕੁੜੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : (778) 321-5911, 7782886015 AP 06-12

BRIDE WANTED

ਜੌਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਪੜਿਆ ਲਿਖਿਆ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕਾ, ਚੰਗੀ ਜੌਬ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਲਈ ਲੜਕੀ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 778-987-8644 RS- 9-01

....

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਉੱਪਲ ਸਿੱਖ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ ਕੱਦ ਪੰਜ ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 35 ਸਾਲ ਹੋਵੇ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 1 (403) 399-5130 AP 04-04

GROOM WANTED

A Jatt Sikh family is looking for a match for their daughter. She is born and raised in Canada. She is 29 years old and is 5'3" tall. She is a Chartered Professional Accountant (CPA). Looking for a Canadian born potential match in Surrey, BC. Boy should be well educated and family oriented, CPA preferred. Please do not call from proposals outside of the area. Please contact us at (778) 246-2491. RS- 14-09

BASEMENT FOR RENT

ਸਰੀ ਵਿਚ 140 ਅਤੇ 59 Ave ਵਿਚ 2 ਰੂਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬੇਸਮੈਂਟ ਹੁਣ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਲਈ 2 ਜਾਂ 3 ਕੁੜੀਆਂ ਰਲਮਿਲ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਤੇ ਲਾਂਡਰੀ ਵਿਚ ਹੈ। 2 washroom... ਕਿਰਾਇਆ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ। 2 ਪਾਸੇ ਬੱਸਸਟਾਪ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਹੈ। ਫੈਮਲੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ : 604-616-2171 RS- 05-12

ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਬਦਲਣਗੇ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ 'ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ'

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ਼ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੀਆਂ 25 ਕਮੇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਖਿੱਚ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾ ਸਕੇਗੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਾਊਸ ਲੀਡਰ ਸਟੀਵਨ ਮੈਕਕਿਨਨ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 'ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਆਰਡਰਜ਼' (ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ।

ਕਮੇਟੀਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੰਭੀਰ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਫ੍ਰੈਂਕੋਇਸ-ਫਿਲਿਪ ਸ਼ੈਂਪੇਨ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ (conflict-of-interest) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲਿਬਰਲ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਨੈਤਿਕਤਾ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ 17 ਘੰਟੇ ਲੰਬੀ ਫਿਲੀਬਸਟਰ (ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ) ਕੀਤੀ। ਹੁਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਂਚਾਂ ਨੂੰ ਸੌਖਿਆਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕੇਗੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾ ਸਕੇਗੀ।

ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ 'ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਘਾਣ' ਅਤੇ 'ਸੱਤਾ ਦੀ ਭੁੱਖ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਆਪਣੀ ਬਹੁਮਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੇ ਘੁਟਾਲਿਆਂ, ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਫਾਲਤੂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਅਨੁਸਾਰ 1867 ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਪਰੰਪਰਾ ਮੁਤਾਬਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗਾੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ 7 ਲਿਬਰਲ, 4 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਅਤੇ 1 ਬਲਾਕ ਕਿਊਬੇਕੋਇਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 4 ਲਿਬਰਲ, 4 ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਅਤੇ 1 ਬਲਾਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮਨੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਲਿਬਰਲ ਮੈਂਬਰ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਸੰਭਾਲ ਲੈਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਿਬਰਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸੀਟਾਂ 171 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 174 ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸਟੀਵਨ ਮੈਕਕਿਨਨ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੱਖ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਗੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਬੀਸੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਵਿਰੋਧ, 10,000 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਟੈਕਸਪੇਅਰਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (CTF) ਦੇ ਕਾਰਸਨ ਬਿੰਦਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ 10,000 ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੌਂਪੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 'ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ' (FOI) ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਿੰਦਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਸੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜ ਵਿਧਾਇਕ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਬਿੰਦਾ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਨਤਾ ਦੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰੀ ਵਾਜਬ ਹੈ।

ਬਿੱਲ 9, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਫ੍ਰੀਡਮ ਆਫ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਅਮੈਂਡਮੈਂਟ ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਿੰਦਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਸਾਡੇ ਜਾਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਕਈ ਵੱਡੇ ਖਰਚਾ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਨੇ ਟੈਕਸਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਭਰੋਸਾ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨਾਗਰਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੰਤਰੀ ਡਾਇਨਾ ਗਿਬਸਨ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ 'ਵਿਹਾਰਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ' ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਲਚਕਤਾ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਗਲਤ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਬੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਈਕਲ ਹਾਰਵੇ ਨੇ ਵੀ ਬਿੱਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਵੇਗੀ।

ਪਰ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਹਾਮੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਇਹਨਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਹਨ। ਬੀਸੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਦੀ ਆਲੋਚਕ ਜੋਡੀ ਟੂਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੋਧ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿੱਲ 9 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿੱਲ ਦੂਜੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਵੋਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਲਗਦਾ ਮਣੀਪੁਰ, ਨਸਲੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦੀ ਦਰਦਨਾਕ ਦਾਸਤਾਨ

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ ਮਣੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਸਾਧਾਰਨ ਸ਼ਾਂਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭਿਆਨਕ ਹਿੰਸਾ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਾਜ਼ਾ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਚਿੰਗਾਰੀ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇੱਕ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਭੜਕੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਮਿਆਨਮਾਰ ਦੇ ਨਾਲ 400 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸਰਹੱਦ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਹ ਰਾਜ ਹੁਣ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ ਮੈਤੇਈ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਈਸਾਈ ਕੁਕੀ-ਜ਼ੋ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਹਿੰਸਾ ਉਸ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਘਰੇਲੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖ਼ੂਨੀ ਅਧਿਆਇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਣੀਪੁਰ ਦੇ ਬਿਸ਼ਨੂਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਤ੍ਰੋਂਗਲਾਓਬੀ ਅਵਾਂਗ ਲੇਈਕਾਈ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਧਮਾਕੇ ਵਿੱਚ 5 ਅਤੇ 6 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਦੋ ਮੈਤੇਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ (BSF) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਪਾਹੀ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਮੈਤੇਈ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਹਮਲੇ ਲਈ ਕੁਕੀ ਲੜਾਕੂਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੁਕੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿੰਡ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਭੰਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 7 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੈਂਕੜੇ ਮਰਦ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ

ਨੌਜਵਾਨ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈਆਂ ਝੜਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਟੈਂਕਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਿਸ਼ਨੂਪੁਰ ਨੂੰ ਕੁਕੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲੇ ਚੂਰਾਚਾਂਦਪੁਰ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਮੁੱਖ ਸੜਕ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਉਖਰੁਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਮਾਰਗ 'ਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ 'ਤੇ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਿਪਾਹੀ ਸਮੇਤ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮਣੀਪੁਰ ਦੀ ਇਸ ਅੱਗ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਿਕ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਹਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਰਿਆਸਤ ਸੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੈਤੇਈ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਇੰਫਾਲ ਵਿੱਚ ਦਬਦਬਾ ਰੱਖਦਾ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕੁਕੀ ਅਤੇ ਨਾਗਾ ਭਾਈਚਾਰੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 'ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬ' (ST) ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲਿਆ। ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਅਸਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 2023 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਮਣੀਪੁਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਤੇਈ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਐਸ.ਟੀ. ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਵੱਲ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਕੁਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਡਰ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੱਕ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਸਲੀ ਝੜਪਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਐਨ. ਬੀਰੇਨ ਸਿੰਘ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਕੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ' ਅਤੇ 'ਨਸ਼ਾ-ਅੱਤਵਾਦੀ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ 260 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ 60,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਰਾਹਤ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਬੀਰੇਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਮੁਸਤਫ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਯੁਮਨਮ ਖੇਮਚੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਵੀ ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਣੀਪੁਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਣੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ 'ਗੋਲਡਨ ਟ੍ਰੈਂਗਲ' ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਮਿਆਨਮਾਰ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈਰੋਇਨ ਅਤੇ ਅਫੀਮ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਗਲਿਆਰਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦੀਪ ਫਾਂਜੌਬਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਅਨਸਰ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਰਾਜਕਤਾ ਬਣੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸਮਰਾਟ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਟਕਰਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਜ ਮਣੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੇਂਦਰੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ ਦੀਆਂ 250 ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ, ਜੋ ਮਣੀਪੁਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੌਜੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ 'ਬਫਰ ਜ਼ੋਨ' ਨੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬੀਜ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤ ਇਹਨਾਂ ਖਤਰਨਾਕ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੱਪ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗ ਗਏ ਹਨ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਣੀਪੁਰ ਦੀ ਇਸ ਖ਼ੂਨੀ ਦਾਸਤਾਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੱਲ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ।

ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਮਣੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਤਰਸ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਰਾਜਕਤਾ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨਸਰ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਇਸ ਸੁੰਦਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਅੱਗ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

Important Contacts

EMERGENCY

Fire | Police | Ambulance
911

Occupational First Aid
(Vancouver Campus)
604-822-4444

UBC Hospital Urgent Care
(8:00 a.m. – 10:00 p.m.)
604-822-7662

Poison Control Centre
604-682-5050

Campus Security
604-822-2222

NON-EMERGENCY

Access & Diversity
604-822-5844

Ambulance (E-Comm)
604-872-5151

AMS Sexual Assault Support Centre
604-827-5180

Building Operations Call Centre
604-822-2173

Employee & Family Assistance Plan
1-800-387-4765

Counselling Services (Students)
604-822-3811

Equity & Inclusion Office
604-822-6353

Fire Department (Fire Prevention)
311

Office of the Ombudsperson for Students
604-822-6149

RCMP – University Detachment
604-224-1322

Safety & Risk Services
604-822-2029

Student Health Services
604-822-7011

SIKH GURDWARAS

Khalsa Diwan Society, New Westminster, BC
604-759-2691

Khalsa Diwan Society, Vancouver
(604) 568-9500, (604) 324-2010

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara
604-590-3232

Gurdwara Sahib Brookside
604-502-0602

Gurdwara Kalgidhar Darbar
604-504-5530

BC Khalsa Darbar Society
604-325-2290

Guru Nanak Sikh Gurdwara
604-598-1300

Akali Singh Sikh Society
604-254-3572

ਦੁਰਲੱਭ ਬੀਮਾਰੀ SPG4 ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਮਾਸੂਮ ਗੁਰਮੋਹ

ਮੈਕਗਿੱਲ ਅਤੇ ਬਰਕਲੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਮੋਹ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਸਟਾਲਿਨ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਔਖੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 3 ਸਾਲ ਦਾ ਮਾਸੂਮ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਮੋਹ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਦੁਰਲੱਭ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਜੈਨੇਟਿਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਗੁਰਮੋਹ ਦੇ ਪਿਤਾ ਡਾਕਟਰ ਸਟਾਲਿਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੀੜਾ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਸਪੈਸਟਿਕ ਪੈਰਾਪਲੇਜੀਆ ਟਾਈਪ 4 (SPG4) ਨਾਮਕ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰਮੋਹ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਡਾਕਟਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬੇਟਾ ਬਿਲਕੁਲ ਆਮ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੁਰਮੋਹ 1 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਇਆ, ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ-ਫਿਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮੁੱਢਲੇ ਟੈਸਟ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਆਏ ਸਨ। ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਟੈਸਟਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਸ਼ੱਕ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਗੁਰਮੋਹ ਨੂੰ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਟੈਸਟਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਪੈਸਟਿਕ ਪੈਰਾਪਲੇਜੀਆ ਟਾਈਪ 4 ਹੈ।

ਇਹ ਬੀਮਾਰੀ ਇੰਨੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਗੁਰਮੋਹ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬੇਹੱਦ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੋਹ ਦੀ 5 ਸਾਲ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਬਿਲਕੁਲ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖ਼ਾਨਦਾਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਬੀਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮੋਹ ਨੂੰ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕੇ।

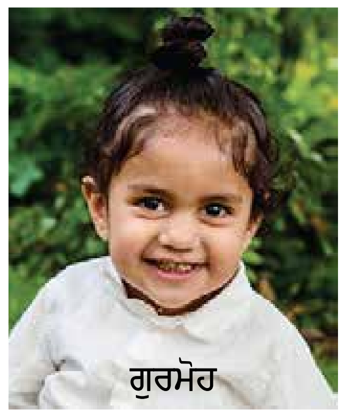
ਗੁਰਮੋਹ

ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਂਟਰੀਅਲ ਦੀ ਮੈਕਗਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਰਜਿਸਟਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ 60 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਰੀਜ਼ ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬੀਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਮੈਕਗਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 4 ਮੁੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਖੋਜ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਕਲੀਨਿਕਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਡਾਕਟਰ ਸਟਾਲਿਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਆਮ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਦਵਾਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਲਾਜ ਹਰ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਮੈਕਗਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪੂਰੇ ਇਲਾਜ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਖਰਚਾ ਆਵੇਗਾ।

ਗੁਰਮੋਹ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੈਲੀਫ਼ੋਰਨੀਆ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ਼ ਬਰਕਲੇ ਨੇ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ 10 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੰਮ ਮੁਫ਼ਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਰਕਲੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਹ ਮੁੱਢਲੀ ਖੋਜ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਮੈਕਗਿੱਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਗਲੇਰੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਦਵਾਈ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਾਕਟਰ ਸਟਾਲਿਨ ਗਿੱਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗੁਰਮੋਹ ਲਈ ਇਹ ਇਲਾਜ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬੀਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਬਣੇਗਾ। ਇਹ ਖੋਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਈ ਜੈਨੇਟਿਕ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਭਰੇ ਮਨ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕਈ ਵਿਧਾਇਕਾਂ (MLAs), ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ (MPs) ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਤਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹਾਇਤਾ ਕਲੀਨੀਕਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ।

ਪੈਸੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਸਟਾਲਿਨ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਘਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਆਪਣੀ ਪੁਰਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਨਿਲਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰਮੋਹ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਜੁਟਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੈਸਾਖੀ ਦੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਫੰਡ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ 'ਗੋ ਫੰਡ ਮੀ' (GoFundMe) ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ 7 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। 'ਗੋ ਫੰਡ ਮੀ' 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ 27 ਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ 6 ਲੱਖ 38 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਗੁਰਮੋਹ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਮਾਸੂਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਡਣ-ਕੁੱਦਣ ਅਤੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਜੰਗ ਲੜਨੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੀਨ ਥੈਰੇਪੀ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਮਾਂ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨੀ ਸੱਜਣਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰਮੋਹ ਇੱਕ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਦੌੜ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਪੂਰੇ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

Open House
You're invited!
We've just moved into the neighbourhood
and want to celebrate with you.
Join me for snacks and refreshments in my new office, all are welcome.
Saturday, April 25th
12:00 - 2:30pm
Unit 360 - 3150 E 54th Ave, Vancouver
Champlain Sqaure

PLEASE DONATE & SHARE
Help Save 3-Year-Old Gurmoh
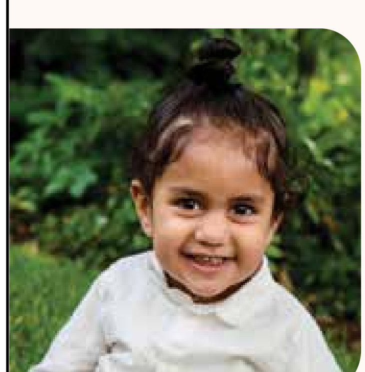
Our sweet little **Gurmoh** is just **3 years old**. He loves going to preschool, making friends, singing "Wheels on the Bus," and dreams of becoming a firefighter.

But behind that beautiful smile, **Gurmoh is fighting a rare & devastating genetic condition**.

Diagnosis
A rare progressive neurodegenerative disease:
SPG4 – SPAST c.1496GA (de novo mutation)
- Rapidly damages nerves that control movement
- Can lead to loss of walking, speech, and independence

gofundme
Scan to donate to Navpreet's fundraiser "A Race Against Time to save our 3-year-old son Gurmoh"

There Is Hope
Teams at McGill University and UC Berkeley have stepped forward to begin developing personalized gene therapy.

Estimated Cost: **$8 Million**
Urgent Goal: **$2.7 Million**

Donate Now
Scan QR code (GoFundMe)
E-transfer: info@spg4hope.org
Ph: 604.726.2982

Every share and contribution truly matters.

More Info: spg4hope.org

ਮਾਮਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦਾ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਮੈਟਰੋਟਾਊਨ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 1.8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਰਨਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ 'ਮੈਟਰੋਪੋਲਿਸ ਐਟ ਮੈਟਰੋਟਾਊਨ' ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 1.8 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਵੰਬਰ 2019 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਇੱਕ 18 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸੱਟਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ। ਜਸਟਿਸ ਫਰਾਂਸਿਸਕਾ ਮਾਰਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਾਲ ਦੇ ਮਾਲਕ ਇਵਾਨਹੋ ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਅਤੇ ਪੈਲੇਡਿਨ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਸੱਟਾਂ ਅਤੇ ਪੋਸਟ-ਟਰਾਮੈਟਿਕ ਸਟ੍ਰੈੱਸ ਡਿਸਆਰਡਰ (PTSD) ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

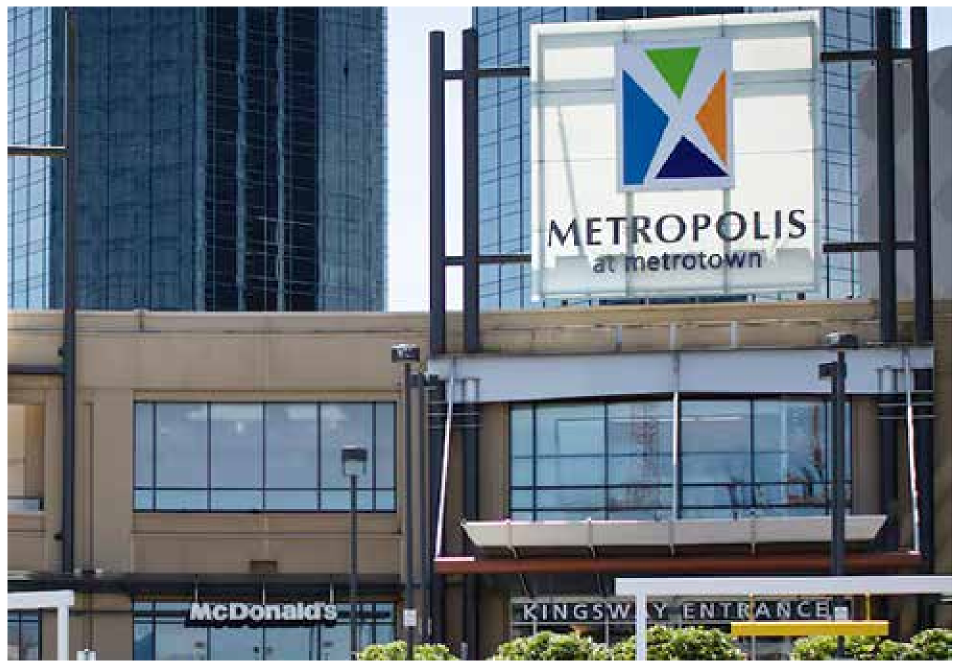

ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਤੇਜ਼ ਸਿਰਦਰਦ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਉਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਪਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਮਾਰਜ਼ਾਰੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ।

ਘਟਨਾ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋਸਤ ਮਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਫੜ ਲਿਆ। ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਚਿਹਰਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਈ ਗਾਰਡ ਉਸਦੇ ਉੱਪਰ ਚੜ੍ਹ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਗਾਰਡ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪੌੜੀਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਧੱਕਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੱਥਕੜੀ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੀਆਂ ਪਸਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਤ ਵੀ ਮਾਰੀ। ਪੀੜਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਾਰਡਾਂ ਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਸੈੱਲ ਵਿੱਚ 45 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਬੰਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਫ਼ੋਨ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜੱਜ ਨੇ ਪੈਲੇਡਿਨ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਨੇ ਗਾਰਡਾਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗਾਰਡ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਵੀਡੀਓ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਆਰਸੀਐਮਪੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੀੜਤ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਗੁਪਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਿਸਾਲ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ 'ਚ ਮੌਸਮ ਹੋਇਆ ਗਰਮ, ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਾ 27 ਡਿਗਰੀ ਤੋਂ ਪਾਰ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗਰਮ ਹਵਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਚਾਰ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣੇ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਹੋਈ। 19 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਗਰਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕੈਸ਼ ਕਰੀਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਪਾਰਾ 27.1 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮਾਤ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ 1981 ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 25 ਡਿਗਰੀ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੈਸ਼ ਕਰੀਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਲਿੰਟਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਰਮੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣਾ ਰਿਕਾਰਡ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਪਮਾਨ 21.1 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਸਾਲ 2010 ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 20.7 ਡਿਗਰੀ ਸੀ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਪੋਰਟ ਹਾਰਡੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਾਪਮਾਨ 19 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਿਹਾ। ਪੋਰਟ ਹਾਰਡੀ ਵਿੱਚ ਇਹ 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਤਾਪਮਾਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਰਮੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੇਵਰ ਦਿਖਾਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

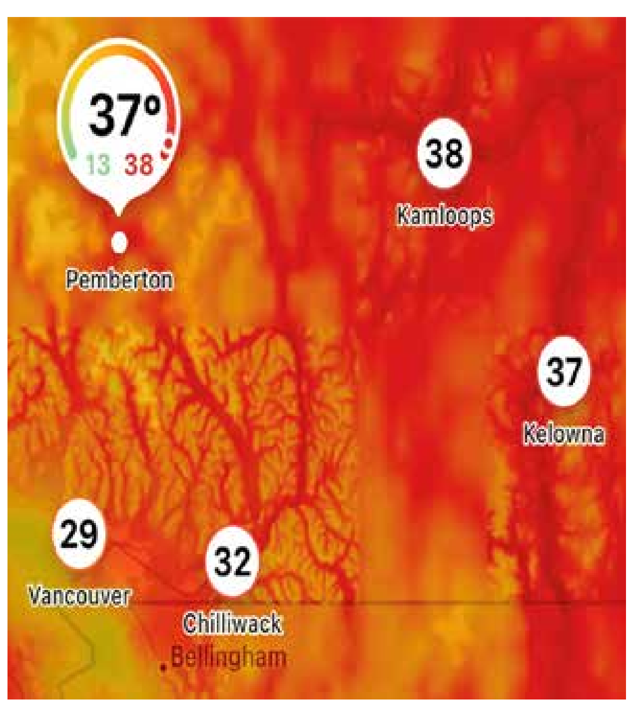

ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਈਲੈਂਡ ਦੇ ਹੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਕੋਮੋਕਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਾਪਮਾਨ ਨੇ ਪੁਰਾਣਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਕੋਮੋਕਸ ਵਿੱਚ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ 20 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ ਤਾਪਮਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ 1915 ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੋਮੋਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਨੀ ਗਰਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਅਨੁਸਾਰ ਅਚਾਨਕ ਵਧੇ ਇਸ ਤਾਪਮਾਨ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਗਰਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲਦੇ ਮੌਸਮੀ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਮਾਹਰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 50 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ 50 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਅਹਿਮ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਬੋਝ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮੀਦਾਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੱਡੀ ਰਾਸ਼ੀ ਸੂਬਿਆਂ, ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਫੰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ, ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਤਸਕਰੀ ਦੇ ਸਰਵਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਰੋਤ ਹੋਣੇ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਮਦਦ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਖਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇ।

ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਤਹਿਤ 'ਪ੍ਰੋਟੈਕਟਿੰਗ ਵਿਕਟਿਮਜ਼ ਐਕਟ' ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ। ਸਖ਼ਤ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੰਡਿੰਗ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਿਰਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤਰਜੀਹ ਰਹੇਗੀ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

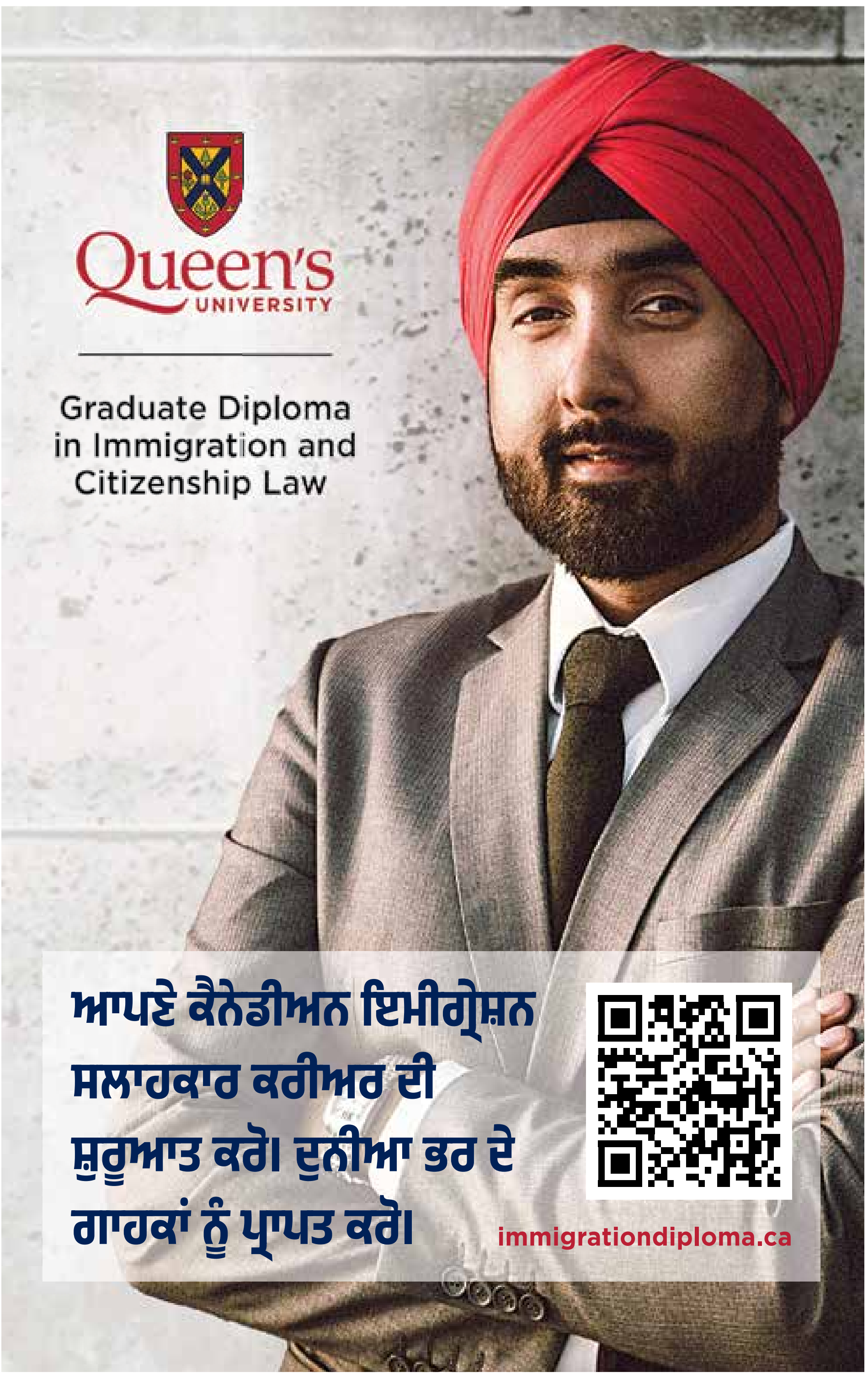

idea immigration

- Super Visas
- PNPs

iccrc crcic

EXPRESS ENTRY

Canada's Express Entry immigration

ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ,ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਓ
- 12 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਨੈਨੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਓ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਤੇ ਫੈਮਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਰਫਿਊਜੀ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਅਪੀਲ
  ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ -ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ ਵੱਰਕ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ
- ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ, ਟਰੱਕ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇਂ ਵੱਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ
- ਵਿਜ਼ਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਤੇ ਆਏ , ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੋ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

NAVNEET SHARMA

778-320-0620

Phone :604-597-1119 | Fax:604-593-5099

York Centre#209-7928, 128St. Surrey BC V3W 4E8

info@ideaimmigration.com | www.ideaimmigration.com

SCOTT-75 MEDICAL CLINIC SURREY

DOCTORS AVAILABLE

Clinic Hours: Monday To Friday

9:00 AM To 4:00 PM

#102-8585 160St Surrey, BC V4N 0Y3

7500-120th Street , Unit 113 Surrey ,B.C. V3W 3N1

BOOK YOUR VISIT ONLINE

Go to fleetwood.cortico.ca ⇨ Scott 75 medical ⇨ Dr. Marotta walk in ⇨Enter your info ⇨ Book your meet and greet visit.

YOUR HEALTH IS OUR PRIORITY

Ph:604-503-1159

E-mail : fleetwoodmedical102@gmail.com

SABZI MANDI SUPERMARKET

Serving our Community since 2003

Victoria Store NOW OPEN!!!

306 Burnside Road

HOT PRICE PAKISTANI KINNOW MANDARINS ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕੀਨੂ ਮੈਂਡਰਿਨ ਸੰਗਤਰੇ 1.49 /lb

HOT PRICE FRESH GINGER/GARLIC ਅੱਦਰਕ/ਲਸਣ 99¢ /lb

HOT PRICE JUMBO CARROTS ਵੱਡੀਆਂ ਗਾਜਰਾਂ 59¢ /lb

HOT PRICE FRESH CILANTRO ਧਨੀਆਂ Bunch 2 for 99¢

ROSHNI BASMATI RICE ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ 8lb 8.99 ea

UNBEATABLE DEAL TAPAL DANEDAR TEA BAGS ਤਪਾਲ ਦਾਨੇਦਰ ਚਾਹ 220's 7.99 ea

HOT PRICE INDIAN STYLE RED CARROTS ਦੇਸੀ ਸਟਾਈਲ ਲਾਲ ਗਾਜਰਾਂ 99¢ /lb

TATA AGNI TEA ਟਾਟਾ ਅੱਗਨੀ ਚਾਹ 1kg 9.99 ea

HOT PRICE INDIAN EGGPLANT ਦੇਸੀ ਵਤਾਊਂ 1.29 /lb

MANGO DRINK FROOTI ਫਰੂਟੀ 1L 1.49 ea

PUNJABI BY NATURE MUSTARD OIL ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਸਰੋਂ ਦਾ ਤੇਲ 1L 5.99 ea

TILDA BASMATI RICE ਟਿਲਡਾ ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ 4kg 14.99 ea

PARTY TRAYS ਪਾਰਟੀ ਟਰੇ 40 pack 6.99 ea

GREEN CABBAGE ਬੰਦ ਗੋਭੀ 79¢ /lb

PUNJABI BY NATURE GUR RUSK ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਗੁੜ ਰੱਸਕ 600g 3.99 ea

NPS #1 ALMONDS ਬਦਾਮ 5.99 /lb

SAVERA PANEER ਸਵੇਰਾ ਪਨੀਰ 341g 4.99 ea

CHING'S NOODLES ਚਿੰਗਜ਼ ਨੂਡਲਜ਼ Asst., 240g 1.49 ea

LARGE ORANGES ਵੱਡੇ ਸੰਗਤਰੇ 99¢ /lb

PUNJABI BY NATURE COOKIES ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਕੁਕੀਆਂ Asst., 300g 3.99 ea

RUSSET POTATOES ਆਲੂ 10lb 3.99 ea

PEELED GARLIC ਲਸਣ 5lb Jar 8.99 ea

ROUND OPO ਗੋਲ ਲੌਕੀ 1.29 /lb

INDIAN KARELA ਦੇਸੀ ਕਰੇਲੇ 1.99 /lb

PROUDLY CANADIAN · PROUDLY PUNJABI!

Western Union

Western Union Money Transfers and Calling Cards available at all locations. 24 hour rate info line: 604-634-2400

ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਫਰੂਟ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ
ਭਾਰਤੀ ਗਰੌਸਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

SALES DATES: Fri. April 24, 2026 - Wed. April 29, 2026

MasterCard VISA American Express Interac

American Express accepted at three locations.

SABZI MANDI SUPERMARKET

STORES OPEN 7 DAYS A WEEK

Visit one of our great locations so we can serve you today!

NEWTON STORE: #106 - 12568 72nd Ave., Surrey	604-590-2400	BURNABY: 7565 6th Street, Burnaby	604-553-6603
NEWTON 80th AVENUE: 13208 80th Ave., Surrey	778-565-7880	RICHMOND: 9371 No 5 Rd, Richmond	604-285-2400
NEWTON EXCHANGE: 101-13753 72 Ave., Surrey	604-581-2400	NEWTON 64 AVE: 140- 6350 120 st, Surrey	778-565-1266
NEWTON EAST: 15299 68th Ave., Surrey	604-598-8006	LANGLEY: #50 – 20150 Langley Bypass, Langley	604-427-3912
ABBOTSFORD: 31831 S. Fraser Way, Abbotsford	604-864-9193	ABBOTSFORD: 2777 Gladwin Road, Abbotsford	604-744-2077

Prices in effect at the above listed store locations only.

You can also visit us online at www.sabzimandicanada.com